

ISSN 0351-6407

9 770351 640019

VIRUS Božično-novoletni
gotovinski popusti
RAČUNALNIKI Lendavska 39b, M. Sobota, tel: 33 002

CREDITANSTALT

Banka Creditanstalt d.d., Ljubljana

vegova 13, m. sobota, tel: 32 735, ŽE 6 LET TRADICIJE!
MINICOM
SIEMENS NIXDORF RAČUNALNIKI VREDNI ZAUPANJA
KONČNO V POMURJU!

VREME

Ob koncu tedna bo pretežno oblačno in hladno, občasno bo snežilo.

Vestnikov koledar

26. december, četrtek, dan samostojnosti
27. december, petek, Janez
28. december, sobota, Živko
29. december, nedelja, David
30. december, ponedeljek, Hermina
31. december, torek, Silvester
1. januar, sredo, novo leto

Pregovor

Če Silvester piha in kiha in no vo leto prijazno sonce nasmiha, se slaba trgatav obeta.

VESTNIK VESTNIK
NIK VESTNIK VES
VESTNIK VESTNIK

izbirati?
nič lažjega
COMETON
RAČUNALNIKI
M. Sobota, Slovenska 25, tel.: 27 094

HALO PIZZA
0609 63 24 91

VESTNIK

Murska Sobota, 26. decembra 1996, leto XLVIII, št. 52, cena 170 SIT

*Želimo vam
miren božič
in čestitamo
ob dnevu
samostoj-
nosti!*

Fotografija: Jurij Zauneker

**Elrad Elektronika ali
Elrad International**

In kdo ima prav?

Se ponavljajo stare gornjeradgonske zgodbe? - Kdo je ustanovitelj podjetja Renit v Ljubljani?

Sosvet Upravne enote Lendava

Spet zapora zaradi smeti?

Župani se še vedno ne morejo dogovoriti s KS Dolga vas

stran 10

**Sestop s soboških
SDS-vrhov**

**Miran
Györek
in Ludvik
Sukič
odstopila**

Skupščina Pomurske turistične zveze

Hit turističnega leta '96: Stara Gora

Ker je konkurenčnost v turizmu čedalje večja, se bo treba v prihodnje še boljše organizirati in posodobiti sistem informiranja.

Pred praznikom, ki če ne drugače vsaj na simbolični ravni poskuša človeka odvrniti od vsakdanjega pehanja in tegob, je težko zapisati kaj pametnega. Neposredno z božičem je povezan tudi naš nacionalni praznik, ko smo s plebiscitom potrdili svojo neodvisnost in potrdili svojo državljanstvo. Glede na to, da oba praznika časovno sovpadata, kljub vsemu ponujata nekaj izhodišč, da se splača zapisati kako misel. Na neki način gre za intimna praznika bodisi na individualni ali nacionalni ravni, ko je kakršnokoli politiziranje odveč. Ni si pa neumesno postaviti nekaj vprašanj, ki so vredna osebnega razmisleka,

kljub vsemu ni odvisno samo od politike ali nečesa, kar deluje mimo nas, ampak je veliko odvisno od nas samih. Mogoče je to preveč poenostavljeno in preveč zapisano, toda kljub vsemu je tako. Kajti življenje in mi sami smo preveč kruti v svojem brezobzirnem doseganju ciljev, da bi lahko šli mirno mimo tega. Za ceno boljšega in lepšega življenja ostaja za nami preveč stranskih učinkov čisto na človeški ravni, prek katerih preprosto ne bi več smeli. Ali kot je povedal dr. Anton Trstenjak v svojem zadnjem intervjuju, objavljenem v Naših razgledih: »Ljudje si ne prizadevajo za resnico, živijo tja v en dan. Izgubili so smisel za vrednote.

Praznik

kar nam navsezadnje oba praznična dneva po svoji vsebini tudi omogočata, če že ne zahtevata. Intimnega razmisleka smo potrebni, kajti vsako mišljenje je kljub vsemu široko polje, iz katerega lahko črpamo ideje in se potrjujemo na eni strani kot posamezniki in na drugi kot narod. Hkrati nam je lahko priložnost, da ob tem početju postavimo sebi neki nov kriterij za svojo aktivnost. Čeprav gre za dve intimni praznovanji na osebni in nacionalni ravni, se je kljub vsemu potrebno ozreti okrog sebe v socialno okolje, v katerem delujemo, se potrjujemo in si služimo tudi kruh za svoje preživetje. Ko si postavimo predse ogledalo tega okolja, je potrebno kljub vsemu priznati, da to

V tem je kriza sodobne družbe. Ljudje sploh ne vedo, kaj je dobro. Mislijo, da je dobro to, da je njim prijetno in koristno. To ni res, to je samoprevara. Skratka, gre za vprašanje morale in v tej povezavi poštenosti, o kateri je Trstenjak govoril, ko je govoril o leku za slovensko neenotnost. In če to poskušam dopolniti z nacionalno ravno in nacionalno vizijo, lahko končam z mislijo Draga Jančarja, ki pravi, da je ob nadaljnji viziji države in naroda potrebno vedeti, od kod prihaja, kaj je in kam gre. Tega pa ni mogoče storiti, kot pravi, z umetnim projektom, ampak v svojem notranjem, demokratičnem in kulturnem življenju.

J. VOTEK

LIBERALNA DEMOKRACIJA SLOVENIJE

ISKRENE ČESTITKE OB DNEVU
SAMOSTOJNOSTI, VESELE BOŽIČNE
IN NOVOLETNE PRAZNIKE TER ZDRAVO
IN USPEŠNO NOVO LETO 1997!

OBCINSKI ODBOR LDS M. SOBOTA

pen
tokrat
na 24
straneh

Med srečo in blagoslovom

Odkar so iz božiča naredili državni in torej javni praznik, ne pa več praznik, ki bi ga pričakali v domu, zavedajoč se, da je prihod pri uradnih institucijah in »velikem bratu« bolj ali manj nezaželen, nas pred božičem zasipa poštar z voščilnicami, na katerih nam ljudje želijo »srečen božič«. Blagoslovljene praznike je torej zamenjala sreča. Samo eden od množice formalističnih kazalcev tranzicijskih sprememb? Z argumentom, da imajo tudi sosede vesele praznike, me ne boste prepričali. Naj bo. Pa rajajmo in se veselimo.

Ko pogledam skozi domače okno, vidim načičkani Ljuto-mer. Če bi lokalne oblastnike in njihove podpornike vprašali, kaj pomeni ves ta kič, od županovega balkona pa do »oštarj«, bi vam najbrž postregli z odgovorom, »da je tako odločila stroka«. Osrečili bi vas torej s tistim odgovorom, s katerim zamašijo usta vsem, ki upajo dvomiti o moči ljutomerske marionete in njegove dame iz ozadja.

Da želijo politiki svojim državljanom čim manj ukvarjanja z njimi samimi, navsezadnje naj bi to bil ja »praznični december«, je bilo jasno že, ko je začel Milan Kučan teči drugi krog. Povsem nepotrebno. Poskuša dokazati svojo demokratičnost in nas prepričati, da vsega le ne stavi na Drnovška? Prepričati, da je bila njegova predvolilna izjava za eno francoskih tiskovnih agencij samo napačno interpretirana? Bo tekel tudi tretji krog, da bi videl, kdo si bo premislil? Kaj več kot predlagati mandatarja tako ni v njegovi moči. Ali pač?

Očitno je, da v »spreobrnjenju« verjame že ves slovenski narod, ne glede na poštenost itd. Seveda je vprašanje, kdo bo do koga prej zgradil most (ali bo ta pontonski ali bratski, samo metaforičen ali tak kot tisti iz jugoslovanskih časov, ki se je porušil v Bosni, je skorajda vseeno). Morda bi morali novega mandatarja iskati kar v jaslicah. Tako bi se izognili vsem tem, ki jih že tri mesece poslušamo, ne da bi od njih izvedeli kaj novega. Samo čakamo lahko, kdo bo prvi podgel skušnjavi in obljubam z drugega brega. Če primerjate politiko z najstarejšo človeško obrtjo, potem je »daj – dam« bistvena značilnost obeh poslov. Zato političnega spektakla ne jemljite resno. Če se bojite biti Epimetej (in vam je podoba Prometeja ljubša), potem počakajte, da stvari potekajo kot pač bodo.

Če gledamo lokalno gospodarsko sceno, težko verjamem, »da po novem letu boljše bo«. Ko prihaja iz vrst delavcev največjega pomurskega zaposlovalca strah pred ponovoletnimi odpusti, direktor seveda postrže z izjavo, češ da so to samo govorice. In če iz nje odidejo kadri z visoko izobrazbo, je to zato, ker »imajo zaposlitev, v kateri jim ne bo treba tako dosti delati«. In še nekaj je, zaradi česar težko verjamem v razcvet prekmurskega gospodarstva. Dovolj je, če pogledate, kdo je vodil večino stečajev v Prekmurju pa tudi na drugi strani Mure. Z doktorati okinčani gospod, ki naenkrat vodi dva, tri stečajne postopke. Je torej lokalni Superman? Težko, pa ne, ker ne bi vedel leteti, njegovi ulični napadi in grožnje vsem tistim, ki drugače mislijo, govorijo nasprotno. Težko, da bi bil Superman, kajti stečajni postopki so vedno tako zelo uspešni, da imajo na zavodu za zaposlovanje dovolj dela in da so upniki vsaj deloma plačani (po tistem, ko plača ljudi, ki v firmah zanj opravijo potreben popis razsule firme, gre seveda vse iz fonda t. i. stečajne mase). Še dobro, da mu daje blagoslov za njegove lokalne polete, pri katerih ljudje pristanejo na trdih tleh, lokalno sodišče.

Imejmo se »fajn«.

A. POTOČNIK

Je Milošević pripravljen na kompromise?

Ljudje so na ulicah. Pohodi z najrazličnejšimi iz dneva v dan spreminjajočimi se napisi, balončki, piščalkami, predvsem pa z glavno masko, lutko velikega voditelja srbskega naroda, Slobodana Miloševića, dobivajo vse bolj karnevalsko podobo. V Smederevski Palanki in Nišu so sodišča razveljavila odločitev krajevnih volilnih komisij, to pomeni, da lahko opozicija Zajedno (Skupaj) v teh dveh mestih postavi svoja župana. Kljub začetnemu uspehu ljudje še naprej demonstrirajo. Opozicijski vodja Vuk Drašković od vladarja zahteva, naj prizna vse zmage opozicijske zveze Skupaj.

Carl Bildt, ki po Balkanu potuje kot mednarodni mirovni poslanec, je medtem že zahteval Miloševićev odstop. Same demonstracije so po Bildtovem mnenju »že« postale del socialne problematike. Milošević, ki iz rokava vedno znova povleče za večino preostalega sveta prave karte, je v Srbijo povabil odposlanca OVSE-ja (Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi). Se mu hoče kompromisov? Toda najmočnejši srbski lev računa še vedno na to, da se bo heterogena srbska opozicija nekega dne izpele in s prizorišča pohodov odkorakala tako, kot je prikorakala.

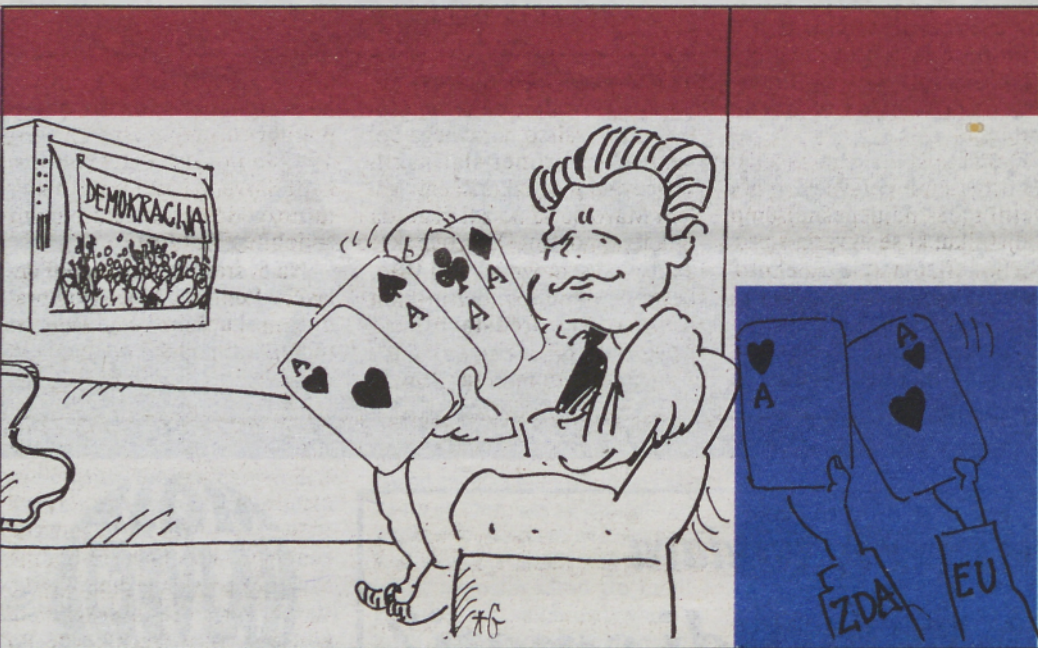
Na genfskem srečanju, kjer so se med drugim sestali Drašković s svojo ekipo in Clintonov nekdanji odposlanec za Jugoslavijo John Kornblum, je slednji Milo-

ševiću namignil, naj sprejme volilne rezultate. Prav tako je postalo jasno, da v Kornblumovih očeh ni pretirane razlike med voditeljem Srbije in voditeljem Hrvaške. Oba je namreč strpal v isti lonec. V njunih državah namreč manjka demokratičnosti. Toda ali so Združene države že pripravljene na odstop Miloševića? Po beograjskih kuloarjih se govori drugače: Milošević bo ostal na oblasti, če bo opoziciji priznal zmago na novembrskih lokalnih volitvah. Tako naj bi oboji dali iz rok črnega Petra in se pripravili na prihodnje parlamentarne volitve. Bo ga dobilo ljudstvo, ki kot že tolikokrat pleše po taktu politično domoljubnih, resnicoljubnih in ne vem še kakšnih pamfletih.

Obstaja pa vsaj navidezno

močnejši argument, zakaj Zahod ne zahteva Miloševićeve glave: boji se namreč državljanske vojne v Srbiji, predvsem majhnega pljunka, ki bi zadostoval, da bi v nebo poletel kosovski smodnik. Prav tako ima zaenkrat Milošević podporo podeželjanov, nekoliko manj »za« pa so zadnje dneve razpoloženi delavci. Navsezadnje pa Milošević še vedno lahko računa na svojo – vedno v pripravljenosti – policijo. Najbrž se je Zahod zamislil nad besedami Miloševićeve dame Mirjane Marković: »Mi komunisti smo prišli na oblast s krvjo in tudi z nje bomo odšli samo s krvjo.«

Kako tipičen je Zahod pri svojih manevrih in mečkanju (vsaj v javnosti), je bilo vidno tudi na vrhu EU v Dublinu pa tudi v najnovejši washingtonski izjavi. Zanj je tok dogodkov v Srbiji očitno jasan. Res je, da uradno podpirajo demokratična prizadevanja srbske opozicije, tako ZDA kot EU, a se bojijo zahtevati odstop moža, ki je dejansko odgovoren. S tem, ko zahtevajo »dialog«, Miloševiću še vedno držijo ogrinjalo.

Zahodnjaki tudi skrivajo svoje navdušenje nad množičnimi demonstracijami, kajti pokazano zadovoljstvo bi lahko ogrozilo ameriški koncept reševanja bosanske krize. Svet namreč vendarle ni tako pozabljiv kot bi se nekomu lahko zazdelo na prvi pogled. Še nedavno od tega sta bila Vuk Drašković in Zoran Djindjić med tistimi, ki so vzdrževali stike z vojnim zločincem bosanskim vodjem Srbov Radovanom Karadžićem. Tudi na Palah se v zadnjih dneh vse vrtilo okrog Beograda. »Bratski« glasovi z druge strani Drine, tisti vseobljubljajoči glasovi, še vedno krojijo novice v »Republiki srbski«. Toda Milošević ni več lider vseh Srbov, njegovo igranje na karte mirovnega procesa ga je v bosansko-srbskih predstavah ovekovečilo za izdajalca. Se mu zato maščuje na primer profesorica biologije Biljana Plavšić, ko v TV-nastopu pravi: »Jaz bi bila v takšnih razmerah na strani mojih študentov, kajti študentski protest vedno pomeni, da je svoboda v državi ogrožena.« Še več, v demonstracijah vidi priložnost, da bi v Evropi odstranili »zadnjo socialistično enklavo«. Toda Plavšićeva je previdna. Ne sklicuje se na primer na opozicijo Skupaj, od katere bosanski Srbi očitno ne pričakujejo dosti. Vuk Drašković je v začetku vojne na Balkanu agitiral za veliko Srbijo. Premeteni Zoran Djindjić je dolgo »kril« Radovana Karadžića. Danes stavi Djindjić samo še na Zahod. In ravno zaradi te njegove »spreobrnjivosti« so ga na Palah diskvalificirali. Da se da dobiček stakati tudi s pomočjo razmer v ZRJ, je nakazal tudi direktor agencije Srna, ki velja predvsem kot trobilu s Pal, saj se je pohvalil: »Mi smo o beograjskih protestih poročali več kot vsi srbski mediji skupaj.«

Opozicija se Zahodu predstavlja kot zanesljiva in pluralistična prihodnja oblast. Toda izginjanje plakatov in slik opozicijskih voditeljev iz množice karnevalsko razpoloženih demonstrantov vendarle ne gre razumeti kot signal ali celo priznanje Zahodu in njegovim neodločnim politikom, še manj pa Miloševiću samemu.

A. P.

Clinton in njegova prizadevanja

Bližnjevzhodna slepoulična prizadevanja

Po uboju izraelskega premiera I. Rabina je ves svet zadrževal sapo. Se bodo Palestinci in Izraelci med sabo poklali? Bo popustil Arafat in obrnil hrbet najbolj gorečim islamskim skrajnežem? Bo svoje Žide poskušal držati na vajetih tudi novi izraelski premier Benjamin Netanjahu? Vmešala sta se Clinton in njegova administracija. V svojo palačo je klicala na zagovor najprej enega, nato drugega. Pa oboje skupaj. Zdelo se je, da se mirovna pogajanja vendarle ne bodo končala z morijo. Toda skrajneži z ene in druge strani so kar nekajkrat poskušali narediti konec ameriško-izraelsko-palestinskemu mirovnim prizadevanjem. Toda dokler so na delu samo t. i. skrajneži, lahko politiki še naprej mešajo karto. Sicer resda z negotovostjo ob tem ali onem bombnem napadu, pa vendarle, vedno (vsaj navidezno) uspešno.

Toda Bill Clinton je na eni svojih nedavnih tiskovnih konferenc zaigral na drugačne strune. Nič več samo hvale temu ali onemu bližnjevzhodnemu mirovniku. Prvič je javno in jasno pokaral izraelskega ministrskega predsednika Benjamina Netanjahuja in se hkrati distanciral od njegove politike. Clinton je pokaral njegove načrte za razširitev izraelskih naselij v zahodni Jordaniji. Namero je označil kot nedopusten in enostranski korak, ki bo v škodo Palestincem: »Samo po sebi je jasno, da takšni načrti izničujejo medsebojni dogovor obeh strani in hkrati otežujejo vsako nadaljnje pogajanje med njima, to pa ni v pomoč pri zagotovitvi bližnjevzhodnega miru.« Na vprašanje, ali je širitev izraelskih naselij »ovira za mir«, je Clinton odgovoril pritrdilno.

Ne smemo pozabiti, da je Clinton malo pred izraelskimi volitvami v maju pokazal za Netanjahuja malo več simpatij kot za njegovega protikandidata Shimona Peresa. Zato se ne smemo čuditi, če javno vse do zdaj ni nastopil proti uradni izraelski politiki. Toda Izraelci so si po ameriških predstavah očitno do-

volili preveč interpretirati njihovo naklonjenost. Na kocko so upali postaviti uresničitev obeh palestinsko-izraelskih (ne podpisanih) dogovorov. Prvi namreč zavezuje Izraelce, da umaknejo svojo vojsko iz Hebrona v zahodni Jordaniji. Toda po Clintonovem mnenju obstajajo samo majhne razlike v pogledu na He-

bron. Pri zadnjem shodu palestinskega predsednika Arafata in Netanjahuja je Clinton pritiskal nanju, češ naj se že vendarle dogovorita o odhodu vojske z zasedenih ozemelj.

Arafat, samo navidezno z bolj šimi aduti v rokah - v Hebronu živi okrog 400 židovskih priseljencev in 120.000 Palestincev -, se je očitno še pripravljen pogajati z Netanjahujem, in to »kjer koli in kadar koli«, kot je izjavil ob svojem obisku na Dunaju.

Toda kaj, ko se tako rado zaplete. Tudi sestanek, ki naj bi bil pred desetimi dnevi, je bil odpovedan.

Clinton ne bi bil politik, če pred svojim javnim nastopom zoper izraelsko politiko Netanjahuja ne bi opozoril na njegove »zelo neproduktivne« namene. Mu bo tudi tokrat uspelo utiriti nasprotnika in ju popeljati do rešitve, ali pa bo moralo pasti še toliko in toliko civilistov?

A. P.

Spornost Helms-Burtonovega zakona Med ZDA in EU

Se vam zdi, da je ob vsej ameriški deklarirani demokraciji mogoče, da ZDA postavljajo zahteve, kot je t. i. Helms-Burtonov zakon? Zakon, ki omogoča kaznovanje sosednje države in vsega preostalega sveta, če se ne bi pokoril Ameriki in bi še naprej sodeloval z njimi osovraženo Kubo, predvsem pa z njenim osovraženim predsednikom Castrom? »Halo«, ki so ga zagnale predvsem evropske države, naj bi omilil tudi dogovor, ki so ga podpisale ZDA in Evropska unija. Dogovor, ki naj bi odstranil trgovinske bariere, naj bi začel veljati januarja, med obema stranema pa naj bi se tako letno pretakalo 40 milijard dolarjev.

Dogovor se nanaša na obojestransko priznavanje besedil in kontrole produktov - od telekomunikacijskih naprav do medicinskih aparatov. Tako naj bi kar najbolj omejili škodo, ki bi nastala

zaradi Helms-Burtonovega zakona. Čeprav je ameriški kongres izločil sporni zakon, se Clinton še vedno ni docela poslovil od paragrafa, ki tujim firmam prepoveduje poslovanje s Kubo. Na

novo odločitev bo potrebno zato počakati do januarja. Demokracija a la Clinton.

V pogovoru med ZDA in EU, ki sta se ga v Washingtonu udeležila irski ministrski predsednik John Burtin in predsednik Evropske komisije Jacques Santer, sta se obe strani strinjali, da morajo na Kubi zavladati demokratični odnosi (to pomeni tudi in predvsem na svidenje Castro). Vendar pa je Santer po pogovori poudaril, da Evropa še naprej odklanja zakone, ki posegajo na območja zunaj teritorialnih meja neke države. Evropska unija tako ostaja pri stališču, da naj se s takšnimi vprašanji ukvarja mednarodna trgovinska organizacija WTO.

A. P.

VESTNIK

Izdaja Podjetje za informiranje

Murska Sobota

Časopisni svet: dr. Jože Bedernjak, Štefan Cigut, Zlatko Erlih, mag. Dalibor

Geder, Cilka Jakelj, Rajko Stupar, dr. Aleksander Šiftar.

Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Janez Votek (odgovorni urednik),

Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Aleksandra Rituper,

Bernarda Balazić-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan

Jerše, Feri Maučec, Štefan Sobočan (novinarji), Nataša Juhnov (fotografinja),

Nevinka Emri (lektorica), Ksenija Šömen (tehnična urednica),

Robert J. Kovač (računalniški prelozi).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel.

št. 31 998 (naročniška služba), n. c. 31 960, 33 019 (novinarji Vestnika),

Venera (trženje) 33 015, št. telefaksa 32 175. Naročenih rokopisov in

fotografij ne vračamo. Naročnina za IV. trimesečje 1996 je

2.100,00 SIT, za pravne osebe in obrtnike 6.500,00 SIT polletno, za naročnike

v tujini 100 DEM letno, izvod v kolportazi pa 170,00 SIT.

Tekoči račun pri Agenciji RS za PPNi Murska Sobota: 51900-603-30005,

devizni račun pri Abanki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512.

Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Na podlagi mnenja Ministrstva

za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tednik Vestnik

med proizvođa informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za

katero se plačuje pet-odstotni davek od prometa proizvodov.

Elektronska pošta: vestnik@eunet.si. WWW stran: http://www.p-inf.si.

Skupščina Pomurske turistične zveze

Hit turističnega leta '96: Stara Gora

Vsebinsko bogata razprava na skupščini PTZ dokazuje, da je širše regijsko povezovanje društev, zasebnih gostincev in podjetij v turizmu še kako potrebno

Ker je konkurenčnost v turizmu čedalje večja, se bo treba v prihodnje še boljše organizirati in posodobiti sistem informiranja. To je bila rdeča nit skupščine Pomurske turistične zveze v četrtek, 19. decembra, v Radencih, ki je tako uspešno sklenila prvo leto drugega mandatnega obdobja. Uspešno le vsebinsko in organizacijsko (čeprav je treba priznati, da marsikaj od načrtovanega niso v celoti izvedli), nekoliko manj pa finančno. Pri tem je bilo za vse zanimivo in malodane zabavno, ko so se za govorniškim odrom izmenjavali predvsem »prleški turistični delavci«, kajti prav prleške občine najbolj nasprotujejo delovanju regijske organizacije turizma in hočejo po vsej sili promovirati svoje »zveze«. Toda kaj, ko so v PTZ včlanjena tako društva kot podjetja in zasebni gostinci, torej bi bilo normalno, da politiki upoštevajo želje in potrebe ljudi.

Vsekakor je glavni »hit« turističnega leta 1996 v severovzhodni Sloveniji Stara Gora. Organiziranost, požrtvovalnost in delovanje Turističnega društva Stara Gora je vredno posnemanja: letos so po večletnih naporih končno dokončali etnološko in turistično znamenitost – mlin na veter. Usposobili so tri lokalne vodnike, ki za 200 tolarjev na osebo organiziranim skupinam izletnikov predstavijo kraj, cerkev, etnološko razstavo v stari šoli in mlin na veter.

Tudi gozdna učna pot Fuks graba pri Cankovi in Vajncarska turistična pot pri Negovi sta dobrodošli popestritvi ponudbe v Pomurju, prav tako pa tudi številne prireditve, med katerimi so nekatere postale že tradicionalne in so tudi kakovostno pripravljene.

Prav bi bilo, da bi se na podoben način organizirala in po-

iskala svojo specifično krajevno ponudbo prav vsa od skupno 36 turističnih društev, kolikor jih je v okviru Pomurske turistične zveze. To pa je izredno veliko! Kakor je povedal predsednik PTZ Štefan Dravec, so nekatere njihove publikacije nadvse iskane, na primer prospekt v večjezičnih izdajah in vsakoletni koledar prireditve. Seveda bi bila dobrodošla periodična izdaja, morebiti dvakrat ali trikrat letno. Prihodnje leto bo v turizmu več pozornosti posvečeno vključevanju kulture v turistično ponudbo.

Del skupščinskega zasedanja turističnih delavcev so posvetili tačas najuspešnejšemu podjetniku, ki se ukvarja s promocijo turizma in je uspel prodreti v program Ministrstva za gospodarstvo in Centra za turistično promocijo. Marjan Kočič iz Podjetja Creativ je

predstavil multimedijsko interaktivno predstavitev turizma v Sloveniji, kajti večja informiranost prek računalnikov je nujnost, promocijski program pa lahko instalira vsak turistični kraj ali lastnik zasebne turistične kmetije.

Anton Kous iz Krašč je opozoril na nujnost večje pomoči tistim, ki se vztrajajo na podeželju, nujno pa je usmerjati pozornost tudi na več sto jezer in druge naravne lepote, ne pa le na košček morske obale. Anton Kapun iz Ljutomer je spomnil na »pomanjkanje« županov na skupščini, po njegovem mnenju pa pomurskega turističnega vodnika brez Ljutomer ne more biti, zato bodo društva sama plačala prispevek za objavo. Herman Kisilak, ki

ga povzročata oviranje MOP-a in nesodelovanje odgovornih, ki rišejo načrte. Brenholc z Jeruzalema je opozoril na težave, ki jih imajo najemniki prostorov – ko lastniki niso zainteresirani za obnove, gre pa za atraktivne turistične točke; prav tako je spomnil na neslavni propad enega največjih slovenskih turističnih projektov, ki je ostal v glavnem le na papirju: 24 vinskih turističnih cest. Božena Kosi in Marija Slavič sta govorili o pomembnem in bogatem delu s turističnimi podmladki.

Predsednik Turistične zveze Slovenije Marjan Rožič je ob koncu povedal, da najsi bodo odločitve vlade in določila zakona takšna ali drugačna, turistična organizacija, ki bo vključevala civilno pobudo, bo vedno potrebna. Prevelika uniformiranost in vzpostavljanje državnih organizacij lahko ohromi razvoj turizma, povzroči preveliko birokratizacijo, vemo pa, da so prav v turizmu človek, njegova volja, angažira-

Spregovoril je tudi Dušan Bencik, direktor tačas najuspešnejšega in cenjenega zdravilišča v Sloveniji, Zdravilišča Moravske Toplice. V letu 1996 se bodo lahko pohvalili s kar 19 milijoni mark prihodka, ki bi bil še večji, če ne bi bilo nerealnega tečaja tolarja. Na njihovo zdravilišče pride polovico vseh prenočitev v Pomurju, 4 odstotke vseh prenočitev v Sloveniji in 11 odstotkov vseh prenočitev v zdravilišču. Tačas je njihova največja naložba gradnja apartmajskega naselja, gradnjo novega bazenskega kompleksa pa podpira (idejno) tudi občina.

ga je pooblastil rogašovski župan, je povedal, da je na Goričkem še veliko naravnega bogastva, na primer slatinskih vrelcev, ki niso izkoriščeni. Mileni Marovič se ne zdi prav, da nekateri gostinci v prospektu zapišejo vsemogoče, tudi tisto, česar ne ponujajo. Belinski in dobrovolniški predstavnik sta opozorila na razne ovire pri večjem turističnem razvoju, ki

nost in nasmeh še kako potrebni. Navzoče je opozoril, naj se primerno pripravijo na leto 1997 in povezanost s kulturo, kajti Slovenija ima bogato kulturnozgodovinsko dediščino in sodobno umetnost.

Na 5. srečanju turističnih delavcev Pomurja, ki je sledil uradnemu skupščinskemu delu, so tudi tokrat podelili priznanja in pohvale. B. B. PEČEK

7. člen, ki podrobneje opredeljuje pogoje za izvajanje te javne gospodarske službe. Mnoge pa je zanimalo, kdo bo v prihodnje nadziral opravljanje dimnikarske službe, ker so se inšpekcije pokazale za dokaj neučinkovite. Po pričakovanju so v osredje postavljali kakovost storitev in ceno opravljenega dela. Zato so se odločili, naj o tem odloku razpravljajo tudi v krajevnih skupnostih, torej bi ta dokument poslali v javno razpravo in šele potem prižgali zeleno luč za sprejetje odloka.

MILAN JERŠE

Murska Sobota

Ena koncesija za dimnikarstvo

Opravljanje dimnikarske službe v Mestni občini Murska Sobota, ki zajema pregledovanje, nadzorovanje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov, ureja še odlok prejšnje Občine Murska Sobota iz leta 1965. S spremembo družbenoekonomskega sistema, z novo pravno ureditvijo države in z vzpostavitvijo nove lokalne samouprave je potrebno zasnovati tudi gospodarske javne službe za zagotavljanje javnih dobrin kot proizvodov in storitev, katerih trajno in nemoteno proizvajanje v javnem interesu zagotavlja država oziroma občine kot lokalne skupnosti. To je namreč pomembno zaradi zadovoljevanja javnih potreb, ki jih drugače na trgu ni mogoče zagotavljati. Te dejavnosti in način njihovega izvajanja pa podrobneje opredeljuje zakon o gospodarskih javnih službah in na njegovi osnovi izdani koncesijski akti.

Tako ureja gospodarske javne službe v mestni občini odlok iz leta 1995, ki dejavnost pregledovanja, nadziranja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov opredeljuje kot obvezno javno službo. Po tem odloku je izvajanje teh služb zagotovljeno neposredno ali z dajanjem koncesij. Te neposredne oblike izvajanja se lahko opravljajo v režijskem obratu, javnem gospodarskem zavodu ali javnem podjetju. Izvajanje javnih služb pa lahko občina zagotavlja tudi z dajanjem koncesij pravnim ali fi-

zičnim osebam, ki so registrirane za opravljanje določene dejavnosti in izpolnjujejo tudi druge pogoje iz koncesijskega akta. To pomeni v konkretnem primeru odlok o organiziranosti in izvajanju lokalne javne službe za pregledovanje, nadzorovanje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva zraka na območju Mestne občine Murska Sobota, ki je preстал prvo obravnavo.

Kot je navedeno, je za zdaj podeljena za opravljanje dimnikarske službe le ena koncesija,

to je Dimnikarstvu Murska Sobota. Prav o tem so bila na seji mestnega sveta deljena mnenja. Nekateri svetniki so se namreč zavzemali za podelitev vsaj dveh koncesij, ker naj bi drugače nekemu zagotovili monopol in bi bila onemogočena konkurenca pri izvajanju dimnikarskih del. Sicer pa je večina razpravalcev poudarila, da je omenjeni odlok velikega pomena, zlasti še njegov

Sestop s soboških SDS-vrhov

Miran Györek in Ludvik Sukič odstopila

18. decembra sta na programsko-volilni konferenci soboške SDS odstopila Miran Györek, predsednik, in Ludvik Sukič, podpredsednik. V Delu smo lahko prebrali, da sta odstopila zaradi nestrinjanja »s skrajno desno politiko, ki jo izjva njen predsednik Janez Janša, v soboški stranki pa jo dosledno zagovarja tudi prejšnji državnozborni poslanec Drago Šiftar«. V nadaljevanju je v Delu navedeno, da se je Györek odpovedal tudi kandidaturi za soboškega župana, ker naj se ne bi strinjal z iskanjem skupnega kandidata iz vrst pomladnih strank. Ludvik Sukič, ki smo ga ujeli tik pred koncem redakcije, je zanikal vse razlage v Delu. Zamenjave v občinskem vrhu naj bi

bile vsakoletni obred, ki je bil to leto najavljen že pred državnozbornimi volitvami. Tako je bil Ludvik Sukič v zadnjih petih letih že dvakrat podpredsednik in enkrat predsednik. Zamenjava naj bi bila smiselna, saj tako dobijo »malo novega elana«. Sukič je prav tako zanikal, da je odstopil, ker bi bil preobremenjen z delom na predsedniški funkciji. Prav tako je povedal, da Györek ni izstopil iz stranke in da v njej nameravata oba še dalje aktivno sodelovati. Györek nam ni uspelo najti, ker je menda ves dan iskal avtorja Delovega članka. Novi predsednik okrajne SDS je postal, na Györekov predlog, prejšnji poslanec Drago Šiftar. A. P.

Umetnina pravo darilo

Adventni čas je priložnost za obdarovanje, za ohranjanje narodnega izročila in ljudskih običajev, za oživiljenje domačega, saj nobena prazničnost ni izključno nekaj zdajšnjega in celo posodobljenega, ampak zmeraj najprej izrazilo preteklega in nepozabnega, ker znanjci morajo živeti s spominom. Na miklavževu se starši spominijo zlasti otrok in jih obdario z »ljudskimi« darili, saj za ta »svetek« naj veljata skromnost in darežljiva tradicija, ne pa posodobljena umetnost in razmetljivost, ker obdarovanja ob tem prazniku naj ohranja, količkar je le mogoče, družinski vzgojni dejavnik. Rokodelski in drugi sejmi naj kažejo predvsem ustvarjalno spretnost posameznika in pogosto cele familije. Kičastost se je preveč zacvrta v Miklavža, saj je na stojnicah iz leta v leto več cenosti. V ljudskosti je posebne sorte notrina, izrazilo ljubezni, brez katere ni lepega darila.

Božični in novoletni prazniki se spreminjajo v različne ceremonije, ki so namenjene razkazovanju in potratnosti, ne pa spoštljivi skromnosti do najbližjih in najdražjih, do prijateljev in znancev, do poslovnih partnerjev, skratka do ljudi, ki jih tako ali drugače srečujemo vse leto. Obdarovanje je obred!

Izbrati pravo darilo, ni lahko opravilo, ker se moramo docela poglobiti v notrino obdarovanca, saj »vsebina« darila naj bo njegova posameznost, ne pa zgolj zunanji videz, ki vara ali je celo zmota. Draga in predraga darila izražajo prav tisto, česar ne želimo. Predno darilo sploh iščemo, se poglobimo v posameznika, ki mu hočemo voščiti vse najlepše in najboljše. Pokazati neigrano pozornost do človeka je že od nekdaj zanesljiva odgovornost, ki se je vsak privadi le, če se je pripravljen ukvarjati z osebnostjo obdarovanca.

Zelo hitro se lahko zaide v plastificiranost in kičavo umetnost, v norčavost in neprimernost, tako da do razveselitve obdarovanca sploh ne pride, ampak ostane le pri vpludnostnem sprejemu, kar pa spoštljivost in prijateljstvo razvezuje. Darilo je združevalni moment, ki naj zbližuje ljudi kot prijatelje. Pravo darilo je dragocenost za obdarovanca!

Priporočljivo in najprimernejše je za darilo izbrati umetnino, najsi bo še tako skromno in majhno, kajti vsaka umetnina je lepa in polna doživljaja in odkrite ljubezni. Umetnost je očistljivo odkrita, je tisti svetek, ki narekuje večno praznovanje, zato je njena navzočnost priključevanje samega sebe kot deteta življenja. Med vsemi umetninami je knjiga zagotovo eden najlepših in najbolj odbranih darov, ki svoje notranjosti in tudi zunanosti nimajo zasrte, sploh pa ne zakrite, na kako slabo namerno prikritost niti ne pomišljamo, saj krivico delati posameznikovi ustvarjalnosti je neopustljivi greh.

Za božično in novoletno obdarovanje bi morali seči po dobri knjigi, seveda ne po tisti, ki zelo pogosto izide tik pred nakupovalno mrzlico, ker njena estetskost je vsaj vprašljiva, če že kaj drugega ne, saj zgolj kovanje dobička s pisano umetniško besedo je stranpotje brez omogočenosti vračanja nazaj v svojo samozavestnost. V spočetje!

Kupiti knjigo za darilo, je početje brez primere, saj se navsezadnje človek očisti z v dar mu dano svetostjo, torej s tistim, ki ne zmora razvednotenja. Knjiga je posebne sorte božji dar, zato je še dodatno priporočljiva za božično in novoletno obdarovanje.

Drago Kuhar

Predlog o preimenovanju ulic

V ustreznih komisijah Občine Lendava se je izoblikoval predlog o preimenovanju nekaterih ulic v mestu. Partizansko ulico naj bi preimenovali v Glavno ulico, Kovačevo ulico v Banffyjevo ali Grajsko, Kranjčev v ulico Györgya Kultsaria, Ribarjevo naselje v naselje Hadik Mihalya, Mohorjevo ulico pa v ulico Ludvika Pandurja.

Sedanja ulica Vladimirja Nazorja naj bi nosila ime Pataky Kalmana, bodoči trg pred kulturnim domom pa ime Zala Györgya. V postopku je še preimenovanje drugih ulic v Lendavi. Vse stroške bo nosila občina, končno odločitev pa bodo v začetku prihodnjega leta sprejeli na seji občinskega sveta.

Jani D.

Tudi v Črenšovcih še zadnja letošnja seja Občinskega sveta

V novo leto z »dobičkom« v proračunu

Svetniki Občine Črenšovci so po dveh letih naposled sedli za mizo v novi sejni sobi v Kleklovem domu. Temu dogodku so ob koncu tudi nazdravili, kot se to spodobi ob takšnih priložnostih.

Razlog za dobro voljo pa so imeli tudi po informaciji župana Antona Törnarja, in sicer da so uspeli dobiti iz državnega proračuna dodatnih 9,3 milijona tolarjev, tako da bodo pričakali novo leto z »dobičkom« v občinskem proračunu. Rebalans so namreč medtem že sprejeli in ne vidijo potrebe, da bi zdaj obravnavali še spremembe rebalansa, ampak bodo ta sredstva upoštevali pri sprejemanju zaključnega računa. Preložili so tudi sprejetje osnutka odloka o občinskem grbu in zastavi, ker morajo uskladiti barvne kombinacije s pravili krajeve heraldike. Sicer pa se jim zdel predlog obeh simbolov, ki ga je pripravil Tibor Francič, dokaj dober in sprejemljiv.

Brez bistvenih sprememb so sprejeli odlok o pokopališkem redu, bolj »vroče« pa je bilo pri odločanju o podaljšanju roka (20. december) za zgraditev prizidka zdravstvenega doma v Črenšovcih. Nekateri so namreč poudarjali, da se je potrebno pogodb dosledno držati. Nazadnje so le upoštevali prošnjo zasebnega podjetja IGMA Črenšovci za podaljšanje roka do 15. februarja prihodnje leto. Če tudi tedaj ne bodo dela končana, pa bodo uveljavili pogodbenne sankcije (penale).

J. G.

Košnja pozimi!?

Kaže, da imajo nekateri res izvirne ideje. V Turnišču so na primer 9. decembra kosili travo po melioracijskih jarkih. Domačini so se čudili, saj še nikoli niso videli, da bi pozimi kdo kosil. Zvedeli smo, da so to »čudno« delo opravljali delavci Vodnogospodarskega podjetja Mura po naročilu Uprave enote Lendava. Mogoče zato, ker so kmetovalci prav te dni prejeli tudi položnice z davčne uprave, da morajo plačati čiščenje melioracijskih jarkov, in to 2.500 tolarjev za hektar. Odločb o lastništvu melioriranih površin pa še niso prejeli.

J. G.

V soboški Tovarni kovinske opreme v slabem letu število zaposlenih povečali s 93 na 158 delavcev

Odločilna je predvsem kakovost

Dobivajo nove ponudbe, vendar bi bila po njihovem v tem trenutku vsaka širitev tvegana - Prednost bodo dodali višji stopnji obdelave

Soboški obrat SCT-jevih Mehaničnih obratov se je v prvi polovici leta 1991 preoblikoval v delovno organizacijo Tovarna kovinske opreme in od takrat posluje kot ena od hčerinskih firm ljubljanskega SCT-ja. Razen obdelave podatkov in nekaterih drugih računovodskih opravil, ki jih za soboško podjetje opravljajo v Ljubljani, so v Tovarni kovinske opreme razvili vse samostojne funkcije, od nabave in razvoja do prodaje izdelkov. Slednje v glavnem delajo za zahtevna zahodna tržišča, saj lastni domači program predstavlja le od 8- do 10-odstotni delež v celotnem proizvodnem programu.

Večina slovenske kovinske predelave v zadnjih letih je zabredla v izredno hude težave, saj so marsikje propadla kar cela podjetja ali deli podjetij, število zaposlenih v tej dejavnosti pa se je drastično zmanjševalo, za soboško Tovarno kovinske opreme pa lahko zapišemo, da je prav v zadnjem času v ekspanziji. Število zaposlenih se je od začetka letošnjega leta, ko je v tovarni delalo 93 delavcev, do zdaj povečalo na 158 delavcev, zaposlujejo pa še 33 najetih delavcev, med katerimi jih je 18 iz sosednje Hrvaške. Res da je med 158 zaposlenimi 32 takšnih, ki so za določen čas, vendar po trditvah direktorja Štefana Banfija vsi ti lahko dobijo priložnost za zaposlitev za nedoločen čas. V podjetju namreč že v naslednjem letu načrtujejo, da bi število redno zaposlenih doseglo 150 delavcev, preostale potrebe pa bodo še naprej reševali z najetimi delavci. Takšno število zaposlenih omogočajo tudi trenutne proizvodne zmogljivosti, ki so zasedene nepretrgoma, saj so ena redkih tovarn, ki delajo v treh izmenah in pri triizmenskem delu bodo ostali tudi v prihodnje.

Pospešeno zaposlovanje v zadnjem letu je predvsem posledica novih del, ki so jih dobili od nekaterih tujih partnerjev. Kot smo že zapisali, je več kot 90 odstotkov proizvodnih zmogljivosti namenjenih za izvoz, saj uspešno sodelujejo z več tujimi partnerji. Med pomembnejšimi je gotovo nemški O&K, za katerega izdelujejo najrazličnejše dele za bagre, kot so ohišje, roke, rezervoarji za gorivo in drugo. V zadnjem času postaja vse pomembnejši avstrijski Palfinger, s katerim so začeli sodelovati v letu 1994, včasih je pri tem programu delalo kakšnih 15 delavcev, zdaj pa jih zaposluje že 80 ter polovico proizvodnih zmogljivosti. Zanj izdelujejo dele za avtomobilska dvigala. Za AEG iz Frankfurta izdelujejo sejalno tehniko, kooperacijsko sodelujejo še z drugimi tujimi partnerji, medtem ko med lastnim proizvodnim programom prevladujejo transportni trakovi za razsuti material ter odpravevalne naprave, za asfaltne baze, kamnolome in podobno.

Po besedah direktorja Štefana Banfija je Tovarna kovinske opreme s svojo kakovostjo postala bolj znana v svetu kot doma, zato ponudb iz tujine ne manjka. Vendar bi bila v tem trenutku kakršna koli večja širitev obsega proizvodnje tvegana, bo pa po njegovem mnenju potrebno preiti na višjo stopnjo obdelave, saj bodo sicer postali predragi in nekonkurenčni. Na vprašanje, kako se jim je v teh izredno težkih časih uspelo obdržati in celo širiti proizvodnjo, Štefan Banfi odgovarja, da je to rezultat ustreznih odločitev v preteklosti. Že pred 15 leti so se v tem soboškem obratu začeli kosati z najboljšimi, z neenim izpopolnjevanjem svojih delavcev v sorodnih tujih firmah so dosegli ustrežno kakovostno raven in v tem je ključ do uspehov. Vsak, ki se je s tujino želel kosati v kovinski predelavi v zadnjih petih letih, ko so bile razmere že kritične, je propadel, to pa je najbolj potrdila praksa zadnjih let.

Skrb za kakovost bo zato tudi v prihodnje ena prednostnih nalog. Njihovi tuji partnerji o kakovosti niti več ne sprašujejo, saj je ta samo po sebi umevna, zelo pomembni pa ostajajo tudi dobavni roki. Tem se je treba sproti prilagajati, zato pa so tudi ostali pri triizmenskem delu. Tudi brez posodabljanja ne bo šlo, vendar so za to potrebna sredstva.

V sodobnejšo varilno tehniko so letos investirali nekaj sto tisoč mark, prihodnje leto bodo več vlagali v izboljšanje delovnega okolja, pri večjih vlaganjih v opremo pa računajo tudi na pomoč tujih partnerjev. Sodobna opremljenost in okoli 200 zaposlenih je optimalni cilj tistih, ki so odgovorni za razvoj Tovarne kovinske opreme v Murski Soboti, in če na svetovnem trgu ne bo prišlo do kakšnih nepredvidenih zapletov, potem je po njihovem ta cilj uresničljiv.

LUDVIK KOVAČ

Elrad Elektronika ali Elrad International

In kdo ima prav?

Se ponavljajo stare gornjeradgonske zgodbe? - Kdo je ustanovitelj podjetja Renit v Ljubljani? - Vloga podjetij Elgo, Inglar, King in S'TIM ter nekdanjih elradovcev in sorodnikov

Že v prejšnji številki smo napovedali, da se zadeve okrog prodaje Elrada Elektronike, predvsem opreme in hal, kjer poteka proizvodnja, vse bolj zapletajo, a so se v minulem tednu dokončno zapletle. Ker direktor Elrada Elektronike ni hotel izvršiti sklepa skupščine, naj poda predlog za uvedbo stečajja, je to morala storiti Silva Bukovšek, zaposlena v Elradu v stečaju. Vodstveni delavci podjetja (ti niso člani skupščine, ampak so v skupščini Elrada Elektronike dr. Štefan Ščap, Jože Vinčec, Ivan Morović, Sonja Fridau in Silva Bukovšek), ki deluje po spletu čudnih naključij od februarja 1994, so Branko Sagaj, Stanko Repič, Tatjana Petek in drugi, so se odločili za drugačno taktiko: z javnim pismom želijo opozoriti, kaj se dogaja v njihovem podjetju, kjer je od nekdanj 1600 zaposlenih ostalo le 230. Pisanje pisma ... ta zgodba nam je kar znana!

Pismo

Vodstvo podjetja Elrad Elektronika, d. o. o., je 17. decembra poslalo pismo sodišču, predsedniku vlade, ministrstvu, Univerzi v Mariboru, županu in občinskemu svetu v Gornji Radgoni, poslancu Feriju Horvatu, sindikatu in seveda medijem. Prepričani so, da podjetja, ki pri svojem tekočem poslovanju ne posluje z izgubo, ne more nihče poslati v stečaj in s tem ogroziti delovnih mest ter uničiti donosnih programov. Očitajo več nepravilnosti v minulih letih, in sicer način prisilne poravnave za Elektroniko, premoženje - prostori, ki so bili odvzeti, neporavnani stroški s selitvijo proizvodnje, neizpolnjene obljube o prodaji podjetja kot celote in prodajo mimo razpisa po direktni ponudbi - in to del proizvodne hale, v kateri se poteka proizvodnja. Prav tako naj bi bila neupravičeno zavrnjena ponudba za nakup opreme podjetju S'TIM, saj je bil rok plačila 15 dni glede na višino zneska prekratek, podjetje pa ni prejelo zahtevane podpisane pogodbe in specifikacije opreme. Zaradi tega - po prepričanju vodstva - ni bilo upravičenih razlogov, da se je povabilo k odkupu naslednje ponudnike Inglar iz Radenec, King iz Radenec in Renit iz Ljubljane, ki se je preimenoval v Elrad International. Slednji naj bi vodstvo podjetja v Gornji Radgoni vlekli za nos (na podpis pogodbe za ustanovitev firme Renit so se iz Gornje Radgone peljali v Ljubljano trije, trdita Sagaj in Repič), tuji partner Faudi pa naj bi pustil na cedilu firmo Elgo in Andreja Gyergyeka, ki ga je pravzaprav pripeljal v Slovenijo.

Vodstvo trdi, da so jih v ljubljanskem Elradu »obrnili«, jih izdali. Tudi Faude, ki da želi le na hitro zaslužiti.

»Moja želja je, da bi potekalo vse po bilanci, da bi sklicali vse upnike iz prisilnih poravn, kajti ta prva prisilna poravnava, ko so se dogovorili za 100-odstotna plačila in za zakonske zamudne obresti, ni nikakršna prisilna pora-

Vodstvo Elrad Elektronika zanika, da bi imelo podjetje kakršnekoli dolgove. Po njihovem mnenju je bilo tekoče poslovanje normalno, tudi vse dosedanje bilance to dokazujejo. Za strokovno pomoč so zaprosili dr. Ludvika Toplaka in dr. Šimeta Ivanjka, ki naj bi naredila temeljite analize.

vnava. To je le odlog plačila. Prisilna poravnava pomeni, da se vsaj od 10 do 40 odstotkov plača,

Ustanovitev nove neodvisne firme so zahtevali tuji partnerji, ki želijo prenesti v Slovenijo dobršen del proizvodnih programov.

Družba Elrad International (EI) je bila ustanovljena na osnovi Renita in z dokapitalizacijo Rudolfa Faudeja pa tudi na pobudo Branka Sagaja in Stanka Repiča. Po prvotnem dogovoru naj bi bila tiha družabnika Renita, katerega direktor je Bela Čerpnjak, tudi Branko Sagaj in Stanko Repič, tihi družabnik 50-odstotnega Faudejevega deleža pa firma ELGO Vidonci oziroma Andrej Gyergyek. Ko je bil zadnji dan oddaje ponudb za nakup, 20. septembra 1996, se je pojavila drugačna pogodba, kjer bi bili v enakih deležih lastniki: delavci, Elgo, Renit in Faude. Ko so se začeli odnosi krhati, še posebno pa ko so vodilni v Gornji Radgoni poklicali kriminaliste, češ da je g. Lipnik, ki je skrbel za nadaljevanje proizvodnje, ki je pomembna za firmo EI, ukradel dokumentacijo, so se v EI odločili za samostojno pot.

Rudolf Faude dokazuje s pogodbami, da ima le on direktno pogodbo s tujimi partnerji in pravico do »know-howa«, g. Gyergyek pa le pogodbo o dobavljanju.

Faude in Čerpnjak sta v sredo, 18. decembra, dokapitalizirala firmo Elrad International vsak z 250 tisoč DEM, v četrtek, 19. decembra 1996, pa sta vplačala 20 milijonov tolarjev za nakup potrebne opreme za proizvodnjo regulacij in satelitskega programa (kar so že do sedaj delali za njihove tuje partnerje). Največji problem so prikriti neplačani računi Elrada Elektronike nekaterim dobaviteljem v višini 290 tisoč mark.

Verjamejo v sposobnost in delavnost ljudi, po zagotovitvi nemških firm Metaba, Bosha, Siemens in firme Siemens-Bosha pa bi lahko zaposlovanje in razvijanje proizvodnih programov povečevali, tako da bi čez čas zaposlovali od 500 do 1000 ljudi - seveda čez leta v novi hali na novi lokaciji.

da se lahko dela naprej. Tako pa se vsota ni nič zmanjšala, ampak le odložila, tako da je sedaj z velikimi obrestmi kot breme prišlo nazaj,« je povedal Branko Sagaj. So za ohranitev čim večjega števila delovnih mest in ne zgolj 50 ali 100.

Stečajni upravitelj

Odgovor dr. Štefana Ščapa - eden najbolj zaposlenih lju-

poslovanjem samostojnega pravnega subjekta Elrad Elektronika nima nič skupnega; pristal je na začetek proizvodnje v okviru Elrada Elektronike, vendar jih je ves čas opozarjal, da niso lastniki nepremičnin in premičnin ... Res so imeli velike realizacije, vendar so ob tem ustvarili izgubo, ne dobiček. Za najemnino niso mogli plačevati obveznosti in za prvo leto sem moral skompenzi-

rati z njihovo prodajo nepremičnin, na koncu pa sem pač zahteval od njih akceptne naloge, da z njimi zavarujem plačilo najemnin. Ker mi najemnine niso plačevali za eno leto in več, sem bil prisiljen vnovčiti akceptne naloge ... Problemi so nastali, ker niso zmogli kupiti nepremičnin in premičnin za nadaljevanje proizvodnje. Pri zadnjem zbiranju ponudb so se pojavili štiri ponudniki STIM, KING, INGLAR in družba iz Ljubljane, katerega imena se ni spomnil. Kot najboljši ponudnik je bila izbrana firma STIM, vendar ni plačala kupnine v 15 dneh - ta je želela kupiti celoten sklop nepremičnin, drugi kupci pa po delih, po posameznih proizvodnih programih. Ker ta družba ni plačala v zakonitem roku, smo obvestili preostale ponudnike, da lahko kupnino plačajo ... 23. dan je prišel neki avans iz firme ELGO, vendar to ni bil pravi kupec, zato so avans vrnili. Torej firma STIM ni mogla zbrati 30 milijonov, zato se stečajni upravitelj sprašuje, kako bi potem lahko dala 150 milijonov. Elrada Elektronike kot pravnega subjekta ne morejo prodati, ker ga poleg kupnine bremenijo vse obveznosti do upnikov ... in na žalost po pravnomočno sklenjeni prisilni poravnavi firmo bremenijo obveznosti v višini 220 milijonov. Po podatkih, ki smo jih imeli za devet mesecev, pa družba iz tekočega poslovanja upnikom dolguje 150 milijonov, raznim dobaviteljem, medtem ko stečajnim firmam, to se pravi Elradu, d.d. - najem delovnih sredstev in nepremičnin - 30 milijonov ... Elrad Elektronika naj bi torej imela 350 milijonov dolga, zato je dr. Štefan Ščap dal vnovčiti akceptne naloge in dal predlog za izvršbo v višini 110 milijonov. Poleg tega so nastale tudi velike težave do dobaviteljev, zaradi česar kabelski oddelek ne more delati že več kot mesec dni. Stečaj je nujnost, da se bodo zdravi deli proizvodnje lahko ohranili. In še: preveč ljudi je v režijskih službah, pisma pa pišejo trije ali štirje, ki se ne borijo za delavce, ampak za svoje glave. Da se da proizvodnjo nadaljevati na zdravih temeljih, po Ščapovem mnenju dokazujeta firmi Var in Elti, podobno pa bo lahko tudi v novih naslednikih Elrad International (Faude, Čerpnjak), KING (Perkič) in INGLAR (Lazar). In kdo bo sedaj odločal o resničnosti nekaterih trditev in obtožb, ki smo jih morali poslušati v tem predprazničnem času, ko naj bi bil mir na svetu in v ljudeh? Novinarji ne, mi le zapišemo povedano. Bralci naj sami odločijo, komu gre zaupati, najboljši razsodnik pa bo čas. B. B. P.

Nafta Lendava

O sanaciji vrtin

Predsednik nadzornega sveta Nafta Lendava dr. Andro Ocvirk je presenetil s svojo izjavo za javnost po seji sveta prejšnji teden. Razkril je namreč idejo o sanaciji 230 vrtin, narejenih v več kot petdesetletnem iskanju nafte in plina po Pomurju. Z zamisljajo so pred člane nadzornega sveta prišli strokovnjaki Nafta iz dejavnosti za raziskovanje nafte in plina, ki so tudi zapisali približno oceno vrednosti projekta, in sicer 4 milijarde tolarjev. Nadzorni svet je zamisel podprl, dr. Andro Ocvirk pa je z njegovo predstavitevjo za javnost nekoliko pohitel, saj je ideja komaj prav rojena in o njej še ni kaj dosti za povedati.

Direktor Nafta Jože Hozjan je na vprašanje, ali gre predlog o sanaciji vrtin razumeti v kontekstu sanacije Nafta oziroma ali bo izvedba projekta, znanje za to pa gotovo imajo delavci enote za raziskovanje nafte in plina, pomenila tudi ohranjanje te dejavnosti, odgovoril: »Tudi to bi bila mogoča razlaga.«

Projekt sanacije vrtin naj bi vseboval strokovno ponovno ovrednotenje vrtin. Tiste, ki nimajo nebenega potenciala, bi strokovno zaprli,

pri drugih, predvsem tistih, ki imajo geotermalni potencial, pa bi ponovno preverili in jih pripravili za koriščenje za potencialnega koristnika. »Pred nami je projekt, ki ima ne samo ekološko in strokovno področje, ampak je tudi gospodarsko zanimiv,« je v pogovoru povedal direktor Nafta Jože Hozjan.

V projektu bo potrebno navesti tudi vire financiranja njegove izvedbe in pri tem zagotoviti ne bodo pozabili tudi na državne vires, name-

njene ekologiji. Sicer pa je država solastnica Nafta in svoj lastninski delež naj bi se povečala. Po podpisnem protokolu med Petrolom in vlado se je slednja tudi zavezala, da bo zagotovila sredstva za subvencioniranje proizvodnje in pokrivanje izgub iz preteklosti, državnemu zboru pa bo predlagala, da se v naslednjih letih v proračunu zagotovijo sredstva za posodobitev rafinerije. Država bi s svojim 50-odstotnim vlaganjem v posodobitev povečala svoj kapitalski delež. Preostali del sredstev pa naj bi zagotovili v okviru svojih poslovnih interesov Petrol, OMV Istrabenz, Nafta Lendava in drugi. Kot navajajo v tovarniškem glasilu Nafta, bi Nafta in Petrol s posebno pogodbo poskušala urediti tudi način plačila obveznosti za tovarno metanol. Del obveznosti bi prevzel tudi OMV Istrabenz. Če do sporazuma ne bi prišlo, bi država kot garant za plačilo obveznosti v tolikšnem odstotku povečala svojo udeležbo pri ekološki sanaciji rafinerije. MH

Šolarji iz vse Slovenije so sedli v poslanske klopi republiškega parlamenta

Tudi pravica do prihodnosti

Za nekaj časa so se jim pridružili predsednik Državnega sveta dr. Ivan Kristan, predsednik Državnega zbora dr. Janez Podobnik, varuh človekovih pravic Ivan Bizjak, minister za zdravstvo dr. Božidar Voljč in minister za šolstvo dr. Slavko Gaber, pogrešali pa so »prave« poslance

To, da imajo priložnost enkrat letno priti v slovenski parlament delegacije šolarjev iz vse Slovenije in tam spregovoriti o svojih pogledih do določene teme, je menda edinstven primer na svetu. Naša demokracija je torej enkratna vsaj po tej plati! In če bi prišli med mlade parlamentarce tudi odrasli, tisti, ki smo jih pred nedavnimi izvolili, bi lahko zvedeli marsikaj koristnega.

»Želimo, da se ustanovi v Sloveniji gibanje za zdravo življenje otrok. Člani gibanja naj bi prejeli izkaznico, s katero bi uveljavili cenejše vstopnice za kulturne prireditve, kino, gledališče, šport, rekreacijo in drugo. Več sredstev naj bo namenjenih za akcije, ki spodbujajo zdrav način življenja.« To je bilo prvo stališče, ki so ga sprejeli poslanci lanskega nacionalnega otroškega parlamenta, na katerem so obravnavali temo z naslovom Ne, hvala alkoholu, cigaretam in drogam. Kot smo lahko slišali, je že v pripravi posebna izkaznica (kartica) za mlade do 26. leta, s katero bodo imeli popust pri vstopnicah in tudi pri nakupih. Medtem pa je že uresničena njihova zahteva, s katero so odločno podprli sprejetje tobačnega zakona in drugih predpisov, s katerimi moramo v Sloveniji omejiti prodajo, uporabo in reklamiranje alkohola, tobaka in drugih drog ter prepovedati oziroma omejiti kajenje v šolah, športnih objektih in na drugih javnih mestih. Kajenje je tipičen primer družbeno sprejemljivega uživanja drog, čeprav kadileci neposredno ogrožajo tudi nekadilce. S sprejetjem kadilske-

- Točkovanje osmošolcev, ki je osnovno merilo za vpis v srednje šole, prinaša mnogim nepravico, da bi se vpisali na željeno šolo. Zakaj bi moral biti, na primer, nekdo dober matematik, če želi postati gle-

dališki igralec? Čeprav je posebej nadarjen za ta poklic, pa ga lahko zavrnejo zaradi premajhnega števila točk ravno pri matematiki. Ali točkovanje ukiniti ali pa bistveno spremeniti kriterije, je bila zahteva mladih parlamentarcev.

- Glasbena in likovna vzgoja, tehnični in gospodinjstvi pouk so predmeti, pri katerih se učenci lahko še najbolj sprostijo med zahtevnim poukom. Mar naj bi jim črtali v novem predmetniku za 9-letno osnovno šolo ravno te predmete? Tega ne dovolimo! so odločno dejali

V ospredju trije predstavniki - Janez Podobnik (Državni zbor), Ivan Kristan (Državni svet) in Vika Potočnik (Zveza prijateljev mladine Slovenije), druge poslanske sedeže v slovenskem parlamentu pa so pretekli četrtek zasedli mladi iz vse Slovenije. (Posnetek: J. G.)

nice idr.) in vse druge njihove predloge, ki so jih tudi soglasno podprli.

ta, čeprav so bile njihove besede spodbudne in razumevalne za poglede mladih.

nekateri razpravljajci. Potrebno pa je izpustiti nepotrebne vsebine.

- Učenci bi morali imeti pravico, da bi iskali učitelje pri njih znanje, ne pa jih »lovili« na neznanju. Poleg tega se jim zdi, da imajo pravico do dobrih učiteljev, takih, ki ne bodo delali med njimi razlik, in takih, s katerimi bi se lahko o vsem odkrito pogovarjali ter jim zaupali. Po mnenju nekaterih udeležencev otroškega parlamenta pa so v šolah tudi učitelji, ki niso primerni za delo z mladimi.

- Šolarji imajo tudi pravico do primernih učnih prostorov, telovadnic, igrišč in ustrezne opreme za vzgojno-izobraževalno delo. Žal marsikje temu ni tako.

Učenka 8. razreda OŠ Gornji Petrovci Gordana Kisilak za govorniškim pultom v slovenskem parlamentu. Dokaj jasno, glasno in odločno je povedala mnenja mladih z našega konca. (Posnetek: J. G.)

Imam pravico, imaš pravico

Če bi vse pravice/ slišale otroške klice, / pregnale bi krivice, / potem bi vsak bil rad otrok... In potem bi bilo res čudovito na svetu, bi kazalo dodati tem verzom Janja Kovačiča, ki ja zapel mladim parlamentarcem pred začetkom njihove razprave o letošnji temi z naslovom Imam pravico, imaš pravico. Katera pa so tista vprašanja pravice in nepravice, ki so jih postavljali mladi parlamentarci? Da jim ne bi še mi skratili kakšne pravice, namenoma ne bomo omenjali, kaj vse so ob tej priložnosti povedali starejši gostje otroškega parlamen-

ga zakona želimo zaščititi prav njih, saj je to njihova pravica. Če si, na primer, ni dovoljeno prižgati cigarete v cerkvi, in to je kadilecem samoumevno, zakaj ne bi bilo tako v drugih javnih prostorih, kjer se zbirajo ljudje?

Nihče od prisotnih pa ni odgovoril, ali je uresničena tudi njihova pobuda, da bi kje pri nas odprli vsaj eno diskoteko za mlade, v kateri ne bi smeli kaditi in točiti alkoholnih pijač ter uživati raznovrstnih tablet.

Upajmo, da bo ta koristna ideja sčasoma le padla na plodna tla. Enako velja za stališča, da je potrebno sprejeti ostrejšo zakonodajo o kaznovanju odraslih, ki zlorablja otroke, da je potrebno nameniti več sredstev za razvijanje interesnih dejavnosti (zgraditev ali obnovo objektov oz. igrišč, za taborne, mladinske delav-

Ob pisanju teh vrstic se mi je porodila misel, da bi bilo še kako prav, če bi se udeležili tega parlamenta tudi nekateri učitelji (-ice) z OŠ Beltinci, ki so zagnali vik in krik zaradi izjave ene izmed njihovih učenk (v Vestnikovi anketi Jaz pa mislim ...), češ da sodijo med slabe učitelje tisti, ki se preveč derejo in učence fizično kaznujejo (klofutajo). Menda je imela učenka zaradi tega že tudi določene posledice. In vse to se je dogajalo ravno v času, ko s(m)o toliko govorili o otrokovih pravicah? Na beltinski šoli je bil celo medobčinski parlament na to temo. Ali so učitelji, ki se preveč derejo in klofutajo učence, morda dobri? Nikakor ne! Kaj naj bi bilo torej »narobe« v učenkini izjavi? Vsekakor pa je narobe - jemati si pravice močnejšega!

Ej, pa je res uspelo!

Skoraj enak naslov (brez besedice res) smo dali prispevku pred dobrim letom, ko smo pisali, da je vse pripravljeno za začetek delovanja prve zasebne frizerske šole v Pomurju v organizaciji podjetja VITEZ A, d. o. o., Ljubljana, ki ga vodi VIDA VARGA, svojčas domaćinka Borec v Ljutomerški občini.

Šola je začela delovati lanskega oktobra - teoretični del v prostorih osemletke Križevci pri Ljutomeru, praktični pouk pa v frizerskem salonu Gizele Grah v Murski Soboti. Vpisali so se lahko tisti, ki so že končali kakšno drugo srednjo šolo ali vsaj dva letnika, njihova želja pa je bila postati frizer oziroma frizerka. Od 10 vpisanih učencev jo je redno obiskovalo in tudi uspešno končalo osem. Doma so bili iz različnih krajev severovzhodne Slovenije. Preteklo soboto so se zbrali še na slovesni podelitvi spričeval o končani 4. stopnji srednje šole za poklic frizerja in spričeval o zaključnem izpitu (enako, kot če bi obiskovali kakšno državno 3-letno srednjo šolo).

Vsi (bilo je 7 deklet oziroma žena in 1 fant) so bili seveda zelo veseli, da so končali poklicno šolo po svoji želji. Nič manj zadovoljna pa ni bila tudi ravnateljica Vida Varga, ki je sploh prva zarala ledino na področju zasebne frizerske šole v Sloveniji.

»Začetek je bil negotov, pojavljalo se je nezaupanje do nove šole. Lahko ne bi bila dobra, ampak res nam je uspelo. Z dobrim pedagoškim delom in pravilno izbranimi metodami dela izzovemo pri dijakih nepričakovane rezultate. Morda tudi zato, ker jim že na začetku povemo, naj bodo zavzeti in predani delu. Tudi jaz brezmejno uživam pri tem svojem delu, nam je ob tej priložnosti povedala rojakinja iz Prlekije Vida Vargova.«

Zdaj je v njeni zasebni frizerski šoli v Križevcih pri Ljutomeru že druga generacija, in sicer je vpisanih 11 dijakov.

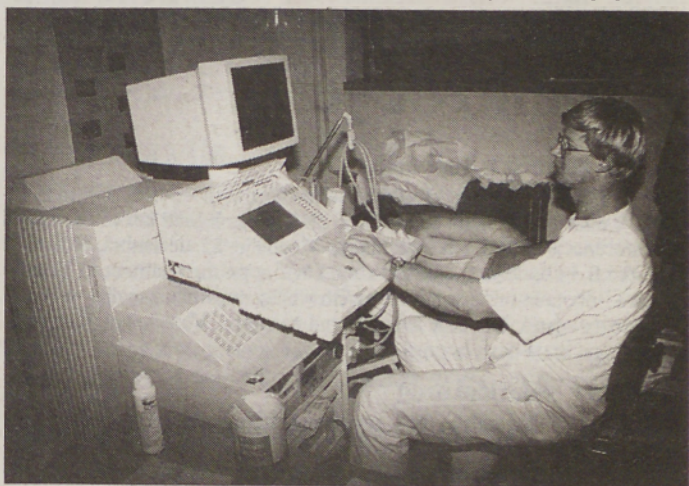
J. G.

Bolnišnica Murska Sobota kupila ultrazvočne aparate

Srce kot na dlani

Murskosoboška bolnišnica je bogatejša za štiri sodobne ultrazvočne aparate, najpomembnejši pa tudi najsodobnejši je namenjen za ultrazvočno diagnostiko bolezni srca, drugi je na ginekološkem oddelku, za splošno diagnostiko je na rentgenološkem oddelku, ultrazvočni aparat, namenjen internistični diagnostiki bolezni prebavil, pa bodo kmalu dobili. Vrednost aparatur je 92 milijonov tolarjev, polovico denarja je zagotovila bolnišnica, za drugo polovico pa jim je podjetje Toshiba, ki je dobavitelj opreme, odobrilo brezobrestno posojilo. Dobavitelj, ki ima svoj servis v Miklavžu pri Mariboru, kar je tudi pomembno, je zdravnike dolžan tudi poučiti o uporabi novih aparatov, zato so inštruktorji prihajali iz Nizozemske. V bolnišnici bi za posodabljanje medicinske opreme potrebovali vsaj še dvakrat toliko denarja, kot so stali novi aparati, ampak država kot ustanovitelj bolnišnice za posodabljanje opreme nima denarja.

In kaj »več dajejo« novi ultrazvočni aparati? »Tam, kjer si na starem aparatu videl nejasno senco, sedaj novi natančneje pokaže, zakaj gre,« je povedal direktor bolnišnice dr. Anton Trček. Še posebno ultrazvok za diagnostiko bolezni srca je zadnji tehnični dosežek, ki ga med slovenskimi bolnišnicami sedaj premore le murskosoboška. Ločljivost slike je pomem-

bno boljša, s tem pa tudi natančneje prikazuje srce, omogoča tudi merjenje pretoka krvi v zaklopkah, tako da je lažje določati bolezni zaklop, zožitve in slabo tesnenje. S TDI določajo nepravilno krčenje srčne mišice, s posebno transezofagealno sondo pa skozi požiralnik lahko gledajo srce in žile v prsnem košu.

MH

Če morda niste (z)vedeli

Boljši smo od Američanov

Mednarodna organizacija za raziskovanje šolskih dosežkov, s katero je povezan tudi Pedagoški inštitut v Ljubljani, je pred kratkim predstavila nekatere rezultate projekta, v katerega so vključili pol milijona učencev in dijakov iz 40 držav, tako da so povsod reševali enake naloge iz matematike in naravoslovja. Kako so odrezali naši sedmo- in osmošolci?

Naloge je reševalo 2898 učencev sedmih razredov in 2708 osmošolcev. Naši učenci so v povprečju za pol leta starejši od večine drugih (začetek šole s 7., drugje s 6. letom), zato je bilo realno pričakovati, da se bo to poznalo pri rezultatih. In res so se uvrstili visoko nad povprečje na obeh predmetnih področjih. Tako so dosegli pri naravoslovju 5., pri matematiki pa 9. mesto. V prvem primeru so učenci reševali naloge o poznavanju Zemlje, vključevale pa so znanje fizike, kemije in biologije. Boljše znanje od naših so pokazali le singapurski, češki, japonski in korejski šolarji. V znanju matematike pa so bili boljši od naših singapurski, korejski, japonski, hongkonski, belgijski, češki, slovaški in švicarski učenci. Ameriški so bili slabši v obeh primerih, saj so se uvrstili pri naravoslovju na 17., pri matematiki pa šele na 28. mesto.

Vsekakor so takšni rezultati za Slovenijo spodbudni. Upajmo le, da nas to ne vodi zgolj v storilnostno naravnano šolo.

J. G.

Borza v letu 1996

Ker so bližajoči se prazniki dodobra umirili borzno dogajanje, bi tokrat zapisal kronološki pregled dogajanj v iztekajočem se letu, obenem pa poskušal podati nekatera realna pričakovanja v naslednjem letu. Leto 1996 bo v zgodovini ljubljanske borze prav gotovo zapisano kot eno prelomnih v njenem razvoju. S pozitivnimi stvarmi so, žal, prišle tudi negativne, ki so v dolocenem obdobju borzno dogajanje povsem zasenčile.

Čeprav se privatizacijsko kolo vrti zelo počasi, smo bili v letošnjem letu priča kar spodbudnemu številu delnic, ki izvirajo iz privatizacije in so svoje mesto našle tudi na borzi vrednostnih papirjev. Prav gotovo bi lahko bila ta številka še precej večja, levji delež pa je k temu vsekakor prispevala neurejena zakonodaja za prevzem podjetij. Na borzni trg, bodisi kotakcijo A ali B, je bilo v letošnjem letu uvrščenih šest podjetij. Borzno premiero privatizacijskega ciklusa je takoj po novem letu začela delnica Kolinske. Kot poskusni zajček je takoj v začetku zadovoljila predvsem tiste pesimistične strokovnjake, ki so napovedovali zlom privatizacijskega trga delnic. Dejansko je prišlo do krepkega znižanja tečaja, toda ne za dolgo. Kmalu je postala delnica med najbolj varnimi in donosnimi naložbami. Delnici Kolinske so sledile Terme Čatež, Droga Portorož, Kovinotehna Celje, Lek Ljubljana in nazadnje še Luka Koper. Cene naštetih delnic so na že neorganiziranem trgu dosegale precej visoke cene, tako da tudi realno na trgu ni bilo mogoče pričakovati njihovega padca, še manj pa zloma. K temu, da so se cene obnašale dokaj stabilno, je prispevalo tudi postopno vključevanje papirjev na borzo. Kaj hitro bi lahko prišlo do padca tečajev, če bi bile vse delnice na trg uvrščene naenkrat. Zaradi omejene mase denarja na trgu, le-ta prav gotovo ne bi mogel absorbirati vseh ponujenih delnic, tako bi prišlo do nujne korekcije cene navzdol. Tržna kapitalizacija delnic se je tako v primerjavi s preteklim letom precej okrepila. To pomeni tudi, da so se investitorjem ponudile tudi večje količine denarja, ki bi moral po zakonu svoje mesto najti tudi na borzi. Kot je ugotovila Agencija za trg vrednostnih papirjev, nadzornik trga, je ta denar krožil le med podjetji znotraj Poslovnega sistema, kar je v nasprotju z zakonom. Ker pa so investitorji dobesedno ponoreli na lovu za delnicami Dadasa, Primofina in Finmedie, je Agencija, preden je ukrepala, javno obvestila investitorje, naj so pri takšnih nakupih previdni. Ker pa je z obvestilom naletela na gluha ušesa, je nekaj časa zatem začela tudi ukrepati z omejitvijo dotoka denarja v investicijske sklade omenjene družbe za upravljanje. Tako se je počasi začela črna borzna scena, ko je v kratkem času prišlo do skrb zbujajočega znižanja tečajev delnic Dadasa, Primofina in Finmedie. Tečaj Dadasa je v nekaj dneh upadel z 250.000 SIT na 70.000 SIT (sedaj je 9.000 SIT), tečaj Primofina je upadel s 85.000 SIT na 35.000 SIT (sedaj okrog 25.000 SIT), tečaj Finmedie pa je upadel s 45.000 SIT na 25.000 SIT. Pri takih padcih ni potrebno izgubljati besed o izgubah nekaterih vlagateljev.

Podobnih spodsrlajev, kakršen je bil v zvezi s Poslovnim sistemom Dadasa, si borza v prihodnje nikakor več ne sme privoščiti. Prav gotovo borzi ni mogoče naprtili celotne krivde, dejstvo pa je, da bi lahko do neke mere tudi ona pravočasno ukrepala. Na trgu, kakršen je trg vrednostnih papirjev, ima lahko vsaka še tako majhna nepravilnost dolgoročno negativne posledice, saj je v ozadju vsake transakcije denar, ki pa pri ljudeh velja za najbolj občutljivi stvar.

Slavko ROGAN, dipl. oec.

Zgodilo se je ...

Smrtna nesreča v Bodoncih

V prometnih nesrečah, ki so se zgodile v Sloveniji v petek, soboto in nedeljo, je umrlo devet ljudi, od tega trije pri Ljubljani. Med konektedenskim ponesrečenici je žal tudi žrtev v Pomurju. V nedeljo, 22. decembra, ob 6.15 se je Vinko B. iz Bodonca peljal z osebnim avtom po regionalni cesti Hodoš-Murska Sobota in pri Gornjih Petrovcih v blagem ovinku zapeljal na bankino, nato pa v jarek, kjer se je avto prevrnil na streho. Voznik, ukleščen v razbitine, je na kraju nesreče umrl.

Z avtom v električni drog

V petek, 20. decembra, ob 1. uri ponoči se je Ismet A., državljani BiH, peljal po regionalni cesti iz Murske Sobotne proti Martjancem. V bližini gostišča Horvat v Nemčavcih je zapeljal na desno bankino, nato na nasip, nato je avto trčil v obcestno drevo, se odbil iz zaletel v drog električne napeljava. Škode je za 1.550.000 tolarjev. Voznik in sopotnik Robi M. sta se hudo poškodovala.

Ukradel agregat

Dobro bo, da čez praznike dobro poskrbimo za svoje premoženje, sicer utegnemo ostati brez njega. Tatiči so pač v ofenzivi. V noči z 19. na 20. december je doslej neznan storilec odpeljal izpred trgovine Kovinotehna v Ljutomeru agregat za električno energijo. Naprava je bila sicer pritrjena z verigo, a jo je tat prerezal. Škoda znaša 160.000 tolarjev.

Kdo je ukradel Audi?

V času med 16. in 20. decembrom je nekdo ukradel osebni avto Audi 80, registrska številka CK 364 AT, katerega lastnik je hrvaški državljani Ivan K. Vozilo je bilo parkirano na Mojskovi ulici v Murski Soboti. Če bi kdo videl avto s tako registracijo, naj sporoči policiji.

Bo gledal televizijo?

Med 19. in 21. decembrom je neznanec vlomil v stanovanjsko hišo v Laštomercih in ukradel barvni televizijski sprejemnik, telefonski aparat in razna oblačila.

Vlomilec pa je bil na obhodu tudi v Radencih. »Na piko« je vzel prodajalno Tehnosim, vlomil in odnesel različne gospodinske električne aparate. Škode je za milijon tolarjev.

Ponarejevalci obsojeni

31-letnega Marjana Perša iz Gornje Radgone je senat okrožnega sodišča v Murski Soboti spoznal za krivega storitelja kaznivih dejanj ponarejanja denarja po členu 249/I kazenskega zakonika R Slovenije in ga obsojil na dve leti zapora. Do pravnomočnosti sodbe ostaja še dalje v priporu, kjer je sicer že od 3. oktobra. Obdoženi si je oktobra priskrbel 387 bankovcev po 100 mark (seveda po veliko nižji ceni), čeprav je vedel, da so ponaredek. Osemsto mark je celo spravil v promet, in sicer najprej tajnemu policijskemu sodelavcu nekemu Željku, preostalih 379 bankovcev pa je skušal prodati 18 odstotkov ceneje od nominalne vrednosti, a so ga pri dejanju prijeli. S. S.

Nevladne okoljske organizacije

Država jih želi imeti na vrvici in ne preveč močne

V Sloveniji je že okrog 130 nevladnih okoljskih organizacij - Najmanj društev in organizacij, ki bi se ukvarjale z varovanjem in proučevanjem okolja, je v severovzhodni Sloveniji

Biti organiziran ali ne. Dobivati proračunska sredstva za funkcioniranje in izvajanje projektov ali delovati s pomočjo »mecenov«. Uniformirati se, se pustiti nadzorovati in živeti brez skrbi ali biti ostra kritika in opozicija vladnim organizacijam in s tem tvegati eksistenčne težave. Kakorkoli: nevladne organizacije so v veliki dilemi. Vse pa so enotnega mnenja, tako vladne kot nevladne organizacije, da je potrebna nekakšna koordinacija med vsemi, ki skrbijo za varovanje okolja.

Potrebna je izdelava kriterijev, ki bi razdelili to množico nevladnih organizacij na kategorije ali razrede glede vrste organiziranosti, lokaliteto, značaj, število članov, strokovnost in učinkovitost na terenu. Potreben je predvsem človek v vladi ali ministru, ki bi bil odgovoren samo za nevladne organizacije, ki bi imel pregled in nadzor nad vsem, predvsem pa bi to moral biti človek, na katerega bi se lahko obrnili predstavniki nevladnih organizacij s svojimi problemi in vprašanji. Sedaj ga ni. Ministru tačas ustreza, da je nekaj nevladnih organizacij, da ima pred Evropo opravičilo, da se lahko z njimi hvali - trdijo predstavniki teh organizacij. Za večjo podporo letem pa ni zainteresiran. Pravzaprav se ne ve, kdo ureja, odreja in razporeja sredstva, namenjena nevladnim organizacijam v Ministrstvu za okolje in prostor. Bo to Regionalni center za okolje za srednjo in vzhodno Evropo (ki je pravzaprav le sekcija budimpeštanskega RECA) in ki lahko nastopa velikopotezno le zato, ker ima »podporo« ministra. Druge nevladne organizacije trdijo, da je ta organizacija na isti ravni kot preostalih recimo 129 nevladnih okoljskih organizacij, zato ne pristajajo na njihovo »šefovstvo«.

Kako mora sploh funkcionirati Ministrstvo za okolje in prostor v odnosu do nevladnih organizacij s področja varovanja okolja - je prav, da jih podpira in spodbuja, ali pa je bolje, če jih drži na vrvici in ob strani!

Zakaj ni društva Štoklja?

Dejstvo je, da je za okolje bolje, če so nevladne organizacije čim bolj razširjene in čim bolj močne. Nasprotno je z MOP-om in vlado: želita si, da bi bila moč in razširjenost nevladnih organizacij čim manjša. Želita si, da je vse pod »državnim nadzorom«.

In kaj si želimo ljudje, ki nam ni vseeno, kaj se dogaja z okoljem? Da bi nekdo resnično skrbel za okolje, da ne bi zgolj pisarili nekih projektov, ki ne bi bili nikoli uresničeni. Če bi resnično skrb za varovanje narave ocenjevali po tem, koliko društev in organizacij je v ta namen ustanovljenih, bi v Pomurju lahko bili zaskrbljeni: imamo izredno malo društev in organizacij. V publikaciji Modro nebo, kjer naj bi bile našteje vse nevladne organizacije v Sloveniji, sta le Pomursko društvo za varstvo okolja in Ribiška družina Murska Sobota. V resnici ni tako. Ljudje, ki morebiti niso v nobenih društvih, imajo nadvse visoko zavest o pomenu ohranjanja neokrnjene narave in varovanja okolja, poleg tega vemo, da so mnogi organizirani v lovskih in turističnih organizacijah, med taborniki, gasilci, ribiči, gozdarji ... skorajda v vsaki družini je nekdo v nekakšni »nevladni organizaciji«. Pa vendar: konkretno s področja varovanja okolja nimamo nobenih uradno registriranih društev, na primer z imeni »ekološko, Črna jelša, Rdeči bor, Štoklja, Plava žaba, Dišči volčin, Mokoš, Črnek ...« zato ni čudno, da projektov s tega območja skorajda ni, ko se pojavijo razpisi ministrstev s področja okoljevarstva. Če pa so, jih pripravljajo »specializirani izdelovalci« projektov iz Ljubljane. Upamo si trditi, da so v Pomurju prav mediji

tisti in nemalokrat edini, ki na določen način izobražujejo, orientirajo in tudi uspejo angažirati ljudi v okoljevarstvenih zadevah.

Branka Hlad z Uprave za varstvo narave (spada pod Ministrstvo za okolje in prostor) je prepričana, da bi morale biti vladne institucije, vladne in nevladne organizacije ter mednarodna organizacija IUCN bolj povezani:

»Vsi smo naravovarstveniki in okoljevarstveniki, pa se ne ve, kdo je za kaj odgovoren, kdo je tista stroka, ki verifikira vsebino. Obstajati bi moral poseben vladni servis, ki bi skrbel za vse ciljne uporabnike, ki skrbijo za splošno ozavešanje družbe, za spodbujanje lastnega vrednostnega sistema tudi pri učiteljih, ki hkrati potrebujejo tudi skupinsko delo s sodelavci. O interdisciplinarnosti se veliko le govori. Največ lahko tukaj prispejajo prav nevladne organizacije. Ni nujno, da se vladne in nevladne organizacije vedno »ujamejo«, nujno pa je, da sodelujejo.«

Med 1200 zaposlenimi na MOP-u ni pravega!

Pri izobraževanju naj bi za sodelovanje med dvema ministrstvom skrbela posebna komisija, ki je bila

Karel Lipič, sekretar Slovenskega ekološke gibanja, največje nevladne okoljske organizacije

sicer ustanovljena spomladi, vendar bi morala biti njena sestava precej širša, kajti okoljska vzgoja ni samo zeleno okolje in to ni samo stvar šol. Zato so na Upravi za varstvo narave prepričani, da bi morala biti ustanovljena posebna služba ali oddelek, ki bi skrbel za sodelovanje med Ministrstvom za okolje in prostor in Ministrstvom za šolstvo. Tudi Karel Lipič (tajnik Slovenskega ekološkega gibanja) pogoša pri svojem delovanju (SEG ima že 37 sekcij in 25 regionalnih centrov ter čez tisoč članov, zato bi jo lahko upravičeno imenovali za najmočnejšo nevladno organizacijo s področja varovanja okolja v Sloveniji) človeka, dobrega profesionalca, ki ne bi bil nekakšen birokrat, ampak širok človek, praktik, vendar ga minister med 1200 zaposlenimi na ministrstvu že tri leta zaman išče. Menda takšnega sposobnega človeka ni med njegovimi zaposlenimi!

»Problem je tudi v komunikacijah med službami na ministrstvih, med fakultetami, med vladnimi in nevladnimi organizacijami. Ministrstvo za šolstvo naj bi imelo vpliv na metode, ministrstvo za okolje pa na vsebino izobraževanja s tega področja; strokovne vladne službe pa niso izrazile potreb po sodelovanju in vključevanju. Najbolj idealno bi bilo zato sestaviti takšno službo ali oddelek, ki bi skrbel za usposabljanje in materiale. Zdaj pa se na žalost dogaja, da se pod

znamko okoljevarstveno izdaja veliko knjig in publikacij, ki so strokovno vprašljive,« je povedala g. Hlad. Seveda smo se pri tem spomnili tudi na neslavno potezo vlade, ki je se zelo sveža in povezana s politiko: gre za varstvo in izobraževanje potrošnikov, ko je po petletnem boju in uveljavljanju Zveze potrošnikov Slovenije vlada vendarle ustanovila Urad za varstvo potrošnikov, ki pa si je le prevzel dosedanje zasluge Zveze in jo sedaj hoče »odžagati« pri pridobivanju proračunskega denarja z izgovorom, da je le »ena od nevladnih organizacij«, čeprav je skorajda edina, mednarodno priznana in regionalno razširjena - predvsem pa cenjena in upoštevana pri ljudeh. Je razlog za njeno »žaganje« prav to: njena moč in učinkovitost? Ali se lahko kaj podobnega zgodi tudi močnim nevladnim organizacijam, če bo ustanovljen na primer »vladni oddelek ali služba« za okoljsko izobraževanje?

To je vse prevečkrat stvar političnih odločitev in volja trenutno močnejših strank v vladi.

Vsi bi služili na račun okolja!

Kakšno naj bi bilo sodelovanje vladnih in nevladnih organizacij ter izvajalcev raznih del, posegov v okolju in prostoru - dogaja se, da je zdaj že vsak gradbeni tehnik svedel in se spozna tudi na ekologijo in krajinsko arhitekturo?

Branka Hlad je odgovorila: »Varstvo narave temelji na naravoslovnih izhodiščih; ker se vmešavamo v naravo, moramo poznati delovanje narave. Upoštevana morajo biti znanja, ki jih dajejo osnovna področja, kot so geologija, geomorfologija, hidrologija, biologija, gozdarstvo - vse to so zares naravoslovna področja, čeprav imajo marsikateri strokovnjaki, ki izidejo iz tega šolanja, tudi že kaj masla na glavi: tako so jih pač usposobili, da razmišljajo le o čim večjem izkoriščanju naravnih virov, da je močvirje le zato, da ga je treba izsušiti, reke in potoki zato, da jih oni regulirajo. Naša strokovna služba združuje vse to, lahko jih preusmerimo v drugačno gledanje. Strokovne službe bi morale sodelovati s krajnarji, z ljudmi, ki se ukvarjajo z družbeno-ekonomskimi izhodišči. Zato bi morala ta nova služba sodelovati z vsemi temi, tako s strokovnjaki kot z izvajalci, ljudje bi tudi vedeli, s kom kontaktirati. Skrbeli bi za izobraževanje in usposabljanje, vzgajanje - kajti tudi npr. upravne delavce je potrebno vzgajati in izobraževati na tem področju, tudi učitelje, voditelje izletov, parkovne delavce ... V Nemčiji obstaja že celo Akademija za varstvo narave.«

Na vprašanje, ali je takšno delovanje vezano na ustanovitev regij (pokrajin), saj je takšno delovanje učinkovito le, če je regionalno in prilagojeno potrebam v posamezni pokrajini, je ga. Hlad odgovorila: »Seveda. Mislim, da bi lahko bili nekakšna povezava tudi tile centri za šolske in obšolske dejavnosti. V glavnem so dobra izhodišča! Sicer pa ta nova služba naj ne bi bila nekakšen mastodont, ampak naj bi to bili ljudje, ki bi vedeli, koga poklicati, na koga se obrniti pri določenih stvari.«

Če razmišljamo nekoliko širše, ga ni ministrstva v Sloveniji, ki ne bi imelo nič skupnega z varovanjem okolja. Celotno obrambno ministrstvo je na neki način povezano z naravo in okoljem. Tudi ministrstvo za zakonodajo - še vedno je namreč prešibka povezava med zakonodajo in organi pregona; tudi če policisti ali inšpektorji nekoga popišejo, da je kršil ta in ta člen iz okoljskega zakona, se ne zgodi nič. Tudi po mnenju sogovornikov je ekološka inšpekcija

strel v prazno, saj obstaja le na papirju brez večje učinkovitosti in posegov v okolje. Bi bilo bolje ločiti Ministrstvo za okolje in Ministrstvo za prostor? Vsaka stvar ima dobre in slabe strani, pravi Branka Hlad; sedaj, ko se gradijo avtoceste in železnice, je že bolje, da so skupaj, čeprav je znano, da nimajo velikega vpliva, kajti cestni lobi je še vedno premočan, dajejo pa vsaj neke smerice. V preteklosti ni bilo niti tega!

Branka Hlad, Uprava za varstvo narave Ministrstva za okolje in prostor

Kdaj bo denar od ekoloških taks vrnjen okolju?

Vse pa je vedno in povsod povezano z denarjem. Kako se kdo financira. Sami s članarino, s sponzorji ali s proračunskim denarjem - so samostojni, odvisni od sponzorskih podjetij ali od vlade? Ali naj bi se nevladne organizacije financirale iz proračunskih sredstev v celoti ali samo za funkcionalne potrebe? Sedaj so velike razlike: eni, ki se imajo za nevladne organizacije, dobijo denar za vse - funkcioniranje, publikacije, usposabljanje, seminarje. Drugi: le skromna sredstva za funkcioniranje. In kaj je pravzaprav s proračunskimi sredstvi, ki se zbirajo od ekoloških taks?

»Takse! Mi smo že predlagali vladi in Ministrstvu za okolje in prostor, da bi tudi od te ekološke takse, tudi od tobaka, moral iti določen odstotek za razvoj teh organizacij in služb. Zdaj pa se za 8 milijonov tolarjev tepe 130 nevladnih organizacij, 150 zasebnih firm na področju varstva okolja. Od 500 projektov jih zaradi »pomikanja sredstev« v ta namen uspe le nekaj (22), nihče pa jih ne analizira, na primer da bi kdo vse pregledal in rekel: ti so dobri, sedaj niso dobili denarja, jih bomo pa drugače financirali. Tega ni! Ne rečem, da so vsi prijavljeni projekti dobri, dve tretjini jih pa je! Pogrešam neko brozo ali sklad, kjer bi se vsi ti projekti, vse te ideje, zbirali, shranjevali, arhivirali. Tudi za to, da bi se vedelo, kaj je kdo predlagal, in da se ne bi ponavljali!« Tako le odgovoril Karel Lipič iz SEG-a, pritrčila pa je tudi Branka Hlad iz Ura za varstvo narave, saj tudi v njihovi vladni instituciji opazajo, da je nastala prava poplava ljudi in institucij, ki se ukvarjajo z varstvom okolja, nikjer pa ni definiranih kriterijev sposobnosti. Tudi in nekih strokovnih recenzij projektov in niti finančnih ovrednoten!

Pojavljajo se torej tudi takšna nesorazmerja, da ima na primer MOP na voljo za vse te dejavnosti le 12 milijonov tolarjev. Ministrstvo za znanost in tehnologijo pa lahko razpisuje 400 milijonov tolarjev. Med izbrani projekti in temami so tudi taki, ki so s področja varstva narave in kulturne dediščine, pa v resnici tam nimajo pojma, kaj sprejemajo. Kriteriji so ... narajeni po znanstvih. Skozi pridejo tudi taki projekti, ki jemljejo stroki (ki se morebiti bori za nekaj fičnikov pri drugem ministrstvu) osnovno bazo, saj se s tem ukvarja že nekaj desetletij.

Menda naj bi bil največji »met« tega ministrstva, ki je 1995. leta razdelilo 400 milijonov za projekte, odobritev 12 milijonov profesorju za izdelavo ocene desetdnevne vojne v Sloveniji - torej toliko za pisanje spominov, kolikor dobi drugo ministrstvo za financiranje 150 vladnih in nevladnih organizacij.

BERNARDA B. PEČEK

Radgonska ranina

V zadnjem času se pri nas vse bolj zavedamo, da premoremo veliko domačih ali avtohtonih sort vinske trte. To so trte iz daljne preteklosti, ki so se ohranile vse do današnjih dni. Te sorte dvigajo in širijo ponudbo naših vin in kažejo, da ima vinogradništvo v naši deželi bogato tradicijo. S prihodom v evropski tržni sistem lahko postane ponudba teh vin tudi zelo pomemben del trženja naših vin. Ob predstavitvah naših vin v tujini velikokrat zahtevajo, da se predstavimo predvsem z vini naših domačih sort. Sorta ranina, ki je najbolj razširjena in znana v Radgonskih gorah, spada med tiste, na katere smo lahko upravičeno ponosni. Prav gotovo je nekaj posebnega, zato so jo pri nas ohranili in jo imenujejo tudi »special«. Poleg traminca in penine je značilnost radgonsko-kapelskih gor. Pred kratkim jo je doletela čast, da so jo vitezi gradiščansko-panonskega reda sprejeli med viteške. Ranina je trta z mnogimi posebnostmi in presenečenji, ki vsako leto, posebno še pri predelavi predikatnih vin, na novo preseneča.

Izvir in razširjenost

Ranina spada v zahodno skupino sort, imenovanih Proles occidentalis. V začetku tega stoletja, natančneje leta 1900, naj bi jo odkril v okolici Radgone (Hercgovščak) do sedaj neznan vinčar. Nekateri jo imenujejo tudi po takratnem lastniku vinogradov, švicarskem Francozu Clotariju Bouvieru. Bouvierjevi vinčarji so menili, da je njeno grozdje neke vrste »specialno«, ker tako zgodaj dozori. Ime se je ohranilo vse do danes. Bouvier pa je trto po daljšem opazovanju zaradi njenih dobrih lastnosti začel razmnoževati in širiti v praksi. Nastanek sorte pa kljub temu še do danes ni pojasnjen. Mogoče gre za naključni semenjak ali mutacijo kakšne sorte iz družine muškato, saj ima vino v dobrih letih rahlo muškato cvetico. Sorta ima več sinonimov: special, bouvier, bouvier traube, precose di bouvier bianco, bouvijska ranka, muscat de saumur.

Razširjena je v Srbiji in Vojvodini, najdemo pa jo tudi na Madžarskem in Hrvaškem. Izredna vina posebnih trgategv pa daje

šičkanje pa na dozorelost lesa.

Rodi dobro in enakomerno, pridelek je srednje velik, okoli 3 kg na trs. Jagode so mesnate in dajejo manjši izplen soka. Izdatno jo gnojimo s fosforjem in kalijem, z dušikom pa previdno glede na rast. Preveč apna v tleh slabo prenaša. Pri ranini v procesu selekcije teče odбира elitnih trsov. Ugotavlja se precejšnja heterogenost trsov, kar je posledica premajhnega selekcijskega dela v preteklosti.

Vino

Ranina je najbolj rana sorta pri nas, zato je mogoča zgodnja trgategv že konec avgusta ali v prvi polovici septembra. V dobrih letih nabere od 17 do 22 % sladkorja. Grozdi so srednje veliki in podolgovati. Jagode so velike, okrogle, z debelo kožico. Meso je sočno in sladko z rahlim muškatinim okusom. Normalne trgategv dajejo milo, polno in rahlo muškato vino. Vino ranine je posebno cenjeno kot mlado vino. Tudi vinski mošt je odličen. Včasih so jo sadili, da bi popravljali slabši mošt. Največja prednost ranine je njena

primernost za pridobivanje vin posebnih kakovosti – poznih trgategv, izborov, jagodnih izborov, ki so bili že večkrat visoko ocenjeni. Zaradi zgodnje zrelosti lahko v ugodnih letih vedno dosežemo ustrezno sladkorno stopnjo. Vina izborov so sladka, približujejo se desertnim vinom in imajo rumeno barvo z zametnim okusom. Primerna so predvsem za izbrano družbo in užitek ob sladica. Ranina spada med sorte kombinirane gospodarske vrednosti, saj je primerna tudi za zobjanje kot namizno grozdje.

Sklep

V uradnem sortimentu je ranina predvidena kot priporočena sorta le v radgonsko-kapelskem vinorodnem okolišču, povsod drugod pa kot dovoljena sorta. Bolj bi se lahko razširila tudi v drugih vinorodnih okolišču. Kot trta mile panonske klime je primerna tudi za Prekmurske gorice.

Ranina najbrž nikoli ne bo zavzemala večjih vinogradnih površin. Njene prednosti pridejo do izraza pri usmeritvi v kakovost in v pridelavo predikatnih vin. Slednje dokazujejo radgonski vinogradniki in številna družinska posestva v tujini in v zadnjem času tudi pri nas.

Andrej Karba, dipl. inž. agr.
Kmetijska zadruga Radgona

Lastnosti in rodovitnost tal

Tla so del okolja, torej so prvina naravnega okolja, ki so kot pojav enkratna in nenadomestljiva. Poleg tega vzdržujejo ravnotežje med živo in mrtvo naravo in jih odlikuje velika samoočiščevalna sposobnost, kar ima z vidika varstva okolja izreden pomen. Ohranitev tal pred fizičnim uničenjem in onesnaževanjem ter ohranitev ravnovesja med tlemi in drugimi deli ekosistema je postala ena temeljnih usmeritev ekoloških razmišljanj in raziskav. Če hočemo ohraniti tla in njihovo rodovitnost, jih moramo najprej spoznati.

Sestava tal

Tla so trifazni sistem, ki ga sestavljajo trdni, tekoči in plinasti delci. Tla so po mnenju nekaterih avtorjev najkompleksnejši sistem na Zemlji. Pretežni del tal sestavljajo mineralni delci (46%), organska snov (7%), zrak (25%) in voda (23%). Voda in zrak v tleh variirata in sta si v obratnem sorazmerju, nahajata se v prostoru, ki je razvejen, razdeljen in povezan med trdnim delom tal. Medsebojno razmerje in vzajemno delovanje teh štirih elementov je za kakovost zemlje odločilnega pomena. Poleg mineralov tal (pesek, ilovica, glina) je organska snov, predvsem humus in živi svet, v tleh za rodovitnost izrednega pomena. Rastline in živali živijo v zemlji vzajemno, če v njej ni deževnikov, je to žalostna slika in je videti, kot da bi obdelovali jalovino v bližini kakega rudnika, ne pa rodovitno polje. Porušeno razmerje štirih pomembnih elementov (vode, zraka, živega sveta in mineralnih delcev) pripelje do stanja poslabšanja lastnosti tal in s tem do zmanjšanja rodovitnosti.

Obremenitve prostora zaradi odpadnih snovi (industrija, promet, urbana naselja), nekontrolirana uporaba kemičnih snovi in intenzivna pridelava hrane so na nekaterih območjih že porušile ekološko ravnotežje v okolju.

Struktura tal

Kazalec rodovitnosti zemlje je struktura tal, ki nam pove, kako so talni delci med seboj povezani. Struktura tal odreja potek fizikalnih, kemičnih in bioloških procesov v tleh. Razni obdelovalni stroji, različni obdelovalni ukrepi in čas obdelave omogočajo oblikovanje različnih struktur v ornici. Za nemoteno rast rastlin je najugodnejša grudičasta struktura (premer delcev 0,5 do 10 mm) oziroma mrvice premera 1–3 mm. Taka struktura nastaja le v tleh, ki so biološko aktivna (deževniki, bakterije) ter imajo dovolj kalcija, fosforja, magnezija in humusa.

Če so tla »sterilna« (s pesticidi ali težkimi kovinami je uničeno življenje v njih), kislota, zbita s težkimi obdelovalnimi stroji, namakanjem, dežjem je zemlja nestrukturna – delci tal niso povezani (prašnata struktura) ali pa se držijo v kepe (kepast struktura). Delci se prilagajajo tesno drug drugemu, zato prevladujejo v tleh le drobne pore, tla imajo majhno zmogljivost za zrak in vodo.

Nestrukturna tla

Nestrukturna tla so zelo slabo prepustna za vodo. Vpijejo le malo padavinske vode (30%), navlaži se le zgornji sloj, preostala voda pa odteče po površju in tako pospešuje erozijo. Slabi poroznosti oziroma zračnosti tal sledi majhna zaloga vode v tleh. Rastline trpe zaradi pomanjkanja vode in zraka. Stanje vlage, zraka in toplote v tleh se hitro spreminja glede na vremenske razmere. Mikrobiološki in kemični procesi sproščanja hranil so oteženi ali celo začasno prekinjeni. Korenine se težko razvijajo. Produktivnost takih tal niha.

Struktura tla

V strukturalnih tleh tečejo biološki in kemični procesi sproščanja hranil skladno. Poroznost (zračnost) strukturalnih tal je dobra, v grudicah so pretežno kapilarne pore (zadržujejo vodo) in med grudicami makro (zračne) pore. Strukturalna tla lahko vsrkajo padavinsko vodo in jo odvajajo po makroporah globlje. So dobro prepustna in zadrže veliko rezervne vode. Voda iz površine ne odteka, zato tudi ni nevarnosti erozije. Korenine v strukturalni zemlji se nemoteno razvijajo, rastline pa lahko nemoteno črpajo vodo in v njej raztopljene hranilne snovi.

Obstojnost in uničevanje strukture

Najbolj obstojne so grudice (strukturni agregati), ki so povezane z organsko-mineralnimi vezmi. Deževniki v svojih prebavilih zmešajo glino in humus. V tleh obstojnost grudic z globino pada, kar je povezano s slabšo prekopnostjo. Na njivi imajo zgornje plasti slabšo strukturo, predvsem zaradi vpliva dežja, namakanja, negativnega vpliva strojev za obdelovanje. Samo dobro prekopnostna humusna tla imajo obstojno strukturo. Obstojnost strukture pod naravno travniško vegetacijo je boljša kot na njivi. Na njivi lahko izboljšamo strukturo z vključevanjem travno-deteljnih mešanec in stročnic v kolobar. Vpliv hlevskega gnoja in drugih organskih gnojil je na izboljšanje strukture kratkotrajnejši.

Struktura njivskih tal se med vegetacijo spreminja. Na površju tal struktura propada in nastaja tanka, zbita, zaprta skorja. Podoben proces lahko nastaja tudi neposredno nad mrtvico, kar ima za posledico zastajanje vode ob večjih padavinah. Manj obstojne grudice v vodi razpadejo in na ta način povzročijo še bolj zmanjšanje. Nadaljnje propadanje strukture pa nima za posledico samo večanja zaprtega sloja, ampak tudi močnejšo zbitost, ki gre lahko tako daleč, da je zaprta sloj ornice lahko bolj zbit kot pod njim ležeča mrtvica. Gornji sprani del ornice je mogoče razbiti z okopavanjem in preprečiti nadaljnje poslabšanje. Proces propadanja strukture lahko omejimo tudi z zastiranjem (mulč), na ta način ščitimo tla pred izsušitvijo in mehničnim učinkom dežja. Širokolistne rastline (okopavine) dobro senčijo tla, zato jim pravimo ugodilke v kolobarju, medtem ko so strukture neugodnice.

Propadanje strukture povzroča vedno večje težave, ki se registrirajo v upadanju pridelkov. Nestrukturalna tla potrebujejo za obdelovanje veliko pogonske sile. Danes imamo močne stroje, ki obračajo in drobijo zemljo ter na ta način tla v slabem strukturalnem stanju na mehničen način rahljajo. Vendar se tako ustvarjena struktura ob pomanjkanju humusa, slabi mikrobiološki aktivnosti in prekopnostjo tal obdrži le do prvega močnejšega dežja.

Zita Flisar Novak, dipl. kmet. inž.
KSS za Pomurje

Gospodarjenje v zasebnih gozdovih

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

Izkoriščanje gozdov

Glavni in osnovni gozdni proizvod je les, ki ga delimo na tehnični les, les za kemično predelavo in drva. V ožjem smislu zanjema izkoriščanje gozdov sečnjo drevja, izdelavo v gozdne sortimente in spravilo do kamionskih cest.

Kot smo omenili, je potrebno skupaj s strokovnjakom javne gozdarske službe označiti drevje za posek (odkazilo) na podlagi gozdnogojitvenih načrtov. Ta mu tudi izda odločbo, kjer se določijo vsa potrebna gojitvena in varstvena dela, največji mogoči posek, struktura drevja, pogoji sečnje in obdobje, za katero se odločba izda.

Sečnjo in spravilo lahko opravi lastnik sam ali s pomočjo sosedov, lahko pa mu to opravi zasebnik ali podjetje, registrirano za takšna opravila.

Načini prodaje in nakupa lesa

Lastnik gozda lahko proda les na tri načine, in sicer:

a) Prodaja lesa na panju – to je prodaja stoječih dreves po vnaprej določeni ceni. Podiranje in spravilo opravi kupec po odločbi javne gozdarske službe. Kupec odkupi kompletno drevo. Količine in kakovosti sortimentov se v tem primeru ne ugotavljajo.

b) Prodaja lesa po sortimentih ob gozdni cesti. V tem primeru lastnik gozda opravi vsa dela od sečnje, izdelave in spravila v lastni režiji. S tem načinom lastnik gozda doseže največji denarni učinek. Kupec odkupi samo sortimente ob gozdni cesti, kjer se ugotavljata količina in kakovost.

c) Kombinirani način prodaje, ki združuje prodajo na panju in prodajo že izdelanih sortimentov. S tem lastnik gozda proda še stoječe drevo, vendar ne v celoti.

Kupec poseka vse za posek označeno drevje in si izdela samo določene sortimente (hlodi za furnir in žagovce), ves drugi les (celuloza, jamski, drva) pa pusti lastniku, da si ga izdela sam. Količina in kakovost se določita šele po spravilu ob kamionski cesti.

Prodajna cena

Cene izdelanih gozdnih sortimentov so odvisne od trenutnih cen na tržišču. Letos se kaže umirjanje cen hlodovine, ki so ostale na spomladanski ravni. Prodaja žaganega lesa in lesnih izdelkov je vezana na tuja tržišča, ki pa zaradi konkurence ne dovoljujejo višjih odkupnih cen.

Če pa bi se dvignile odkupne cene, se bodo zaostri kriteriji glede na kakovost prevzema in lahko je pričakovati podaljšanje plačilnih rokov. Na videz višja cena hlodovine se lahko ob prevzemu zmanjša na račun raznih bonifikacij, različnih meritev ipd. Zavedati se tudi moramo zlasti v zdajšnjih časih splošne slabe likvidnosti našega gospodarstva, da cena hlodovine ne pomeni nič, če za blago ne dobimo plačila.

Cene lesa na panju določamo tako, da od cene posameznega proizvoda na tržišču odštejemo vse stroške dela in materiala, ki jih zahteva proizvodnja od panja do tržišča.

Stroški od panja do tržišča so lahko zelo različni, odvisni

od terena, od možnosti spravila do gozdnih cest, od količine posekanega drevja, od kakovosti sortimenta, od dostopnosti do sečišč ipd. V nedostopnih gozdovih je lahko cena na panju enaka ničli oz. so stroški poseka, izdelave in spravila enaki ali celo večji od cene lesa na tržišču. Če je količina posekanega lesa večja, se stroški proizvodnje na enoto zmanjšujejo. Vrednejša vrsta lesa in kakovostnejši sortimenti prenesejo tudi večje stroške proizvodnje.

Pri prodaji ali odkupu govorimo tudi o bruto in neto ceni. Bruto cena ima vključen 10-odstotni p. d., katerega odšteje kupec od skupnega zneska in ga plača namesto prodajalca ob plačilu kupnine. V tem primeru je cena na enoto videti višja, iztržek pa je manjši.

Neto cena pa je cena, ki ima že odšteti p. d. in ga na podlagi izplačane kupnine plača kupec namesto prodajalca. V tem primeru je videti cena na enoto nižja, vendar je iztržek enak prejšnjemu.

(Se nadaljuje)
RUDOLF KERČMAR

27. seja Občinskega sveta Občine Moravske Toplice Pat pozicija za predlagano Občino Bogojina!

Na zadnji seja Občinskega sveta Občine Moravske Toplice v letu 1996 je vzbudila precej pozornosti ponovna obravnava pobude za ustanovitev Občine Bogojina. Na prejšnji seja občinskega sveta so namreč že sprejeli sklep, ki pa po mnenju ministrstva za lokalno samoupravo in vladne službe za reformo lokalne samouprave ni bil dovolj natančen. Po njihovem mnenju moravski občinski svet ni kategorično zavrnil omenjene pobude in je tudi ni podprl. Zato je župan Franc Cipot sklical zbor občanov. Iz predloženih zapisnikov je razvidno, da so bili navzoči krajanj Bukovnice za ustavitev postopka in s tem za to, da ta kraj ostane v Občini Moravske Toplice. V naselju Filovci so bili še odločnejši, saj ne podpirajo predloga za ustanovitev Občine Bogojina, hkrati pa zahtevajo, da se jih ne vključuje več v tovrstne pobude brez njihovega soglasja. Za ustavitev postopka so bili tudi v Ivancih, ki želijo ostati v Občini Moravske Toplice. In kar je še najbolj zanimivo: tudi v Bogojini je bila približno polovica proti nadaljevanju postopka za ustanovitev lastne občine, druga polovica pa se je opredelila za nadaljevanje postopka. Dodali pa so, da je stvarno mnenje treba dobiti le na referendumu.

Za slednje se je zavzel tudi svetnik iz Bogojine Jože Vugrinec, po čigar mnenju se bo šele takrat pokazal pravi rezultat. Nekaj drugih razpravljalcev pa je bilo drugačnega mnenja, zato so se odločili, da javno glasujejo o dveh sklepih. Prvega je podal župan Franc Cipot, glasi pa se: »Glede na sklepe občanov občinski svet ugotavlja, da v Bukovnici, Filovcih, Ivancih in deloma v Bogojini ni podpore in želje ljudi za ustanovitev lastne Občine Bogojina. Drugi sklep pa je predlagal dr. Franc Horvat. »Upoštevač demokratične postopke občinski svet daje soglasje za ustanovitev Občine Bogojina, ki naj se izpelje v skladu z zakonom o ustanovitvi občin.« Pri glasovanju pa je prišlo do zanimivega razpleta. Za županov sklep se je opredelilo 7 svetnikov, trije so bili proti, 6 pa se jih je vzdržalo, za drugi sklep pa jih je bilo 5, medtem ko se je 11 svetnikov glasovanja vzdržalo. Potemtakem nobeden od predlaganih sklepov ni dobil zadostne podpore.

7. septembra občinski praznik

Na seja so potrdili predlog za določitev datuma občinskega praznika. Ta bo poslej 7. septembra. Tega dne leta 1962 je bila namreč iz prve vrtnice v Moravcih opravljena prva kemijska analiza vode na Švedskem, ki je opozorila na sestavine, ki bi lahko imele zdravilne učinke. Na ta način so datum občinskega praznika povezali s pojavom ter z razvojem zdraviliške in turistične dejavnosti. Vsekakor gre za pomemben mejnik v razvoju Moravskih Toplic in celotne občine.

Kje še javni vodovodi?

Ker je v moravski občini kar 26 javnih vodovodov, za katere je treba zagotoviti ustrezno lokacijsko dokumentacijo in odloke o varovanih območjih, postaja aktualno prevzemanje upravljanja teh objektov in določitev varovalnih območij vodnih zajetij. Gre namreč za okrog 330 hektarjev površin, ki bi jih morali ustrezno zaščititi.

Zelena luč za OŠ Bogojina in Fokovci

V nadaljevanju seje so sprejeli predloga odlokov o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda OŠ Bogojina in OŠ Fokovci. Pri obeh je dodan amandma, po katerem se strokovno vodenje financ s pripravo ustreznih izračunov in bilanc opravlja skupno za vse zavode v občini. Pri podružnični šoli Tešanovci pa so dodali besedilo, ki opredeljuje izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela od 1. do 4. razreda. S prevzemom finančnih in pravnih opravil pa na šolah ne predvidevajo dodatnih zaposlitev, ampak bi to opravljali tajniške službe.

MILAN JERŠE

21. seja Občinskega sveta Občine Cankova - Tišina

Svetniki si ne zatiskajo oči pred mastitisom

Da so na seja Občinskega sveta Občine Cankova - Tišina, ki je bila tokrat na Cankovi, na prvo mesto postavili problematiko mastitisa, ni naključje, saj je zaradi razširjenosti te bolezni krav prizadetih že mnogo kmetov. Tako je predstavnik veterinarske službe Jože Črnko predstavil problematiko mastitisa v Pomurju in način njegovega zdravljenja. Ker pa je zdravljenje te bolezni krav drago, naj bi z gmotnimi sredstvi sodelovala tudi občina. V razpravi je bilo največ pripomb na račun premajhnega sodelovanja ministrstva za kmetijstvo, več pa bi morale prispevati tudi Pomurske mlekarne. Na koncu so sklenili, da se pokrijejo stroški do konca letošnjega leta, in sicer 6.000 tolarjev za žival in 200.000 SIT kot pavšal za nazaj.

Za 17 odstotkov višji rebalans proračuna

Ko so razpravljali o rebalansu občinskega proračuna za leto 1996, so med drugim navedli, da je pri prihodkih primanjkljaj glede finančne izravnave finančnega ministrstva v višini 30 milijonov, po drugi strani pa so se povečali prihodki iz dohodnine (13 milijonov), delitvena bilanca (24 milijonov) in sofinanciranje (37 milijonov SIT). Tako se je prvotno načrtovan občinski proračun povečal od 310 na 360 milijonov, to je za 17 odstotkov več. Pri tem pa so se odhodki gibal v

okviru načrtovanega; manjši so v občinski upravi (na račun zaposlenih) in osnovnem izobraževanju, ker je ministrstvo prevzelo nekatere oblike financiranja. Odhodki pa so se povečali pri vzdrževanju cest in naložbah, predvsem zaradi gradnje kanalizacije v Borejcih. Rečeno je bilo, da bodo, če se bodo prihodki gibal v okviru predvidevanj, lahko zagotovili nekaj denarja za rezerve. Z zadovoljstvom je bilo ugotovljeno, da je program glavnih naložb izpolnjen, razen mostu čez potok Ledava v Domajincih, ker zamuja izvajalec. Po razpravi je bil osnutek rebalansa proračuna sp-

rejet, dopolnjenega pa bodo potrjevali na prihodnji seja občinskega sveta.

So prikrajšani pri šolskem okolišu?

Na seja so obravnavali in tudi sprejeli odloka o ustanovitvi javnih vzgojno-izobraževalnih zavodov OŠ Cankova in OŠ Tišina. O tem sta spregovorili ravnateljici Hilda Vogrinčič in Metka Gider, ki sta predstavili šolske uspehe in navedli tudi težave, ki so predvsem zaradi pomanjkanja ustreznih prostorov. Pohvalili pa sta dobro sodelovanje z županom in občino ter ugotovili, da je le-to boljše kot v prejšnji občini. Po predstavitvi odloka je bilo največ razprave o šolskih okoliših, zlasti Osnovne šole Cankova, ki jo obiskujejo učenci iz občin Puconci in Rogasovci. Po mnenju razpravljalcev naj bi prišlo pri določanju šolskega okoliša do nekorrektnega odnosa puconske občine in tamkajšnje šole. Sicer pa

sta bila oba odloka soglasno sprejeta.

Športu večji poudarek

Svetniki so prisluhnili tudi poročilu predsednika odbora za šport. Predstavljen je predlog dolgoročnega načrta razvoja občinskega športa. Prednost bodo imeli športi, ki imajo že tradicijo in uspeh, kot so strelstvo, nogomet, kolesarstvo in kajakaštvo. Večji poudarek bo dan tudi množičnim športom in rekreaciji, kjer naj bi sodelovalo čimveč občanov. Zanimarili pa ne bodo tudi šolskega športa, saj prav iz njega izhaja kakovost, hkrati pa bodo bolj nagradili mentorje. V prihodnje nameravajo načrtnije pristopiti h gradnji večjih športnih središč v krajevnih skupnostih. Dober zgled je Osnovna šola Gederovci, kjer gre za asfaltirano košarkarsko igrišče in obnovljeno nogometno igrišče, urejajo pa tudi slačilnice. Ker denarja ne bo dovolj, upajo na razumevanje pri sestavi občinskega proračuna.

MILAN JERŠE

Kako se bo razvijala beltinska občina?

Vse se začne in konča na trgu!

Razširjena seja beltinskega občinskega sveta, ki je bila tokrat v Melincih, je bila v celoti namenjena obravnavi občinskega dolgoročnega in srednjeročnega razvojnega programa. Poleg članov občinskega sveta so bili navzoči tudi avtorji razvojnega programa, uslužbenci občinske uprave, predsedniki krajevnih skupnosti in političnih strank, zastopanih v občinskem svetu. Dr. Štefan Špilak je kot idejni nosilec projekta navedel, da je 120 strani obsegajoč razvojni program razdeljen na devet poglavij. Najprej so uvodna pojasnila s podrobnimi statističnimi podatki in izhodišča za izdelavo razvojnega programa, sledi oris gibanja razvojnih dejavnikov v občini v zadnjih petih desetletjih, spisek razpoložljivih razvojnih možnosti, opredelitev okolja in scenarij njegovega verjetnega razvoja do leta 2010. V dokaj zajetni knjigi so še navedeni možnosti gospodarskega in socialnega razvoja v obdobju 1997-2010 z razvojnimi cilji do leta 2000, analiza kmetijstva v obdobju 1971-1991, razvojne prednosti in slabosti materialne infrastrukture, razvojna strategija do leta 2000, naposled pa še akcijski načrt za leto 1997.

Kot je dejal Agica Sardelić iz Razvojnega centra Lendava, so v ospredju ljudje, kajti le od njih je odvisno, kaj konkretnega bodo storili v svoj prid, zato so v dokumentu temeljito obdelani demografski podatki za zadnjih 50 let.

O okolju in prostoru je razglašal arhitekt Ignac Dugar. Po

njegovem mnenju naravne danosti tega območja še vedno niso dovolj izkoriščene, čeprav je materialna infrastruktura dokaj solidna. To velja tudi za telekomunikacijsko in energijsko infrastrukturo ter število stanovanjskih objektov, medtem ko so ceste v slabem stanju, kanalizacijo

pa imajo le v Beltincih. Glede razvojne strategije do leta 2000 je v ospredju nujnost gradnje novega vodnega zajetja v Hraščicah, saj ni skoraj nikjer povsem neoporečne vode. Prav tako naj bi zgradili čistilne naprave za vsa posamezna naselja v občini in obrtno cono v bližini železnice.

Zanimiva je bilo tudi predstavitve kmetijstva, o čemer je govoril Damjan Gerič z ŽVZ-ja za Pomurje. Kot je navedel, je za beltinsko občino značilen velik delež njivskih površin, malo pa je gozdov in sadovnjakov, medtem ko je kmečkega prebivalstva 21,6 odstotka, kar je precej nad republiškim povprečjem (7,6 odstotka). Opozoril je zlasti na slabo posredno strukturo kmetij, pri čemer je povprečna velikost parcel le 0,37 hektarja. Edino s sladkorno peso bi se lahko pojavili na tržišču Evropske unije, zato bo

glavna usmeritev prilaganje kmetijstva novim razmeram.

Na osnovi povedanega so poudarili nujnost čimprejšnje ustanovitve podjetja, ki se bo ukvarjalo s podjetništvom in turistično promocijo beltinske občine, kajti, kot so poudarili, brez nosilcev si nadaljnjega razvoja ni mogoče predstavljati. Pri tem pa so seveda velikega pomena podpora občine. Kot smo lahko slišali na predstavitvi srednjeročnega in dolgoročnega razvoja Občine Beltinci, znaša predračunska vrednost projekta 3 milijonov 620 tisoč tolarjev, pri čemer je približno 80 odstotkov zneska avansiranega.

Dogovorjeno je, da bo ponujen projekt obravnavan v dvofaznem postopku, zato bo še mogoče dati amandmaje, ker je druga obravnava omenjenega dokumenta predvidena v drugi polovici januarja.

MILAN JERŠE

19. seja puconskega občinskega sveta

Ne želijo si druge Dolge vasi!

Da so dopolnitve sestavin občinskega prostorskega plana in v tej zvezi lokacijski načrt za železniško progo Puconci-Hodoš-državna meja bistvenega pomena za življenje ljudi, je potrdila dokaj živahna razprava na seja puconskega občinskega sveta. Dejstvo je, da bo kar 60 odstotkov mednarodne železniške povezave potekalo čez ozemlje Občine Puconci, zato je razumljivo, da prebivalcem na tem območju ni vseeno, kako bodo rešena posamezna vprašanja. Nič čudnega, če se je že doslej pojavilo 23 pritožb občanov (od skupno 33), javni razpravi v Puconcih in Mačkovicah pa sta opozorili na relike posege v okolje. Zato so se zavzeli za najboljše rešitve, pri čemer ne pristajajo na plehke izgovore strokovnjakov iz Ljubljane, češ da marsikje ni istezne zakonodaje. Na to je opozoril tudi Ivan Burgermeister, koordinator pri načrtovanju gradnji železniške proge. Po njegovem mnenju je treba zsiliti določene rešitve, čeprav so trenutni stroški glede priprave ustreznih dokumentacije povečani že za okrog 30 odstotkov.

Kot je povedal predsednik odbora za okolje Ernest Nemeč, se sicer trinjajo s kartografskim gradivom, da čimprej je treba zapolniti vrzeli lede gradnje v posameznih naseljih. Hkrati pa črnogradnje ne bi smele iti osnova za novogradnje, kajti na ta način bi, kot je dejal, pristali na enačrtno gradnjo. Po besedah Jožeta Časarija ne morejo sprejeti nobenih odločitev o gradnji železnice, okler ne dobijo ustreznih odgovorov odgovornih republiških institucij. Za zdaj namreč niso dovolj upoštevali njihovih pripomb. Tako je

proti zaporu ceste proti pokopališču, ker bi se s tem močno povečal promet v Puconcih, zlasti v bližini osnovne šole, kjer bi bili učenci bolj ogroženi. Zahteval je tudi ustrezno cestno povezavo s tovrstno železniško postajo, po njegovem mnenju pa niso upoštevali tudi gradnje viadukta proti Salamencem. Omenil je tudi deponijo pri Kemi, ki jo bodo morali rešiti celostno. Štefan Zelko pa je povedal, da so bili ljudje zmanipulirani in da bodo tisti, ki bodo bivali ob progi, upravičeni do odškodnine. »Ne bi želel, da se v Puconcih pono-

vi Dolga vas,« je še dodal.

12-odstotni rebalans proračuna

Svetniki puconske občine so na zadnji seja v letu 1996 sprejeli tudi rebalans proračuna za leto 1996 in odlok o spremembi in dopolnitvah letošnjega proračuna, o čemer je podrobneje spregovoril župan Ludvik Novak. Spodbuden je vsekakor podatek, po katerem znašajo dohodki 353 milijonov 978 tisoč tolarjev, kar je v primerjavi s prvotno predvidenim zneskom 316 milijonov 230 tisoč SIT 12-odstotno povečanje. Z rebalansom je zagotovljen enak znesek tudi pri odhodkih. Razpravljali so pohvalili sorazmerno dobro načrtovan proračun, saj ni kakih bistvenih odstopanj. Precej denarja so namenili za naložbe, zlasti na cestnem področju, čeprav niso zanemarili tudi drugih področij. Sicer pa je z odlokom jasno opredeljeno, da so za naložbe porabili nekaj čez 174,87 milijona tolarjev, za tekoče obveznosti pa dobrih 178 milijonov SIT.

MILAN JERŠE

Tiskovna konferenca moravskega župana

Z optimizmom zrejo v prihodnost

»Smo nekako sredi mandata, torej na koncu dveletnega delovanja novih lokalnih skupnosti. Če je bilo prvo leto delovanja predvsem neko prehodno obdobje, je pred koncem drugega leta obstoja novih občin že mogoče govoriti tudi o nekaterih rezultatih.« je na vabilu za tiskovno konferenco zapisal župan Občine Moravske Toplice Franc Cipot. Poleg predstavnikov sredstev javnega obveščanja sta bila navzoča tudi podžupan Ludvik Šocić in Martina Vink - Kranjec, odgovorna za turizem in kmetijstvo. »V naši občini je tako razpoloženje, ki dokazuje, da je občina generator razvoja,« je med drugim povedal prvi mož moravske občine.

Tako so si ves čas prizadevali za enakopravno zastopanost vseh vasi ter gospodarske in negospodarske infrastrukture. V minulem dveletnem obdobju so zgradili 6 kilometrov občinskih cest, gradijo pa je še nadaljnjih 6 kilometrov, zlasti na Goričkem. To so cestni odseki od Sebeborca proti Puconcem, v delu Ivanovci, Lončarovci-Ivanjševci in Motvarjevci-Bukovnica. V tem obdobju so uredili tudi okrog 20 kilometrov vaških ali krajevnih cest. Samo letos so za njihovo vzdrževanje porabili 2 tisoč kubičnih metrov gramoza. Hkrati niso pozabili na vzdrževanje vaških in turističnih poti, zlasti v Noršincih, Sebeborcih, Pordašincih in Motvarjevcih. Sicer pa je v občini kar 110 kilometrov občinskih cest, ki jih je

potrebno nenehno vzdrževati.

Drugo pomembno področje je gotovo kanalizacijsko omrežje. Uspelo jim je urediti 5 kilometrov kanalizacijskih naprav. Tako je v Martjancih končano približno 90 odstotkov teh del, medtem ko se v Moravskih Toplicah nadaljuje gradnja kanalizacije. Kot je zagotovil moravski župan, naj bi do leta 2000 končali asfaltiranje cest na Goričkem in gradnjo kanalizacijo v ravninskem delu občine. Manj težav pa je z vodovodom, čeprav se srečujejo s problemom oporečne pitne vode. Vodovodno omrežje je že narejeno v Noršincih in Sebeborcih. V prihodnje nameravajo posebno skrb nameniti varovanju vodnih zajetij, ki bodo prej ali slej prešli v javno upravljanje. Prav

tako si bodo prizadevali zavarovati vaško-gasilske domove pred nadaljnjim propadanjem.

V moravski občini pa se lahko pohvalijo tudi z dosežki v družbeni infrastrukturi, zgradili so prizidek in telovadnico pri Osnovni šoli Bogojina ter opravili vzdrževalna dela pri šolskih objektih v Bogojini, Filovcih, Domanjševih in Tešanovcih, manjša vzdrževalna dela pa so opravili tudi ob preplastitvi šolskega igrišča v Fokovcih. V tem času so nakupili tudi precej šolske opreme, predvsem učne tehnologije. Podobno velja tudi za otroške vrtce, v katere je od 300 otrok v občini vključenih v to obliko varstva 200. Končan je vrtec v Moravskih Toplicah, katerega uradna otvoritev bo maja prihodnje leto, vtec v Filovcih pa bo dokončan v letu 1998. Dosti vlaganj je bilo tudi na drugih področjih, kot so kultura, turizem (odprta sta turistična pisarna in urad) in šport. V zdravstvu si prizadevajo za ureditev primerne ambulante v Martjancih. V socialni je precej narejenega s pomočjo javnih del. MILAN JERŠE

Dvoje vrat ljubljanske stolnice

Pred papeževim obiskom v Sloveniji je bilo na ljubljansko stolnico nameščenih dvoje vrat – na zahodni (glavni) strani vrata Toneta Demšarja in na južni (stranski) strani stolnice vrata Mirsada Begića

Begićeva vrata so na stranski južni fasadi stolnice, kar je za ta vrata tudi dosti boljša pozicija kot na zahodni strani. Južna stran fasade poteka namreč ob vzdolžni liniji stolnice, tako da tvori fasada mogočen proscenij Begićevim vratom, hkrati pa so na ta način tudi bolj izpostavljena človeškemu pogledu, medtem ko pogled na Demšarjeva zahodna vrata zakriva stavba. V Demšarjevem primeru imamo opravka s sicer resda motivno izčrpno, a formalno neproblematično dekoracijo. Kajti želja, prikazati »dosti vsega«, razdrobi enotnost kompozicije. Demšarjeva vrata izražajo zgodovino slovenskega krščanstva od Gorazdovega in Hottimrjevega krsta ter pridige škofa Modesta prek raznih simbolnih označevalcev pomembnih dogodkov, kot je recimo taboriška cerkev v Hrastovljah, ki simbolizira obrambo slovenskega krščanstva pred Turki, vse do trikotnika, ki ga tvorijo Tomaž Hren, Friderik Baraga in Anton Martin Slomšek. Vso zgodbo na vrhu krona papež Janez Pavel II., ki je predstavljen kot že kar malce preveč komično razigran Fenstergucker. Večji problem se pojavlja pri Begićevih vratih, kjer ostane odprto vprašanje o tem, kako je cerkev sploh pristala na namestitev takih vrat, ki ne sodijo v tisto vrsto cerkvenih vrat, kot so to recimo vrata Andrea Pisana ali Lorenza Ghibertija. Njegova pravokotna vrata so razdeljena na štiri enake pravokotnike, med katerimi le pravokotnik desno spodaj rabi svojemu namenu – dejanski funkciji vstopa v stolnico. Po diagonalni rezi vrata močan niz shriljivih škofovskih polnoplastičnih portretov, in sicer Leniča, ki je Kristusu najbližje, sledijo pa mu Šuštar, Pogačnik, Rožman, Vovk in Jeglič. Diagonalni niz škofovskih portretov blaži močan poudarek, ki ga tvorijo škofovske mitre, ki s pomočjo škofovskih palic vodijo naš pogled do mrtvega, deloma mumificiranega in tako Lazarju priličenega Kristusa, ki lebdi nad

tlorisom starokrščanske Emone. V zgornjem desnem kotu je plitki relief, narejen po Leyerjevi Brezjanski Mariji, za katerega pa ne vemo natančno, kaj tam počne, in je verjetno vključen v celotno kompozicijo na izrecno zahtevo naročnikov. Zanimivo je, da škofi ob Kristusovem truplu niso predstavljeni kot žalovalci, ampak prej kot neprizadeti patologi ali sodniki, ki Kristusa s svojimi pastirskimi palicami odpravljajo z

nekega imaginarnega ležišča, pri čemer je videti, kot da Kristus pri svojem padcu prevrača amforo. Ne glede na to, da so na vratih predstavljeni slovenski škofi, ki v tem smislu nadaljujejo predstavitev emonskih škofov Angela Pozza, in ne glede na predstavitev Leyerjeve Brezjanske Marije,

je tisti najmočnejši občeškršćanski dejavnik sam Kristus, ki se, ko se vrata odprejo, prelomi in tako simbolizira samega sebe kot vrata oziroma nas spomni na tisti del evangelija, kjer beremo: »Jaz sem vrata. Kdor stopi skozi me, se bo rešil; hodil bo noter in ven in bo našel pašo. Tat prihaja samo zato, da krađe, kolje in uničuje. Jaz sem prišel, da bi imeli življenje in ga imeli v obilju« (Jn. 10, 9-13). Hkrati, v ožjem krščanskem smislu brezjanski Mariji navkljub, pa je to najmočnejši izrazito katoliški dejavnik samih

šno si je po naravi stvari naročnik želel. Sama tematika je sicer tako ne- ali celo protikatoliška, da bi v drugačnih časovnih razmerah zadovoljila še tako skrbnega protestantskega lesorezca sramotilnih lesorezov šestnajstega stoletja in bi, v okviru satire rečeno, sodila bolj na kalvinsko cerkev. V tem smislu niti navzočnost škofa Rožmana ne deluje provokativno kot dokončna in izjavajoča zmaga rimskokatoliške cerkve nad komunizmom, ampak je, v smislu tako zastavljene optike, njegova navzočnost celo dobrodošla. Kot celota pa vrata izražajo vero v nesmrtnost na povsem transkonfesionalen način in kot taka na objekt določene konfesije menda ne sodijo. Kljub tistim redkim splošno krščanskim in ožje katoliškim dejavnikom na določeni stopnji preide v transkonfesionalnost tudi podoba Kristusa kot zagrobnega stražarja. Kristus na tej stopnji pomeni apotropijsko znamenje kot modifikacijo tistega zagrobnega stražarja, ki ga je Begić kot otrok, v strahu, da bi mu mama izginila, in v upanju, da mu ne bi izginila, narisal s kredo na domača vrata. Tako nam je Begićev Kristus predstavljen kot čuvaj tako za kolektivno kakor tudi individualno izgubo duhovnosti kot edine možnosti preživetja v našem življenju, hkrati pa tudi v tistih prostorih in dimenzijah, ki segajo čez človekov grob. To apotropijsko podobo čuvaja dopolnjuje podoba egiptovskega kraljevskega, ptičjeglavega sončnega boga Horusa. Ti dve podobi, Kristus in Horus, sta tudi dve najbolj človeški podobi na celotnih vratih in nas po človeški toploti spominjata na služabnico s Halsove slike Regentinje zavetišča za starce v Haarlemu iz leta 1664, medtem ko nas sami škofje spominjajo na zlovesče regentinje z iste slike. V tem smislu nas vrata tudi ganejo, čeprav v tem primeru o umetninah, o katerih lahko govorimo v smislu preostalega Begićevega opusa, ne moremo govoriti.

ROBERT INHOF
Fotografija: NATAŠA JUHNOV

Piranski dnevi arhitekture '96

Konec novembra je v Piranu potekal 14. mednarodni arhitekturni seminar. Osrednja tema je bila Aktualnost šestdesetih let in ob tem se postavlja vprašanje, ali ob tolikšni poplavi novih informacij, medijev in potemtakem tudi novih tokov ni mogoče najti aktualnejše in zanimivejše teme, kot je ta. Srečanje vsako leto organizirajo Obalne galerije Piran, poteka pa pod pokroviteljstvom predsednika države Milana Kučana.

Dogodek se je zgodil po utrjeni tradiciji, ki pomeni visoko kotiza-

Najstarejša slovenska založba Mohorjeva družba pred 145-letnico izida prvih knjig

Doslej natisnili prek tri tisoč književnih del

Leta 1852 je izdalo v Celovcu Društvo sv. Mohorja prve knjige in založba bo prihodnje leto praznovala 145-letnico obstoja. Pobudo za ustanovitev družbe, ki naj izdaja kakovostne knjige za slovensko ljudstvo, je dal 1845. leta Anton Martin Slomšek. Njen namen je bilo narodno prebujanje, izobraževanje in kulturni napredek Slovencev na podlagi krščanskih načel. Založba, ki danes nosi ime Mohorjeva družba, je doživela številne pretrse. Danes delujejo samostojno Mohorjeve družbe v Celovcu, Celju in Gorici. Doslej so skupno izdale tri tisoč trideset književnih del.

Založba je pred nedavnim predstavila svoje delo v letu 1996, nekateri izbrane letošnje naslove, predvsem pa redno letno zbirko. Trenutno imajo na voljo dvesto naslovov, od tega večino o medčloveških odnosih, vzgoji, krščanski duhovnosti, poljudni psihologiji in filozofiji. Mohorjev koledar 1997 postreže bralcu s številnimi zanimivostmi pa

tudi s podatki o tridesetih verskih skupnostih, ki delujejo v Sloveniji. Slovenske večernice zapolnjuje knjiga Leto vaškega življenja Slavka Topliška. Opisuje moralne vrednote na kmetih, ki gredo prehitro v pozabo. V knjigi Alenke Goljevšček z naslovom Po štirih, po dveh so glavni junaki muce in kužki, živalce iz njenebralu s številnimi zanimivostmi pa

ce ali pa brez opravičila sploh ne pridejo), kakšno slabo predavanje in vse drugo spremljajoče življenje na obali (mrz, kakšen sončen dan, slaba gostinska ponudba, rave v ambasadi Gavioli ...). Prvi dan so se vrstili otvoritveni govori in uvodniki ter otvoritve spremljajočih razstav (risbe Nina Filipovića, razstava študentske delavnice Piran '96 in razstava

na v snov in dušo. Janez Keber nas popelje z Živalmi v prisposodbah do spoznavanja narave živali in tistih potez svoje narave, vedenja, ki so v daljnem ali bližnjem sozvočju z njo. Zelo zanimivo bo branje knjige Alme Karlin Urok južnega morja. Drobena, bistra in pogumna Celjanka našega rodu je v osmih letih obkrožila svet in spoznala marsikaj. Zanimivo je, da je opozorila prevajalko na ta potopis, ki je prvotno izšel v nemščini. Japonka. In šesto knjigo redne zbirke z naslovom Kako moliti je napisal Jorg Zink. Med drugo svetovno vojno je bil pilot in po njej postal pastor. Doživetja hudega in lepega utemeljuje njegovo molitev.

Mohorjeva družba je v Mariboru predstavila svojo knjižno bero ob prijetnih zvokih citer. Ob tej priložnosti je bilo še rečeno, da so njihove knjige sorazmerno poceni, to pa zato, ker imajo nizko režijo in z računalniško obdelavo jim uspe stroške občutno znižati.

F. Štefanec

za nagrado piranesi). Za nagrado piranesi se je potegovalo 20 projektov iz Avstrije, Hrvaške, Italije in Slovenije. Komisija pod predsedstvom Nikole Polaka je nagrado podelila M. Cannateju in Fatimi Fernandez za projekt ureditve trga v kalabrijskem Melicuccu. Priznanje piranesi so podelili skupini Avstrijcev (M. Meili, M. Peter, J. Conzett) za zasnovo mosta čez reko Muro v Cmurku, Avstrijcu E. Steinmayerju za zasnovo razširitve mestne hiše v La-stenauju, A. Krischantizu za zasnovo umetniške dvorane v Kremisu, slovenski ekipi (V. Ravnikar, R. Potokar, M. Zorec) za zasnovo poslovno-stanovanjske hiše Mandrač v Kopru in še eni domači ekipi (M. Zupanc, Š. Kuhar, A. Bizjak) za zasnovo velodroma. Naslednja dva dni so se vrstila predavanja. Zvezdi seminarja sta bili sivi eminenci arhitekture Bob Maxwell, predavatelj na AA v Londonu, in Roland Rainer z Dunaja, ki v svojem biroju ustvarja s svojimi sodelavci: s svojo navzočnostjo pa je udeležence seminarja razveselil David Chipperfield iz Londona, ki je trenutno zelo zaposlen in dejaven arhitekt. Nehote se pojavlja vprašanje, ali bo Pomurje v prihodnosti sposobno izvesti kakovostno arhitekturo, ki se bo vsaj enakovredno kosala z drugimi projekti. Ali pa se bo še bolj potrdilo dejstvo, da sposobni in ambiciozni domači ustvarjalci raje ustvarjajo zunaj in si zatiskajo oči pred prostorsko bedo, stihijo in kaosom Obmurja. In še to: naš prostor je preveč zaprt za nedomače ustvarjalce, kar se še posebej potrdilo na lanskem javnem urbanističnem natečaju, kjer so bili nagrajeni le »domači« projekti, nekaj kakovostnih »tujih« pa je bilo po krivici prezrtih.

Darja Matjašec

Izšle so Stopinje Bližamo se letu 2000

Veliko (v besedi in fotografijah) tudi iz župnijskih občestev

Novo Stopinje, letopis Pomurskega pastoralnega območja, so vstopile v drugo četrtoletje. Prva številka je namreč izšla pred 25 leti. O tej prehojeni poti, o stopinjah, razmišlja v uvodu dolgoletni član uredniškega odbora, župnik in pisatelj Lojze Kozar: »Po prvih, nekoliko negotovih korakih, so kmalu shodile s trdim korakom, včasih na več kot 250 straneh, in prinašale staro in novo. Staro, da bi odkrivala naše korenine; novo, da bi dajale smer in spodbudo ostati to, kar smo in kar smo vedno bili: Slovenci in kristjani tudi v težkih časih, ko niti slovenstvo, še manj pa krščanstvo ni bila vrednota.«

Kaj prinašajo letošnje Stopinje, ki so izšle na 256 straneh, stanejo pa tisoč tolarjev?

Zelo bogat je uvodni koledarski del. Takoj za njim je razmišljanje škofa Jožefa Smeja pod naslovom Duhovna priprava na jubilejno leto 2000. Razmišljanje sklene: »Namen leta 1997, kot prvega leta priprave na jubilej 2000, je: ponovno odkriti Kristusa, odrešenika in evangelizatorja; s prenovljenim zanimanjem posvetiti se Svetemu pismu, ponovno odkriti krst kot temelj krščanskega življenja in skupno z brati po veri zahrepeneti po svetosti brez katere (po Heb 12, 14) nihče ne bo videl Gospoda.«

Za mlado državo Slovenijo, se posebno pa za katoličane, je bil v letu 1996 velik dogodek obisk poveljarja katoliške cerkve in državnice Vatikan Janeza Pavla II. Razumljivo je, da tudi v Stopinjah niso mogli mimo tega zgodovinskega dogodka, zato je na to temo več člankov (Lojze Kozar ml.: Hvala ti, sveti oče!; Franc Puncer: V treh mesecih trikratno srečanje s papežem; Lojze Kozar: Moji vtisi ob papeževem obisku) in ducat barvnih fotografij.

V letu 1996 smo dobili nov standardni prevod Svetega pisma iz izvirnih jezikov v slovenski jezik. V letu izdaje je bil v Ljubljani tudi znanstveni posvet o interpretaciji svetega pisma, v Narodni galeriji pa tudi razstava Biblije na Slovenskem. O tem pišeta zlasti Jožef Smej in Jože Zdravec.

Med kulturo smrti in kulturo življenja. Tak je naslov razmišljanja Karla Bedernjaka. Predlagam, da članek preberete in razmišljate o vsebini. Isti pisec je tudi avtor prispevka Tudi žival je božja stvar in »podarjena človeku za lepše življenje. Človek pa je poklican, da skrbi zanjo in jo ohranja v bivanju zaradi celote stvarstva ... Žival ne sme biti samo predmet človekovega izkoriščanja, ampak njegov »sogovornik« in v nekem smislu partner. To je dobro za človeka in žival ...»

Miroslavu Novaku bodo mnogi hvaležni za njegov pregled Kapele v Ljutomerski župniji, saj beremo o sakralnih znamenjih (ki »dajejo posameznim vsem pečat verskega, kulturnega in družbenega življenja ...«) v Babincih, na Cvenu, v Gresovčaku, na Kamenščaku, v Ljutomeru, na Moti, v Noršincih, Podgradju, Presiki, na Pristavi, v Radomerju, Radomerščaku, v Spodnjem Krapju, Stročji vasi in Zgornjem Krapju. »Obdelanih« je 26 kapel oziroma cerkvic, kjer se »še danes zbirajo domačini k verskim obredom ob različnih priložnostih (blagosloavljanje velikonočnih jedi, šmarnice v mesecu maju, proščenja ob godovnih zavetnikih itd.).«

Gospodar življenja je v drugem delu leta 1996 poklical k sebi znanega teologa, psihologa, profesorja, grafologa, antropologa in pisatelja akademika dr. Antona Trstenjaka. O njegovem življenju in delu piše v Stopinjah urednik pri Družini Jože Zdravec. V zapisu je tudi več navedenih osebnosti. Priobčenih je več fotografij s poslovnih slovesnosti.

Spomini, ki živijo. Pod tem naslovom piše Tone Ciglar o ustanovitvi reda salezijancev Janezu Bosku in njegovem poslanstvu. Pred 150 leti je začelo delovati njegovo »marijanišče« tudi v Veržeju.

Franc Kuzmič je prav tako sodelavec Stopinj. Za najnovejše je pripravil članek Obredi in običaji med Židi ob smrti. Opisuje nekdanje prekmurske Žide, ki so bili aškenazi, neologi, zato so bili tudi različni pogledi na življenje in smrt, s tem pa tudi običaji, ki niso bilo povsod enaki. »Po pravilih je moral človek umreti z molitvijo Šema, Jisraelel (Poslušaj, Izrael) ...«

Črenšovski župnik Franc Tement je obiskal naše rojake v Kanadi in za Stopinje napisal reportažo pod naslovom Bodi zdrava, domovina.

V novih Stopinjah pa je zanimivo tudi prebrati, kako razmišljajo maseosemnišniki, bogoslovci in diakoni. Izpovedi najdete pod skupnim naslovom Semena, ki kalijo.

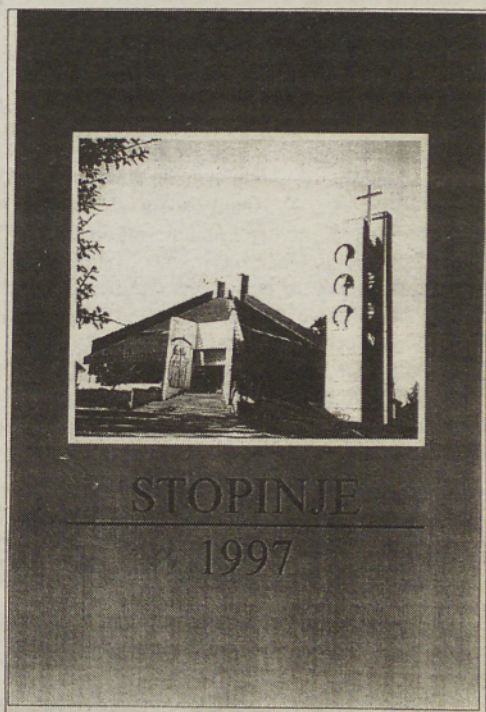
Dalje: Ivan Camplin piše o Jožefu Kleklu in Rafaelovi družbi, Jožef Smej o biseromašnikih: Ludviku Duhu, Alojzu Gaborju in Lojzetu Kozarju. V Stopinjah tudi niso pozabili na spominske zapise umrlih: Štefanu Zveru, Alojzu Žalarju, Antonu Šerugi in drugim, tudi laikom.

Knjige naših ljudi in o nas. Tak je naslov vsakoletne rubrike. Tokrat prinaša še oceni knjig Ivana Zelka: Zgodovina Prekmurja in Vilka Novaka: Slovar beltinskega prekmurskega govora, 2. izdaja.

Marsikdo rad prebere kako črtico in pesem. V Stopinjah obojega ne manjka. In tudi ne šaljivega branja v prekmurskem narečju, ki sicer gostuje že nekaj let pod naslovom S črvinoga prečnjaka edne stare škrinje. Letos je avtor menda novi, pa nič ne de, samo da rubrika ni prekinjena.

Važnejši dogodki župnij pomurskega pastoralnega področja. Pod tem naslovom so (v besedi in fotografijah) objavljena poročila o verskem življenju v pomurskih župnijah in materialnih pridobitvah.

Š. S.

ZLATOPOROČENCA GOMBOC Z IVANEC – Jože se je rodil 1923. leta, Marija pa je leto dni mlajša. Teh 50 let, ki sta jih preživela v svetem zakonu, jima ni bilo vedno lepo, a sta se vendarle nekako prebijala z delom na svoji kmetiji in z moževim dodatnim zas-

lužkom s sezonskih del. Življenje sta dala hčerki Anici in sinu Jožefu, imata pa tudi štiri vnuke. Tudi zdaj, ko nista ravno trdnega zdravja, kaj postorita pri hiši in zunaj nje. Za srečen zakon sta se zahvalila pri maši v župnijski cerkvi v Bogojini, ki jo je daroval župnik Stanko Zver. – Fotografija: J. Žerdin

Božična darila tudi za Helenine vnuke

Helena Mesarič iz Ižakovca ne živi v blaginji. Pomagali smo ji uresničiti največjo željo: obdariti tri vnuke in tri vnukinje.

»Razpis« akcije Moja največja želja je naletel na dober sprejem pri bralcih in dobili smo že ducat pism z vašimi naj... željami. Moramo povedati, da dosednji pisci niso izrazili kakih nemogočih želja, torej so vse uresničljive. Posameznike bomo obvestili, kdaj bo prišla »na vrsto« njihova želja. Čakamo še na druga pisma z naj... željami.

V teh predprazničnih dneh smo že izpolnili največjo željo naše naročnice Helene Mesarič iz Ižakovca. Pisala nam je, da

»jaz na žalost nisem bila med tistimi, ki so se jim izpolnile kakšne želje. Tudi zdaj ne prosim zase, rada pa bi obdarila svoje

vnuke. Imam jih šest: tri fantke in tri deklice. Pri hiši je devetlanska družina.«

Pismo nas je pretreslo. Torej le ni povsod babic in dedkov, ki bi prejeli dobro domačo ali še boljše tujo pokojnino in bi zato z lahkoto kupovali darila svojim pridnim vnučkom, ampak so tudi stari starši, ki jim je treba pri tem pomagati. Zaradi otrok, njihovih vnučkov!

Saj veste, kako je z našimi otroki: radi se pohvalijo, ko kaj od koga dobijo. In ponavadi jih najbolj razvaja prav dedki in babice, seveda tisti, ki imajo ko-

ličkaj denarja. Žalostni pa so ti otroci, ki takih dedkov in babic nimajo. Še dobro, da so vsi otroci dobri, nesebični in si darila tudi izmenjajo, podarijo. Ampak tisto, kar dobijo od svojih najbližnjih – staršev, starih staršev... – jim še posebno veliko pomeni. Tako tudi vnučkom Helene Mesarič iz Ižakovca. Njej je pri nakupu božično-novoletnih daril pomagal domači tehnik Vestnik.

Daril, ki jim jih je babica izročila v vrečkah, so bili nadvse veseli. Le kako ne, ko pa so prišla tako nepričakovano, celo nekaj dni prej, preden sta se podala na pot božiček in dedek Mraz. Babica jim je dala veliko sladkarij pa nekaj sokov, morda pa jim bodo celo po meri oblečke. Darila so prevzele vse tri vnukinje (9-letna Sabina, 7-letna Maja, 2-letna Lea) in dva vnuka (7-letni Darian in 5-letni Matej), najstarejšega vnuka (12-letnega Boštjana) pa tisti večer, ko je babica delila darila, ni bilo doma, ker je bil v Mariboru. Prav gotovo se je tudi on razveselil poznejšega obdarovanja.

Helena Mesarič nas je s svojim pismom »postavila na realna tla«: še daleč smo od blaginje, enakosti; še so otroci, ki nimajo vsega toliko kot njihovi vrstniki v kakem drugem gospodinjstvu. Vestnikovcem je v prijetno zadovoljstvo, da smo lahko izpolnili skromno željo naše bralke. Enako bi ravnal še marsikdo. Vse za naše otroke. Za naše vnuke!

Š. SOBOČAN

Hvala, dobra babica, za vsa ta darila. Poslej bomo še bolj pridni in vaju z dedkom imeli še rajši.

RANKOVCI – Krajevna skupnost Tišina je pripravila v gostišču Majcen srečanje občanov, starih več kot 70 let. Prišlo jih je 123, med njimi tudi najstarejša 95-letna Marija Deber s Petanjec. Pozdravil jih je predsednik KS Štefan Majcen. Kulturni program (pesmi, recitacije) pa so izvedli učenci OŠ Tišina, med njimi tudi Šavlovi harmonikarji; na prostotonsko harmoniko pa je igral Janez Gumilar. (F. Ku.)

TEŠANOVCI – Srečanja starejših občanov iz petih krajev KS Tešanovci se je v vaško-gasilskem domu udeležilo več kot 70 krajanov iz Vučje Gomile, Suhega Vrha, Tešanovec, Mlajtinec in Lukačevca. Priložnostni kulturni program so pripravili malčki iz vrtca v Moravskih Toplicah ter učenci podružnične osnovne šole v Tešanovcih, zbrane pa je nagovoril župan občine Moravske Toplice Franc Cipot. Za pogostitev so poskrbeli gasilci iz Tešanovec. (G. G.)

GANČANI – V tem kraju so pripravili srečanje starejših občanov, ki se ga je udeležilo okrog 90 starostnikov. Krajši program so jim pripravili malčki iz vrtca in osnovnošolci, zapel pa jim je tudi domači moški pevski zbor. Povabljenec je nagovoril predsednik KS Bojan Jerebic. Najstarejši jubilarji so dobili posebna darila. Pozornost so izkazali tudi tistim, ki na srečanje zaradi bolezni niso mogli priti, kajti obiskali so jih na domovih in izročili skromna darila. (T. H.)

FILOVCI – V športnem društvu Filovci, ki deluje že več kot desetletje, so v letu 1996 začeli obnavljati športno-rekreacijski center. Za dosedanja dela so porabili 3.800.000 tolarjev, povrh pa opravili 1.480 ur prostovoljnega dela. Imajo sekciji za veliki in mali nogomet, ustanovili pa bodo še nogometno ekipo veteranov in sekcijo za športni ribolov. (G. G.)

BENEDIKT V SLOVENSkih GORICAH – Ob 103. obletnici smrti rodoljuba, narodnega buditelja in naprednega sadjarja Dominika Čolnika je bila v Benediktu proslava, na kateri sta govorila o slavnem rojaku predsednik KS Benedikt Janez Zorko in predsednik kulturnega društva Janez Šijanec. V programu so sodelovali še: otroci OŠ Benedikt, Završki fantje, ljudski godec Karel Leopold in Slovenskogoriški fantje. Delegacija KS Benedikt pa je položila venec k spominski plošči, ki je na Čolnikovi rojstni hiši. (L. Kr.)

RADENCI – V prostorih nekdanje okrepčevalnice Mukica na poletnem kopališču v radenskem parku je podjetje Ekoss odprlo cvetličarno Metuljček ter s tem zapolnilo vrzel skromne ponudbe rezane-ga cvetja, lončnic in raznih cvetličnih aranžmajev v Radencih. (G. G.)

GERLINCI – Vaščani Gerlinec so v letu 1996 veliko postorili: svojemu namenu so predali pokopališko vežico, uredili okolico kapele, s pomočjo Občine Cankova - Tišina so asfaltirali 1.800 metrov dolgo cesto, v kapelo sv. Antona Padovanskega so dali namestiti avtomatiko za zvonjenje. Od tam se tudi vsakih petnajst minut oglašura. Naložbo je v celoti plačalo GD Gerlini. (D. V.)

APAČE – Zvesta bralka Vestnika Vladka Jagetič iz Apač je tudi ljubiteljica rož. Nekoč je na nekem smetišču pobrala kaktus in ga skrbno negovala in se z njim celo »pogovarjala«. Ta jo je pred kratkim nagradil kar s 45 cvetovi. (L. Kr.)

PO 40 LETIH – Generacija učencev iz šolskega leta 1955/56 s takratne nižje gimnazije v Ljutomeru se je pred kratkim sešla na prvem pošolskem srečanju. Poteklo je namreč 40 let, odkar so učenci (sedaj zrele ženske in moške) sklenili obvezno solanje. V TK v Banovce jih je prišlo 64, med njimi so bili tudi njihovi predavatelji: Marjan Kozamernik, Julijana Modrič, Pavla Žunec, Angela in Aleksander Čisar, Stane Praprotnik, Marica Zacherl in Aleksander Novak. V spomin na prijetno druženje so se fotografirali. – N. Š., posnetek: D. Topolinjak

Črno-bela preteklost

Tale fotografija pogreba je bila posneta 1933. leta. Članci na domačiji, kjer sedaj živi Anton Kramberger, znani grobar in velik ljubitelj rož. V duhovni ravi je Anton Trstenjak, poznejši psiholog in akade-

mik ter pisec mnogih knjig. Umrli je v letu 1996. Fotografija je zanimiva tudi zato, ker so na njej ljudje, oblečeni v preprosta kmečka oblačila. Le kaj poreko zanamci za sedanje modo? – J. Jančar, Negova

Moravske Toplice Preozka turistična pot

Cestni odsek Moravske Toplice-Mlajtinci-Noršinci je že nekaj časa pomembna turistična pot. Na njej se namreč pogosto sprehajajo gostje Zdravilišča Moravske Toplice, zanimiva pa je

tudi za številne domačine. Ker pa po njej vozi precej vozil, se zdi le dva in pol metra široka cesta preozka pa tudi varnost rekreativcev je ogrožena. Ker je občinski svet že sprejel sklep, po kate-

rem se v prihodnje vse občinske ceste asfaltirajo v najmanj petmetrski širini, če je za to potreba oziroma jo narekuje gostota in struktura prometa, si prizadevajo, da bi omenjeno cesto čimprej razširili in s tem omogočili varno pot vsem obiskovalcem tega znanega turističnega in zdraviliškega kraja. Sicer pa sta zanjo zainteresirani tudi krajevni skupnosti Tešanovci in Noršinci, ki sta že doslej sofinancirali dela pri ureditvi turistične poti. M. J.

Moravska občina na Internetu!

Poslej je tudi Občina Moravske Toplice predstavljena na Internetu, kar je treba vsekakor šteti za pomemben dosežek. Najdete jo lahko na naslovu – <http://www2.arnes.si/guest/msomt1/> <http://stenar.arnes.si/guest/msomt1/>. Trenutno je predstavljena več kot 40 html strani, zaenkrat samo še v slovenščini, in več kot 25 fotografij. Strani se sproti ažurirajo. Avtor strani je ing. Janez Škalič. M. J.

IŽAKOVCI – Sekcija za etnokulturo društva Bujraša si že nekaj let prizadeva obnoviti dejavnosti na reki Muri, zlasti se za postavitev plavajočega mlina. V ta namen so že pripravili vso potrebno dokumentacijo. Ker krajevna skupnost sami ni sposobna pokriti precejšnjih stroškov, so na Občino Beltinci naslovili prošnjo za odobritev milijona tolarjev, s katerim bi kupili vsaj potreben les. Sklenjeno je, da se omenjeni znesek vključi v rebalans občinskega proračuna za leto 1996. M. J.

MURSKA SOBOTA – Mestni svetniki so v prvi obravnavi sprejeli predlog odloka o ustanovitvi javnega zavoda Pokrajinski muzej Murska Sobota. Vanj so zajeta območja nekdanjih treh pomurskih občin, razen Ljutomerske, ki se je povezala z mariborskim muzejem. Pravna podlaga za potrditev omenjenega odloka so opredelitve v zakonu o uresničevanju javnega interesa v kulturi, ki ustanovitelje obvezuje, da v enem letu od sprejetja nacionalnega kulturnega programa uskladijo svoje ustanovitvene akte. M. J.

Razmišljanje o vinski cesti

Lahko bi bila prijetna točka ...

Kaj vse odkrije človek, ki se poda po trasi načrtovane puconske vinske ceste?

V lepem nedeljskem dopoldnevu sem krenila po poti predvidene vinske ceste Občine Puconci. Po poteh vinorodnih območij, med gozdovi, po prelepih obronkih goričkega hribovja me je pot pripeljala do Mačkovec, naravnost do mačkoveškega »marofa«. Vinogradi, sadovnjaki, prenovljena zgradba KG Rakičan, vse kot bi moralo biti in dejali bi, da je tu prav prijetna točka ob predvideni vinski cesti.

Toda ... Nemogoče je, da bi oko ne zastalo ob pogledu na grad, njegovo okolico in takoj te prešine misel, da je grad brez graščaka, ki bi mu lahko dal življenje, ga uredil in pospravil okoli. To pa še ni vse! Lep pogled na Mačkovec z zahodne strani zastirajo ostanki športnega igrišča, različni sodi, trnje, grmičevje ...

Bila bi to lepa točka, prijeten kraj za zbiranje ljubiteljev narave, kraj, kjer bi lahko turist popil dobro kaplico goričkega vina, morda rekreacijsko središče, skratka pomembna turistična točka Občine Puconci.

In kaj sedaj? Grad je bil prodan zasebniku in lahko dela z njim, kar želi, lahko ima navsezadnje okoli njega tudi razmetano in neurejeno. Toda ali se bomo mi, ki imamo radi to lepo goričko pokrajino, s tem sprijaznili, ali bo s takšno neurejenostjo zadovoljna občina, ljudje, ki želijo pripeljati turizem v ta del naše domovine? Tod bi naj bila speljana vinska cesta in njena okolica mora biti brezhibna; biti mora takšna, da bo dajala pravo podobo Goričkega.

In morda še eno vprašanje, ali je KG Rakičan, ki ima v neposredni bližini zgradbe sadovnjake in vinograde in nekako skrbi za urejenost svojega nepremičnega premoženja, zadovoljen s takšno neurejenostjo v neposredni bližini, ali ne želi s svojo proizvodnjo privabljati ljudi, ki pa bodo na vse to v bližini gledali kot bi bilo to njihovo in črna pika bo zarisana tudi njim?!

Kaj narediti? Postavljam javno vprašanje vsem, ki niso bili zainteresirani, da bi ta edini grad v Občini Puconci kupili, čeprav je bil v njihovi bližini in bi lahko rabil nešteto namenom v okviru dejavnosti, ki jo ima posestvo. Postavljam javno vprašanje tistemu, ki bi bil dolžan urediti, pa morda nima volje, morda interesa ali pa občutka za red.

Sem pač ena tistih, ki želim, da bo Goričko lepo, da bodo na njegovem območju živeli ljudje zadovoljno in navsezadnje da bodo na ta gorička hribovja prihajali turisti in tod na neki način bogatili življenje. Je to moja pravica ali dožnost ali morda oboje skupaj? Presodite sami in se zamislite! Ugotovili boste,

Mačkoveški grad je sicer v zasebni lasti, toda take okolice si ne zasluži.

da je takšnih gradov je pri nas še veliko.

Pa brez zamere, opisala sem, kar se videla in kar je zelo dobro vidno. Morda bo zapadel sneg,

tedaj bo pač lepa belina pokrila vse, česar ne želimo videti. Kaj pa če snega ne bo in kaj ko pride spet pomlad?

MARTA HORVAT

V dneh pred božičem

Luč tudi v Antonijini hiši

V teh (pred)prazničnih dneh je še posebno srečna Antonija Jauk iz Gerlinec 116, saj je dobila elektriko.

V Gerlinec, kjer ljudje sicer vsako leto prispevajo veliko denarja za razvoj cestne in druge infrastrukture, je bilo gospodinjstvo Antonije Jauk edino še brez elektrike. Ženska je dolga leta živela v Ljubljani in si prislužila pokojnino kot kuharica. Še ko je bila v službi, si je začela urejati rojstno hišo, ki stoji kakih 50 metrov pred maloobmejnimi prehodom v Gerlinec. Želela si je elektrike, a kaj ko si od svoje skromne pokojnine ni mogla toliko odtrgati, da bi plačala prispevke in napeljavo. Na pomoč je z nekaj denarjem priskočila občina Cankova - Tišina, pa tudi Elektro, PE Murska Sobota se je izkazal. Tako je naši vaščanki končno zasvetila električna luč in polepšala dolge in meglene zimske večere, ki jih sama preživlja precej daleč od vasi.

Spodbudno je, da v občini Cankova - Tišina, kjer imajo več velikih razvojnih načrtov, niso zanemarili tudi temeljnih potreb svoje občanke. In ker se je to zgodilo v teh dneh, ko vse hrepeni po svetlobi in toploti, je človeku prijetno, saj ve, da le ni sam.

D. V.

MURSKA SOBOTA - Kot predstavniki ustanovitelja so v svet zavoda Glasbena šola Murska Sobota imenovali Gezo Kišfalviya, Brigito Perhavec in Dominiko Sraka. V svet javnega zavoda Dijaki dom Murska Sobota pa so kot predstavnic lokalne skupnosti imenovali Eriko Hriberšek. M. J.

MURSKI ČRNCI - Lastnjenje vaško-gasilskega doma je postalo aktualno, saj je Občinski svet Občine Cankova - Tišina sprejel odločitev, po kateri bodo prostori starega doma prešli v last prostovoljnega gasilskega društva, nova dvorana pa bo ostala v lasti vaškega odbora. Gasilci bodo imeli tudi v prihodnje pravico do uporabe dvorane, kar velja tudi za pripadajoče zemljišče. M. J.

V Rogašovcih so v poletnih mesecih začeli graditi mrliško vežico. Kot je razvidno s fotografije, gradnja, ki jo vodi mojster Slavko Hajdinjak, hitro napreduje. Do vežice so celo že asfaltirali cesto, položili robnike in uredili parkirišče. Predsednik KS Rogašovci Marjan Gider je pohvalil 90 gospodinjstev, ki so primaknili 3.000.000 tolarjev in

opravila čez 5.000 delovnih ur dobrovoljnega dela. Na pomlad bodo napeljali v vežico vodovod in elektriko, jo ometali in postopoma opremili. Občina je tako Rogašovcem, kjer vežico gradijo, kakor tudi krajem, kjer vežice že imajo, namenila po 500.000 tolarjev. Tolikšen znesek bodo oziroma so iz proračuna dobili tudi kraji, kjer se na gradnjo šele pripravljajo. - Fotografija: Suzana Ficko

ODRANCI - Ne vem, kako je drugod, v Odrancih so se odločili pravilno: na sejah občinskih svetov ne bodo kadili! Seje torej ne bodo v dimu, zato je mogoče sklepati, da bodo svetniki bolj trezno odločali. (J. Ž.)

GEDEROVCI - Zakonca Vörös iz Gerovec sta ob mejnem prehodu odprla nov gostinski lokal. Pravzaprav sta to storila solastnica Marta Vörös in župan Občine Cankova - Tišina Alojz Flegar. V priložnostnem programu so nastopili lovski rogisti in lovski pevski zbor Zveze lovskih družin Prekmurja. (F. Ku.)

Na Gornjem Seniku so slovesno podelili Košičeve štipendije

Spodbuda za učenje slovenščine

Poleg Miklavža in božička so obiskali porabske otroke ob koncu leta še darovalci Košičevega sklada, ki si je zadal za osnovno nalo-

go spodbujanje učenja slovenskega jezika ter sodelovanje pri dejavnostih, ki so povezane z narodnostnim jezikom in kulturo.

Predsednik kuratorija Košičevega sklada Janez Ujčič in sekretarka Marija Bajzek - Lukač sta na slovesnosti, ki je bila preteklo

sredo v kulturnem domu na Gornjem Seniku, podelila štipendije 74 učencem osnovnih šol na Gornjem Seniku, v Števanovcih in Monoštru ter dijakom gimnazije v Monoštru v skupni vrednosti 258.000 forintov. Učitelji in mentorji pa so prejeli Moderni slovensko-madžarski/madžarsko-slovenski slovar, ki ga je prispevalo uredništvo POP TV.

Vsekakor je takšna oblika spodbujanja učenja slovenščine med porabskimi otroki hvalevredna.

MURSKA SOBOTA - O predlogu odloka o ureditvenem načrtu za Puščo, ki je prejel prvo obravnavo, ni bilo bistvenih pripomb. Gre izključno za stanovanjsko naselje, brez industrijskih obratov, predvidene pa so tudi rekreacijske površine. Tako naj bi uredili tudi dovozne poti. Na drugo obravnavo nameravajo povabiti pooblaščenca za Romo. M. J.

BRATONCI - V tem kraju in bližnjih Lipovcih bo potrebna nova zemljiško-katastrska izmera, ker se stanje v naravi bistveno razlikuje od zemljiškoknjižnih načrtov. Zato morajo novograditelji plačevati precej višje stroške. V ta namen bo Občina Beltinci za celotne nove zemljiškokatastrske izmere namenila okrog 25 milijonov tolarjev, ki naj bi jih vključili v proračun za prihodnje leto. M. J.

Otroci pa so, kot smo lahko videli, zelo uživali tudi ob nastopu Spidija in Gogija (člana ansambla Čudežna polja) iz Maribora. (Posnetek: J. G.)

ZLATOPOROČENCA TKALEC iz GORNJE RADGONE - Šte-

fan in Marija Tkalec sta se poročila 1946. leta v Črenšovcih.

On, rojen 1919. leta, je bil doma v Trnju; ona, ki se je rodila 1926. leta, pa je živela v Črenšovcih. Marija se je izučila za šiviljo in nekaj časa delala v Beltinki, nazadnje pa 20 let v Nemčiji. V tujini (Franciji in Nemčiji) je bil tudi Stefan.

S prihranki sta si zgradila dom v Trnju in tam sta se jima rodila dva sinova, imata pa tudi štiri vnuke. Zdaj že nekaj časa živita v Gornji Radgoni. Tja dobivata Vestnik in posebno rada prebirata novice iz črenšovske občine in župnije. - Fotografija: L. Kr.

VEŽICA NA DOLIČU - V Doliču na Goričkem so zgradili mrliško vežico, ki obsega okrog 80 kvadratnih metrov. Okrog nje so lepo uredili okolico, urejeno pa je tudi pokopališče na pobočju za vežico. Ščasoma bodo vežico povsem opreмили in potem tudi uradno odprli ter dali blagosloviti, uporabljajo pa jo že. Naložba pa ni poceni, saj bo stala čez 6.000.000 tolarjev. Polovico (3.000.000 tolarjev) je primaknila Občina Kuzma, drugo pa so zbrali oziroma se zbirajo v vasi. Posamezna gospodinjstva so že oziroma še bodo (je namreč še nekaj zamudnikov) primaknila po 27.500 tolarjev. - Fotografija: S. S.

V besedi je nekaj velikega

Potrkali smo in vstopili

Petošolci Matej, Robi, Gorazd, Janja in Mateja so zapeli pesmico Čuk se je oženil. Otroško lahko? Res za otroke, katerim je svet glasu tako vsakdanji in samoumeven, da o tem še premišlujejo ne. Naši mali prijatelji, ki obiskujejo peti razred Centra za usposabljanje slušno in govorno motenih v Mariboru, pa govorijo in pojejo, ne da bi dobro slišali. Zato je njihovo učenje o pticah v gozdu hkrati tudi učenje glasov in besed, s katerimi je mogoče poimenovati pojme.

Tam v kotu prijetne majhne učilnice so si postavili čudežno drevo. V pričakovanju zime so ga okrasili s kapami, rokavicami in šali. Na pomlad ga ovenčajo s pticami in listjem, za veliko noč s pisanicami. Drevo jim je kot knjiga življenja in vsakdana, zato si tudi knjige, ki si jih izposodijo v knjižnici in s pomočjo katerih si dopolnjujejo učenje v razredu, postavijo pod drevo. Tudi čudež se ne zgodi, če sam zanj ničesar ne prispevaš, smo mogli razumeti petošolce, ki so z veseljem predstavili svoje čudežno drevo.

Po svoje je čudež tudi učenje kemije v sedmem razredu. To mi je z veseljem pokazal zapisano snov v zvezku, z Bojanom pa sta se potem ob vprašanjih tovarišice preizkusila še v znanju kemijskih elementov po periodnem sistemu. Potrudila sta se prav za naju z Natašo, zato mi je bilo prijetno. Dečki so naju bili veseli in nič tistega najstniškega: Ah, pa kaj sploh hočeta! ni bilo zaznati na njihovih obrazih. Bojan je doma iz Dolnje Bistrice in vesel je bil, ko sem mu povedala, da sva po vaseh skorajda sosed. V Maribor je prišel k svoji teti, ko mu je bilo tri leta. Od takrat se

V drugem razredu imajo zanimivo tovarišico, ki pripravi do sodelovanja in razmišljanja prav vsako glavo. Vzdrmi tudi tisto iz prve klopi, ki se je zasanjala v svojem svetu tišine. Skupaj so potem pokazali in povedali, kakšen je njihov delavnik, potem pa še skupaj zapeli veselo pesmico.

Pesmico o dedku Mrazu pa so se učili tudi prvošolci logopedskega razreda, saj se bo za darila vendar treba nekako odkupiti in se zahvaliti. Sergej, najbolj pogumen med njimi, pa je povedal veliko novico: tudi oni, čeprav še prvošolčki, so danes

obiskali knjižnico in si sposodili prve knjige.

V likovni učilnici so ustvarjali petošolci. Izdelali so novoletne voščilnice in z najboljšimi željami jih bodo poslali svojim staršem, prijateljem in znancem. Sploh pa je njihovo likovno ustvarjanje vredno posebne pozornosti. Tovarišica likovnega dela svoje učence pozna in jih ima rada. In ker je tako, otroci z njeno pomočjo na papir izlijejo tisto, o čemer premišlujejo, in tako, kot čutijo. Prikrasani za barvitost govora, svojo notranjost, misli in čustva radi izpovedo na papirju. S svojimi

likovnimi izdelki enakopravno sodelujejo na številnih natečajih in dobili so že tudi lepa priznanja. Na natečaju Evropske hiše, razpisanem za vso Slovenijo, je bila risba njihovega učenca prvonagrajena. Tudi

med dvesto izbranimi novoletnimi voščilnicami za razstavo so bile njihove in med desetimi nagrajenimi so bili tudi njihovi učenci. Zato naj bodo tudi naše čestitke ob doseženih uspehih spodbuda tako otrokom pri nji-

hovem ustvarjanju kot vsem, ki delajo z njimi in zanje.

Deklice so se zabavale z veliko žogo. Legale so se nanjo, pa jim je vedno znova uhajala izpod trebuščka. Med njimi je bila tudi Urška, deklica, ki je kot dojenček prebolela virusni meningitis. Bolezen pa ji je pustila sled. Urška težko govori, saj je prizadeta fina obrazna in ustna mimika. Zato so deklice potem, ko so se naigrale z žogo, posedle na tla in se skupaj s tovarišico začele igrati igro izbiranja besed na M. Učenje med igro je bilo namenjeno vsem deklicam, še posebno pa Urški. Druge deklice namreč obis-

kujejo vrtec v Centru, čeprav slišijo. Otroci s prizadetim sluhom in govorom se združujejo, integrirajo v skupino sliščih, in če bo Urška uspela, se bo skupaj s svojimi prijateljicami iz vrtca vpisala v redno šolo.

Kaj je kohearni implant? Elektronska naprava, katere del vstavi gluhim v notranje uho. Naprava z zunanjim sprejemnikom in procesorjem govora pretvarja zvoke v posebne impulze, katere elektrode prenešajo slušnemu živcu. Čudež tehnike, da popolnoma gluha Beatrijs spet lahko sliši. Toda prav vsi gluhi ne morejo upati, da bodo s pomočjo te elektronske naprave lahko slišali. Upanje je samo za tiste, ki imajo ohranjeno funkcijo slušnega živca. pomemben pa je tudi čas nastanka in trajanje gluhot.

Deklica je rade volje pokazala svoje tretje uho, s pomočjo katerega je spoznala glas. Ampak ta ji je tako tuj in neznan. Sliši, pa ne ve, kaj.

Prepoznati glasove, besede in jih potem povezati s pred-

»Če je potrebno, da otroka vključimo v naš Center, je tu prvo delo s starši. Prepričati jih moramo, da otrok hodi v našo ustanovo, s tem da je najmanj eno leto obravnavan ambulantno ali vključen v individualno slušno terapijo, na katero prihaja tudi eden od staršev. V tem letu teče diagnostika, torej ne gre za enkratno določitev, ampak za proces, v katerem res lahko rečemo, za kakšno okvaro gre. Hkrati pa se postopoma vključuje tudi v skupino, v katero bo vključen, da se spozna z otroki in učiteljico.

Če je otrok oddaljen od nas, na primer iz Prekmurja, se mu poišče rejniška družina, s katero se otrok in starši prej spoznajo. Želimo si, da bi bila ločitev staršev in otrok manj boleča. Mi imamo rejniške družine samo za naše otroke, torej usposobljene rejniške družine.

Otroci pridejo v ponedeljek, v petek pa starši obvezno pridejo po njih. Da pa bi zmanjšali potrebo po rejniški družini, s ptujskega in lenarškega konca vsak dan vozi kombi, tako da dvajsetim otrokom, ki bi morali biti v rejništvu, to ni potrebno. (Tanja Majer)

slušni aparat ni kaj dosti pomagal. Vključen je bil v rehabilita-

ren kandidat za implant in marca letos je dobil notranji, aprila

»Mi smo zelo veseli, če otrok s težavami govora in sluha čim prej pride k nam. Če otrok pride k nam v prvem letu starosti, ko se pri sliščem začne razvijati govor, je rehabilitacija dosti uspešnejša, kot če otroka dobimo na primer pri petih letih, ko so že izgubljena štiri leta, v katerih so možgani najbolj pripravljeni na učenje govora.« je povedala ravnateljica Centra Tanja Majer.

cijo na Centru za usposabljanje gluhih in naglušnih otrok v Mariboru. »Prav tam sva z možem

pa še zunanji del. Po prvi nastavitvi se je nasmehnil in rekel: Sliši! Ni doživel šoka, ni zajo-

izvedela za kohearni implant in dobila prve informacije, kaj to sploh je. Izvedela sva tudi, da tega posega pri nas še ne delajo. Odločila sva se, da bova iskala zveze v tujini. Toda ko sva z Gregorjem prišla na preiskave v

kal, ni ga vrgel proč. Toda Gregor je slišal, a ni vedel, kaj sliši. Moral se je naučiti razlikovati med posameznimi zvoki. Zelo hitro se je začel odzivati na svoje ime. Sedaj ga lahko pokličem, če je v nevarnosti ali če mu želim kaj povedati. Razlikuje že nekatere besede samo s poslušanjem, brez ogledovanja. Spet je začel sestavljati preproste stavke. Hodi v malo šolo v domačem kraju in v skupino sliščih otrok se je zelo lepo vključil. Pri učenju poslušanja mu veliko pomaga gospa Nada Hernja s Centra. Učenja je zelo veliko, vendar je tudi uspeh velik. V imenu družine bi se rada zahvalila vsem, ki našemu Gregorju pomagajo pri učenju, in vsem, ki so mu omogočili ta poseg,« je povedala njegova mama.

Ljubljano, sva izvedela, da bodo prva dva implanta vsadili tudi na UKC-ju. Gregor je bil prime-

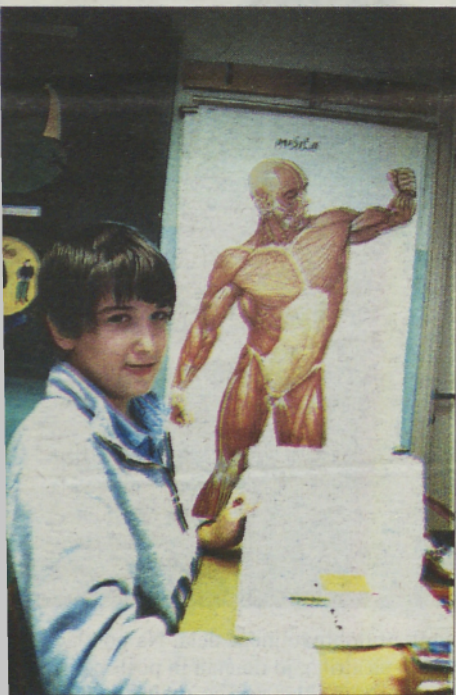
»Pomembno je, da se z otrokom čim več pogovarjamo. Sistem dela je verbotonalna metoda, ki temelji na poslušanju in govorjenju - usposobiti tudi gluhega otroka za poslušanje in govorjenje. Popolnoma gluhi seveda ne poslušajo, ampak jih spodbujamo prek telesa, vibracij in ogledovanja. Za tiste, ki pa imajo vsaj majhen košček sluha, pa je ravno individualna terapija tista, da na tem frekvenčnem območju otroku daje zvočni signal. Namen tega je, da se slušno polje širi.« (Tanja Majer)

Moj otrok ima implant

Gregor je bil gluha od svojega drugega leta. To je bila popolna gluhot, pri kateri tudi klasični

Na Centru imajo tudi oddelek rednega vrtca, ki so ga pred leti ustanovili z namenom združevanja otrok. Lani pa so ustanovili prvo skupino, v katero so vključeni gluhi in slišči otroci. Sedaj delajo že tri take skupinice. Na Centru imajo poleg oddelkov za gluhe tudi oddelke za otroke s težkimi govornimi motnjami, ki v redni šoli ne bi uspevali. Šola Centra dela po programu redne osnovne šole. Po končani osemletki otrok lahko nadaljuje srednje poklicno šolanje v ljubljanskem zavodu za gluhe, težnja in želja strokovnih delavcev Centra pa je, da gredo v redne srednje šole. Največkrat so to poklicne šole v Mariboru, ki s Centrom dobro sodelujejo, otrokom in učiteljem pa je v pomoč tudi mobilna služba.

amreč usposablja na Centru za ušno in govorno motene.

tranjost, misli in čustva radi izpovedo na papirju. S svojimi

Center za usposabljanje slušno in govorno motenih v Mariboru je bil kot samostojna delovna organizacija ustanovljen leta '81, do tedaj pa je deloval kot Center za korekcijo sluha in govora v okviru Zdravstvenega doma Maribor, ustanovljen leta '62. Sedanji Center je organiziran kot javni zavod in ima tri področja delovanja ali tri enote, avdiologopedske ambulante, predšolsko enoto in šolo.

Avdiologopedske ambulante so zdravstveni del centra, saj njegovo delo financira Zavod za zdravstveno zavarovanje. Kakšno pomoč ponujajo? Odpravo govornih motenj, korekcijo govora pri lažji naglušnosti, korekcijo vseh oblik jecanja, privajanje odraslih na slušno protezo, slušno govorni trening za odrasle, govorni trening za osebe, pri katerih so vzroki govorne motnje različne okvare možganov. V tej enoti govorni moteni ter gluhi in naglušni prvič pridejo v stik z ustanovo, saj jih sem napotijo zdravstveni domovi, šole, vrtci, bolnišnice ali pa pridejo sami. Ambulante pa niso samo v ustanovi, ampak je logopedška ambulanta tudi pri Lenartu, v Rušah, tri ambulante imajo v Slovenski Bistrici in tudi v Splošni bolnišnici v Mariboru.

V predšolskih in šolskih oddelkih Centra je 117 otrok, v logopedskih ambulantah pa pregledajo letno od 1200 do 1400 bolnikov, od tega je bilo lani pregledanih 250 odraslih.

Fotoreportaža iz Cmureka

Rad bi živel kot mlinar na Muri

Avstrijci nas preHITEVAJO

Se še spomnite mlinov na Muri? Škoda, ker ni nobenega več! Kaj pa Babičev mlin pri Verzeju, me utegne kdo popraviti. Seveda vem za ta mlin, ampak ta ni »ta pravi« plavajoči mlin, kakršnega imam v mislih oziroma se ga spominjam iz mladih let: *mlin, ki je povsem na vodi*. Verzejski mlin ima na »kumpih« samo pogonsko vodno kolo, značilnost »pravega« murskega mlina pa je, da je (bila) na kumpih oziroma na dveh čolnih tudi hišica z mlinskimi kamni in/ali mlinskimi valji. Takega mlina pa ni ne več ne na avstrijskem, ne na slovenskem in ne na hrvaškem delu Mure. Seveda pa velja gospodu Babiču hvala, da je ohranil, pardon, na novo zgradil na vodi vsaj pogonski del mlina. In to je zdaj pomurska značilnost! Atrakcija!

Mlinarji brez

»pomelajev«

Zakaj ni več klasičnih murskih mlinov? Vzrokov za to je več: hudo so jim konkurirali »kontinentalni« mlini na pogon z elektriko; tako imenovanih »pomelajev« je bilo naenkrat vse manj, kajti ljudje iz vasi so nehali peči kruh v domači peči (in ga začeli kupovati v trgovinah); murskim mlinarjem so v hudih zimah (in te so bile nekoč res hude!) življenje grenile skladišnice ledu, ki so ob odjugu plavale po reki in večkrat odnese-

cih, ki ga je menda 1960. leta odnesla narasla Mura.

Avstrijci nas preHITEVAJO!

V letih po 1990. so se tudi v Pomurju pojavile zamisli o gradnji novega (pravega) plavajočega mlina, ki naj bi bil v bližini mostu na Muri. Celo nekaj gradbenega materiala zanj so menda že pripravili, a ideje iz določenih razlogov, ki pa spodaj podpisane niso znani, niso uresničili. Blizu uresničitvi gradnje so v Izakovcih,

zem, kulturo, kmetijstvo ... Mlin bo v bližini cmureškega športno-rekreacijskega središča in tudi na točki, mimo katere vodi (ob Muri seveda) turistična pot. Tam pa že nekaj let stoji tudi spominsko znamenje (marmornata tabla na zi-

Karl Hohl v Gradcu. Premer kamnov, ki bodo omogočali mletje, bo 1 meter. V eni uri bo mogoče zmleti 150 kilogramov žita. Izračunali so tudi obratovalno moč: 2,6 KW oziroma 3,5 KM.

Kot ste lahko ugotovili, dragi

kajšnji občini povedali, da ga ni nikoli doma, jaz pa sem imel srečo in ga našel – doma. Veselilo ga je, da se nekdo iz Pomurja zanima za »njegov« mlin, in zvedel sem, da se on zelo zanima za mline pri nas! Omenil sem že nek-

Graditelji so dali narediti papirnat načrt, toda hoteli so tudi videti, kakšen bo dejansko videti mlin. Naredili so torej maketo v razmerju 1:10. Tak je pogled na mlin s ptičje perspektive.

du) svetovno znanemu kemiku, botaniku in dednemu raziskovalcu na Švedskem ddr., dr. hc. Herbertu Lamprechtu, rojenem 1889. leta v Cmureku, umrlem leta 1969 v Gradcu. Zanimivo: načrt cmureškega mlina, ki ga je izdelal inženir Rudolf Supan iz Gradca, se zgleduje po nekdanjem petanjskem plavajočem mlinu!

Tehnični podatki

Dve ladjici, pa katerih bo mlin, so že zgradili! Glavni »kump« oziroma čoln, ki mu Avstrijci pravijo Hausschiff, meri v dolžino 11,5 metra, širok pa je 5 metrov. Pomožni čoln (kump), po nemško Wellschiff, ki bo kot nosilec mlinskega kolesa, pa je dolg 11 metrov, širok pa 2,5 metra. Mlinska hišica (Mühlenhaus) bo široka kot glavni kump, na katerem bo stala, v dolžino pa bo merila približno 7 metrov. Oba kumpa bosta povezana s ploščatima tramovoma, razdalja med njima (kumpoma) pa bo nekaj centime-

bralci, naši sosede nimajo mlinarskih skrivnosti. Napisal sem vse, kar sem videl, kar so mi povedali in kar sem prebral v nekajstnem bitemu, opremljenem tudi s fotografijami. Tudi s posnetki našega Babičevega mlina pa z arhivsko (in toliko bolj zanimivo) fotografijo petanjskega mlina; potem s fotografijami zadnjega števerskega mlina iz Misseldorfa pri Cmureku, ki je prenehal delovati 1940. leta ... In tudi posnetek modela sedanje novogradnje je »noter«. Torej je že zdaj mogoče videti, kakšen bo novi mlin!

Rad bi živel kot mlinar na Muri

Tako poje slovenska popevka. Čeprav življenje mlinarjev ni bilo lahko, je pa bilo po drugi strani tudi prijetno in tudi zdaj bi marsikdo rad živel kot mlinar na Muri, kajti tam, ob reki, »kjer bi lahko lebdela duša« (tako je zapisal pokojni prof. Štefan Smej, tudi sam

Pomožni kump je dolg 11 metrov, širok pa 2,5 metra. Narejen je iz 3 centimetre debelih plohov. Dno obeh kumpov je ploščato.

dani petanjski mlin, ki se ga on prav dobro spominja. Pokazal mi je posnetke z otvoritve in blagoslovitve vetrnega mlina na Stari Gori pri Vidmu ob Ščavnici, obiskal pa je tudi potočni Copekov mlin v Mali Polani. In ko sem mu povedal, da sem bil tam nekoč doma, sva se pogovarjala kot bi bila stara znanca. Sicer mi ni natančno odgovoril, kaj bo potem, ko bo mlin povsem nared; bo zapustil poklic »školnika« in živel kot mlinar na Muri? Morda. V bližini mlina, na obrežju, ne bo le mlinska koč(ica), ampak tja kanijo postaviti tudi staro, v bližnjem kraju stoječo kmečko gospodarsko poslopje, ki ga bodo razstavili in potem na novo sestavili, seveda pa bodo dotrajala bruna zamenjali z novimi. Na obrežju mlina bo tudi prav tako stara hišica, v kateri so (in spet bodo) stiskali bučno olje. Vse to utegne postati zelo

bom nanizal: ohraniti kulturno dediščino zanamcem; s plavajočimi mlini se je stoletja oblikovala podoba Mure, nastajali so določeni ljudski običaji; pokazati sedanjemu stehnziranemu človeku, ki ne da veliko na ohranjanje narave, mehko obliko izrabljanja energije; pospešiti naravno poljedelstvo; ponuditi kakovostno moko za domačo uporabo ali njeno uporabo v industriji; okrepiti gospodarsko šibko cmureško območje z novim tržiščem, razvijati turizem in tako naprej.

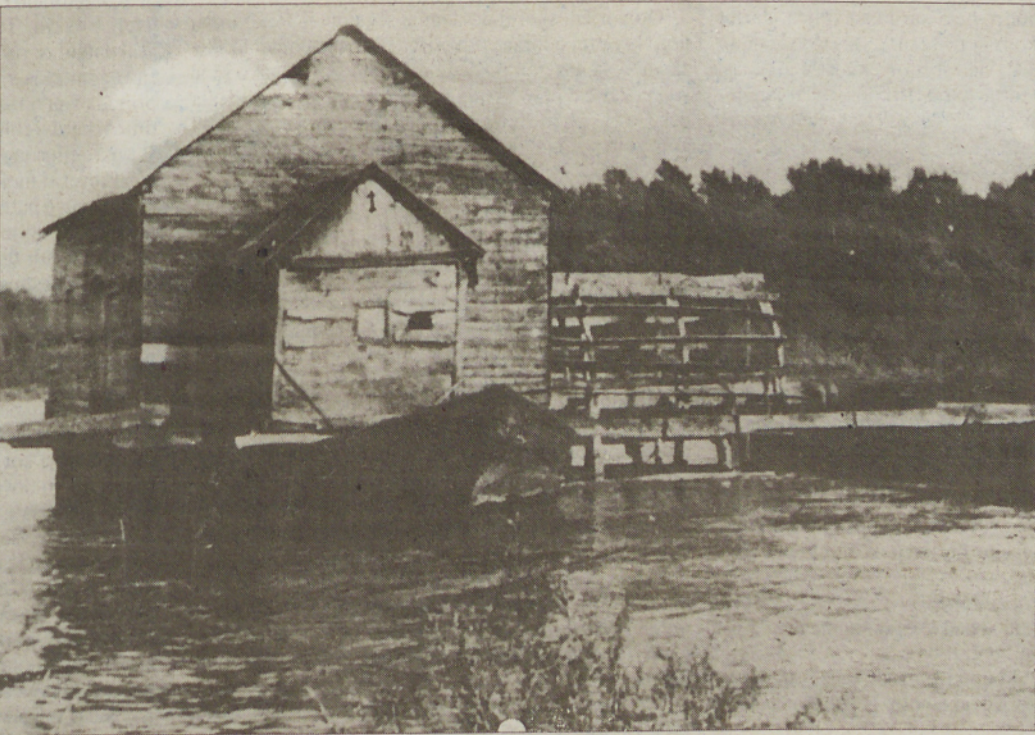
Pa še nekaj, kar ni nepomembno: mlinsko kolo cmureškega plavajočega mlina se bo zavrtelo enkrat sredi leta 1997. Veliko prej, kot pa se bo to zgodilo (če se sploh bo zgodilo) z mlinom na Muri, ki naj bi (bo) stal na levem bregu Mure na območju Prekmurja. Avstrijci so nas spet prehiteli. ŠTEFAN SOBOČAN

Glavni kump cmureškega mlina, na katerem bo mlinska hišica z napravami za mletje, meri v dolžino 11,5 metra, širok pa je 5 metrov. Trup je iz 8 centimetrov debelih »foslinov«.

le celo mlin; nekoč, ko rečna struga še ni bila urejena, so bile strah in trepet tudi poplave, saj je marsikateri mlin odplaval in ga je bilo potem treba spravljati »gor vodno«. Priznajmo: po vojni, ko oblast ni bila naklonjena zasebnemu sektorju, so na mlinarje pritiskali davkarji in hudo onemu, ki kakega kilograma merice ni vpisal v mlinsko knjigo oziroma ga oddal državi.

Pomurci smo nekako prepričani, da so plavajoči mlini iznajdba ljudi iz sveta ob Muri. Pa temu ni tako! Prvi plavajoči mlini, o katerih obstoji pisno gradivo, so bili na italijanski reki Tiberi. Kralj Vitigis, ki je leta 536 oblegal Rim, je namreč dal speljati vodo od prebivališč gospode in na kanalih je zemljiški gospod Belisar dal postaviti čolne s pogonskimi kolesi (nekaj takega kot je sedanji Babičev mlin), medtem ko je bil sam mlin na kamne na kopnem. Na podlagi zgodovinskih virov je tudi mogoče trditi, da so bili plavajoči mlini (ali pa vsaj njihovi pogonski deli) zelo zgodaj tudi na drugih rekah, recimo na nemškem Renu. Vodna kolesa pa niso poganjala le mlinskih kamnov, pozneje valjev, ampak tudi žage, naprave za skobljanje, stroje za izdelavo papirja. Cesarica Marija Terezija je leta 1770 odredila, da morajo mlini tako obratovati, da se ne bo zgodila škoda, to pomeni, da morajo biti trdno zasidrani. V njenem obdobju je bilo na Muri od Cmureka do njenega izliva v Dravo na Hrvaškem več kot 100 mlinov, od teh tudi veliko na pomurskem območju. Se je pa začelo število mlinov hitro krčiti. Tako naj bi bilo 1860. leta le še 43 mlinov. Kakih deset let pozneje, ko so začeli urejati strugo Mure, je bilo mlinov že manj. Ščasoma so skoraj povsem zginiti. Tudi znameniti (pravi) murski mlin pri mostu na Petanj-

Se še spomnite, dragi Pomurci, tega mlina? Nič nisem slišal, da bi ohranili mlin na Petanjcih, in »voda ga je odnesla«. Nov cmureški (avstrijski) mlin bo kopija petanjskega.

ne bo valjev), bo stal 3.500.000 šilingov, kar je (za slovenske razmere) skoraj neverjetna naševalutna cifra: 45.000.000 tolarjev! Gradnjo mlina financira g. Wisiak, seveda pa je pritegnil tudi pokrovitelje: deželna ministrstva za turi-

trov večja kot bo širina mlinskega kolesa. Le-to bo široko 4 metre, njegov premer bo 3 metre in ime-to bo 20 lopatic. Oba kumpa so že naredili na kraju samem, torej na obrežju Mure, mlinsko kolo pa izdeluje znani mlinarski graditelj

velik navdušenec za mline), se lahko človek poglubi v svoj duhovni svet, se otrese materialnih tegob, zaživi svoje duhovno življenje ... In na to računa tudi cmureški graditelj mlina g. Hanno Wisiak, za katerega so mi na tam-

Na obrežju točke, kjer bo privezan cmureški murski mlin, so že postavili mlinsko kočico, kjer bodo hranili zrna in moko ter se v njej zadrževali »pomelaji«.

Učitelj Hanno Wisiak iz Cmureka izhaja iz pekovske družine, a se je zelo zanimal za raznovrstne mline, zato je zdaj že mlinarski maček. Utegne se zgoditi, da bo celo živel kot mlinar na Muri.

privlačna zadeva, mar ne. Ne bo nič umetnega, kot je morda izakovski (novokomponirani) Otok ljubezni.

Vzrokov je več

In kaj je vodilo pobudnika gradnje g. Wisiaka in somišljenike, da so se odločili za projekt?

Omenil jih je več. Nekaj jih

OD ABRAHAMA DO PRVEGA PAPEŽA – POPOTOVANJE PO IZRAELU, SVETI DEŽELI

Gospod je rekel Abrahamu: »Pojdi iz svoje dežele in od svoje rodovine in iz hiše svojega očeta v deželo, ki ti jo pokažem! Naredil bom iz tebe velik narod in te blagoslovil. Povečal bom tvoje ime, da bo v blagoslov. Blagoslovil bom tiste, ki bodo tebe blagoslovljali, in prekel tiste, ki bodo tebe preklinjali, in v tibi bodo blagoslovljeni vsi rodovi na zemlji.«

Pripravila: Marinka JERIC

17. del

Leta 1099 je doba križarjev in leta 1219 začetek frančiškanske dobe. Leta 1517 se začne 400-letno vladanje Turkov na tem ozemlju, vmes pa še leta 1798 Napoleonovo obleganje. V začetku 19. stoletja je bil začetek sionističnega gibanja in 1917. leta konec vladavine Turkov in vzpostavitev angleške uprave nad Palestino. S Hitlerjevim vzponom 1933. leta je bilo množično priseljevanje in 14. 5. 1948 je bil umik Angležev iz Palestine in razglasitev judovske države. Takoj naslednji dan pa se prične prva judovsko-arabska vojna, druga vojna je bila leta 1956, tretja 1967. in četrta 1973. leta. Leta 1983 je bil vrnjen Sinajski polotok in šele leta 1993 Vatikan prizna judovsko državo Izrael. Tega leta so tudi odpravili vizume za Slovence. To je bil kratek pregled dogodkov v svetih krajih. In katera dežela na svetu ima tako bogato zgodovino?

Sledi še zadnje dejanje, vstajenje in ogled kraja, kjer se je Jezus prikazal apostolom in jih pozdravil: »Mir vam bodi.« Na tem kraju so se potem apostoli zbirali.

Popoldne smo bili na sprejemu pri kustusu sv. dežele, ki nam oriše in predstavi začetke frančiškanskega delovanja in vloga, ki so jo in jo še opravljajo v teh krajih.

Se enkrat, in to zadnjič, smi imeli dve uri prostega – vsega skupaj v osmih dneh pet ur, da

smo lahko šli po svoje, predno zapustimo Jeruzalem in končamo to naše romanje. Še zadnjič greva s Slavico po ulicah, polni vtisov, vsaka s svojimi mislimi. Teh osem dni bivanja tukaj je postalo ena sama hvalnica Bogu. Še zadnjič se oziram na mesto, tako opevani Jeruzalem, pozidan in povezan s cestami in griči, valovit in strjen z veliko zgradbami, vendar z mejo v srcih prebivalcev.

Nekoč je židovske domove krasila podoba starega Jeruzalema, zdaj pa visi v mnogih arabskih hišah po vsem Bliznjem vzhodu na stenah »hram svete

skale«. Če Židje in Arabci ne bodo postali med seboj strpnejši in bolj pripravljeni za medsebojno razumevanje, bo postala biblijska molitev: »Če tebe pozabim, Jeruzalem, naj me pozabi moja desnica ...« bojni klic nekega drugega semitskega ljudstva.

Stari, kralju Davidu pripisani psalm, je dandanes še vedno enako živ kakor v pradavnih časih:

*Prosimo miru za Jeruzalem!
Naj bodo varni vsi, ki te ljubijo!
Mir bodi za tvojim obzidjem,
blaginja v tvojih palačah!*

Amfiteater v Cezareji in udeleženci romanja

(konec)

PREROKOVANJE

Zaupen pogovor
z vedeževalko.

POKLIČITE 090 4215

Ranjena reka

Govorim o najagresivnejši, najradikalnejši, najrazdiralnejši obliki elektrarn. Z zavezitvami in dravskim modelom uničenja reke, je za računati s posledično izgubo velikih gozdnih površin in ekosistemov. Upočasnjeni vodni tok, ko ni pretoka zračnih mas vzdolž reke, povzroči dvig relativne vlažnosti in negativne vplive na rastlinstvo, živalstvo in človeka. Zaradi dvignjene vode in nastalega nadtlaka je izrazitejši vdor kontaminirane murske vode v podtalnico, kar ne izključuje možnosti kontaminacije vrelcev mineralne vode v Radenci. Ob omenjenih agresivnih posegih na Muri je pričakovati padec samočistilne sposobnosti reke, izgubo kmetijskih površin in ogroženost celotnega rečnega bioritma.

Obstajajo akumulacijskim alternativne elektrarne? Plavajoče, ki izrabljajo kinetično energijo reke, obrežne, ki ne dosega srede struge in izkoriščajo dva do štirimetrski padec vodnega toka, ali manjše poglobitve rečnega korita. Ali elektrarne v zgornjem toku z ločitveno črto med energijsko izrabljivim delom reke in spomeniško-krajsko zaščitenim? To vendar ni več reka, kakšen organizem, temveč amputirani invalid. Naš projekt pa se imenuje plavajoči mlin...

Je smotrno graditi nove energetske objekte ob dejstvu, da neusahljivo napajajo potratne »nacionalne« industrijske konglomerate, ki le trošijo, ne proizvajajo in se za njimi skrivajo interesi parazitskih ustanov s prisrski najrazličnejših izgovornih oblik sumljivih vrednosti? V navzkrižnem ognju so razvojni projekti in okoljevarstvena prizadevanja, ne kot komplementarni, marveč izključujoči kategoriji. Skoraj nemogoče, celo grešno je govoriti o

bioloških vrednostih krajine, zlagano je misliti o reki – kanalu in sprehajalnih stezah, o hidroelektrarnah in krajinskem parku.

»Ni tako svete stvari, da ne bi bila presežna!« Veliki človek zgradi ob reki farmo. »Tudi, če bo drek tekkel po cestah,« se baha omamljen v alkoholnih hlapih. Znano je, da Gasetove množice mislijo na trebuh, grlo, spolovilo, pozablajoč, da je prava svoboda možnost ločitve od negativnih dejanj za etično pozitivna. Zaselek pod farmo in Mura se po petnajstih letih »svinjanja« uresničujejo skozi takratno nastopstvo političnega avantgardista. Vas se utaplja v amoniaku, umira po obrokah in ima – po anketi mariborskih gimnazijcev – število abortiranih otrok nad slovenskim povprečjem. In le na papirju, takole deklarativno, zaprt lokalni vodopreskrbni objekt.

»Belemu človeku sta zemlja in reka tuja, pride ponoči, ju oropa in pusti za sabo pustino,« so davne besede poglavarja plemena Seattle. Zdjaj so v tej vlogi DARS. Ministrstvo za promet in tiste dvignjene, oskrnjene roke v slovenskem parlamentu, enačene z Božjo roko in s projektom avtoceste čez reko življenja in prekmursko žitnico, opremljene še s kompromisarskim poizkusom spravljevega pragmatizma pod okriljem Ministrstva za okolje in prostor oz. njegovega Urada za prostorsko planiranje, ki podlegata ozkim političnim interesom na račun nacionalnih, ekoloških, humanističnih.

Ko je duh voljan, se meso rado spredi. Tako se mora zgoditi Ibsenov junak, ko ima manjšina zmeraj prav. To je etični svobodni

umetniški prav v Jančarjevih Egiptovskih loncih mesa in v Murini ranjeni reki.

Na būraški sledi

Arheološke najdbe ob rekah izpričujejo dejavnost obrečnih civilizacij, od sočnanja z rečnimi hudomušnostmi do visokokulturnega sožitja Perzijcev, pri katerih velja, da se v reko ne urinira, ne pljuva, ne hodi umivat rok. Do reke se izraža najgloblje spoštovanje. Tako je pri Kitajcih, Mezopotamcih, Egipčanih, Rimljanih in Feničanih. Izrabljajo njeno energijo, lepoto in intenzivno oblikujejo svoj odnos do nje. Reke dajejo vodo in hrano, na njih poteka transport, v rečnih dolinah, ki veljajo za naravno plodno, se oblikuje sonaravno kmetovanje.

Že v starem veku se kažejo temeljni principi rečnih gradbenih dejavnosti, s tem da znajo odlično prisluhniti govoric reke.

Spopad za brežino, »šumo« ali njivo, jemanje in dajanje, to večno »trganje«, ki se vselej prevesi v dobrohotno spogledovanje in miroljubni Murin tek mimo vasi – to je būranje. Življenje človeka ob reki, odnos reke do človeka, od rečnega utripa naprej. Zaveza, ki združuje, kar je razdeljeno in kar ima v sebi isto kri. Njen simbol je obojestranska žrtev.

Že v letu 1871 opravljajo būraši na brežinah svoje delo. Od Veržaja, Grlave, Cvena, Pristave do Norsinec in Križevca. Pač pa prihaja na avstrijskih tleh do organiziranega vodnogospodarskega urejanja, ki se celih trideset let odvija na njihovi strani.

(nadaljevanje prihodnjič)

Sadovi ranih cvetov

Harolina Holmanič

15. del

Tedaj je Boris že drugič postavil na mizo glinasti vrč, napolnjen z domačo samorodnico. Steklenica slatine, brez etikete, ki so jo dobivali domačini včasih veliko ceneje, je vsebovala še skromen ostanek.

»Kar sedi, Boris, kmalu ne boš več kletaril,« ga je prijazno povabil Feri. Nekaj težkega je ležalo v teh besedah, tudi ženski sta zaznali njihov pomen. Celo Silvi je zastal grizljaj v ustih. Babica se je trpko nasmehnila in z očmi objela visoko, suho deško telo in se ustavila na bledikavem obrazu, ki so ga kazili rdečkasti mozolji na bradi. Belina las, obrvi in trepalnic se neopazno spreminja v rjavo. Tako je njegov obraz prav zaradi temnejših obrvi dobil izrazitejšo obliko, nekoliko so k temu pripomogli tudi gosti lasje. Gotovo na njem ni bilo kakšne obetavne posebnosti, vendar po prerastlih mladostniških napakah utegne postati že zaradi visoke postave malce več kot povprečen. Čisto anonimni tako nikdar ni bil; že zaradi porekla in načina, kako so Benkičevi skrbeli zanj. Odločeno je tudi bilo, da ne bo ostal na kmetiji, vsaj načrtovan ni bil zanj. Prav dober uspeh v sklepnem spravevalu in odlično iz matematike sicer nista zanesljivo jamstvo, da se bo povzpeli med genije. Tega domači in tudi sam ni pričakoval, toda možnost nadaljnje šolanja so mu zagotovili ne samo zaradi njega, njih domačih, temveč zopet zaradi tistih sovaščanov, ki so fanta ves čas glasno ali tiho spremljali. Seveda ga tudi uradno niso črtali iz svojega spiska. Tako je prejemal sicer skromno podporo, vendar tolikšno, da so bila vrata Benkičevih vedno odprta za obiske socialne službe.

Eva se je vrnila za mizo. Sedla je na stol. Nežna sapa je ves večer božala tople obraze in zdaj je skozi goste brajdo močnejše zašeštelala. Mršila je njene sveže umite lase in odkrivala na sencih, med gosto temo, prve svetle nitke. Mož je zrl vanjo, kot bi jo takšno prvič videl. Bogle, najbrž pa se mu je le utrnula misel, da bi pretežni delež te srebnine moral biti njegov. Disciplinirani molk med jedjo je bila posebnost te hiše, prinesla jo je Eva. Kramljanje po opravljenem obroku pa je ostalo navada. Danes, ta večer, so kljub navadi skopnele besede, vse ugašene na eno samo slovo. Teh pet črk, niti ne preveč trdih, je združeno v besedo skrivalo bolečo vsebino. Drug drugemu so čustva prikrivali. Boris je bil že od rojstva del njih in tega doma; Boris drugega ni poznal in oni, Benkičevi, drugega Borisa ne bi bili priznali.

Dva napihnjena kovčka sta čakala v veži; večjega, črnega, je oče povezal s pasom, saj bi se bil od prenatrpanosti z domačimi jedmi razpočil. Soparen zrak je blažil vetrič, ki je vrtinčil prah in prezgodaj odpadle liste

na dvorišču. In tako so čakali. Ura je lenobno odmerjala čas. Nestrpnost se je razrašala. Mama se je še enkrat domislila vsega in vprašala:

»In denamico imaš?«

Boris je segel v suknjič in otipal listnico. Samo priklimal je. Težko se bo privadil nanjo, celo v napoto mu bo. Doslej je tako svobodno cingljal z drobižem v žepu. Toda vse, kar se je z njim dogajalo do danes, bo jutri preteklost. Obleden v praznjo sivo obleko, z gladko počesanimi lasmi se je zdel sebi čisto tuj. Malo domačnosti je budila modro-bela karirasta srajca, da se vsaj sam ni počutil tako zelo meščansko tog. Silvina rjava repka sta poskakovala na rdeči obleki. Zrla je navzgor proti velikemu bratu. Iz bistrih oči ji niso sijale zvezdice, celo topi, zavihani nasek je kazal manj nagajivosti.

Široka, zeleno prepletkana vrata na dvorišče so bila na stečaj odprta že od popoldneva. Nenadoma se je prikadil na dvorišče nov, grahamo zelenkast fičko. Naglo je zavrl, da so se kamenčki razfrčali, in izkopal vidne jamice s kolesi. Lastnik, čeden in ponosen fant iz sosednje vasi, je izstopil, pozdravil in pristavil takoj vprašanje:

»Dober dan! Smo gotovi?«

Babica je poklicala zeta, drugi so vstali in obkrožili čudovito vozilo. Feri si je ogrnil suknjič, pogledal po domačih in prinesel kovček, lažjega je držal že Boris.

»Štefan, če se ne muči preveč, pridi na kozareček!« je vabila Eva.

»Žejen sem in ne bom se branil.«

Soseda Mikija, ki je skušal skrivaj poškiliti na Benkičev dvorišče, je opazilo Ferijevo oko in brez ovinkarjenja je poklical:

»Dedek, pridite in občudujte!«

Starček se je postrani vlekel skozi živo mejo, se pristno začudil in raztegnil brezzoba usta:

»No, to je že nekaj! Majhen je res ta vragec, a ne ro-pota kot Horvatov traktor. Tako boste peljali Borisa kot gospoda.«

»Ja, s konji do Maribora zlepa ne bi prispeli,« se je zahajljaj Feri.

»Zdaj pa lahko odrinemo!« je spodbudil Štefan, si otrsela s srajce drobtinice in šel k vozilu.

»Kovček spredaj v prtljajnik?«

»Feri, za oba ni prostora, eden bo na zadnjem sedežu,« je odločil Štefan.

Silvin obrazek je potemnel in bistra, večno vrteča se glava se je v trenutku umirila, veselo pričakovanje je izpodrinil strah, ki jo je takoj prisilil k besedam:

»Stric, jaz, jaz... bi se tudi peljala.«

Mama jo je dopolnila: »Obljubili smo ji.«

»Drobna je in na kovčku ji bo čisto udobno. Tako, zlezi noter in sedi! Boris, ti pa na drugi strani. Midva z očetom bova spredaj.«

»Tako, tako! Natančno opazuj šoferja, da se bomo tudi mi kmalu vozili,« je zeta nagovarjala tašča in pomislivo poškilila.

Slovo, ki je molčalo v srcu, je šele ta hip dobilo svojo težo. Še nikdar se Borisu ni bilo treba rokovati z nikomer. Sklonil se je k babici; ta mu je z obema rokama objela obraz, ga stisnila in šepnila:

»Uči se in bodi priden!«

Nato si je obrisala lice in odšla v kuhinjo. Ni hotela spremljati prizora, kajti na vrsti je bila še Eva.

»Eh, ženske, saj ne gre na vojno!« je pomežiknil sosed.

»Zbogom, dedek Miki!« je Boris okorno pomolil desnico proti starcu in zlezel v avto.

Otovorjen, skoraj do zemlje segajoč, je fičko manj urno kot prej odhrkal z dvorišča. Boris je pomahal skozi šipo. Njegovemu pogledu ni ostalo skrito, kako se je sobna zavesa premaknila in kako si je babica obrisala oči. Če bi se bilo v njegovih očeh tudi zalesketalo, bi bil gotovo trpel njegov ugled, zato je nekajkrat krepko požrl slino, ki je bila vroča in pekoča.

Boris si je delil sobo še s petimi sostanovalci. Stavbo v Mladinski ulici je res že videl. Belih železnih postelj pa še nikdar. Vse je bilo novo zanj: soba, umivalnica, sostanovalci in tesnoba, ki se je priplazila vanj že predhodno in se je zdaj s svojo trdoto samo še potrjevala. Ko je utihnilo Tončkovo prešerno hihitanje iz kota, je Boris še vedno strmel v cestno svetilko, ki je brezobzirno metala močno svetlobo skozi okno, da je bila svetla skoraj kot podnevi. Prav vsiljiva in v podzvesti vedno ponavljajoča se misel ga je vlekla domov; tja čez Muro, k vsem domačim. V možganih so bili vsi lepo razvrščeni, sam ni znal izluščiti, koga bi postavil na piedestal; vseeno se mu je največkrat prikazoval oče, takoj za njim pa Silva, živahna in neukročena, ki mu je brž zlezla na ramena za štoporamo. Babica in mama sta ga preveč razvajali, celo babica v svoji dobroti bi ga bila čisto pobabila.

Slabo prepsana noč ni obetala ravno spodbudnega začetka. Ker pa so si fantje delili vsaj približno usodo, vsi prišleki z dežele, vsak izmed njih je nosil še košček doma in domačih s seboj, so se skušali sprijazniti z njo in drug z drugim. Pot do šole, usmerjena proti jugozahodu, prečkane cest, opreznost na prehodih, vse to je mlade podeželane utrujalo in prisililo, da so se na pločnikih razporedili v dvojice. Črn, kodrast Priek, od nekdaj iz ljutomerske okolice, je že zvečer zbujal v Borisu simpatijo, zato sta stopala vstric in kramljala. Gotovo ni bilo čisto naključje, saj sta oba imela pred seboj skupno pot strojnega tehnika. In če jima sreča navzre še isto

paralelko, bodo prvi sončni jesenski dnevi zažareli zanju z dvojno močjo.

Korak pred mogočno zgradbo so zastali. Fantom se ni utegnita izkristalizirati misel, pred čim bi ubežali: pred šolo ali vrvežem, s katerim je bilo nabito vse od dvorišča do hodnikov. Tu je bilo eno samo mravljišče mladih, premikajočih se postav in obrazov, iz katerih so se zrcalili: presenečenja, veselje in stiske.

Napeto pričakovanje razrednika se je stopnjevalo, ko se je zunaj na hodniku že utišal hrup. Vstopila je visoka, suhljata ženska. Imela je podolgovat in oster obraz s prosorno, bledikavo poltjo. Zlato uokvirjeni naočniki so nakazovali strogost. Puščoba obraza so omilili do ramen segajoči, bogati, rjavi, kodrasti lasje, ki jih je sonce prelilo z rdečkastim odtokom. Predstavila se je kratko. Priimek se ni utegnil usidrti v zavest, ime je nekam blago zvenelo v ušesu, kajti Irene so bile kaj pogostne tudi v Prekmurju.

Razredničarkine besede so se komaj kaj ločile od vseh šolskih. Tudi vse, kar je sledilo, je bilo tako vsakdanje, že rutinsko, ob prvem vstopu v novi razred. In vendar se je v Borisu prebudila trpkost nepozabnega prihoda v prvi razred svoje podeželske šole. Ko je razredničarka dvignila gosto popisano list, se je Borisova slutnja že nakazala in potrdila.

»Preveriti moram, ali smo vsi v razredu.«

Kri mu je butnila v obraz. Nemo je strmel v počeka-no klop, ki so jo med počitnicami skušale neke roke očistiti; kljub temu so se rogali napisu neznanih obrazcev in nesmiselnih podobic z nje. Napeto je buljil vanje, priimki, sami znani in domači, so zdrsnili mimo ušes ali tudi kakšnega ujeli, dokler ni tovarišica zadela ob njegovega. In čudo! Glas se ji ni zataknil ob tuje neznanih črkah, ne, celo s pravilnim poudarkom ga je izgovorila. Tudi naočnikov si ni naravnala na konico nosu, le zazrla se je vanj in morda ji je pogled obvisel na njem sekundo dlje kot na drugih. In prav zato je Boris pogumno vstal in dovolj glasno potrdil svojo prisotnost. Ni mogel prelišati, kako so stoli zaškripali, in na sebi je čutil poglede vsega razreda. Cofek ni priromal z njim. Nenadoma ga je obšlo nekaj nevsakdanjega, njegov priimek ga lahko iztrga iz sivega povprečja, čisto anonimni ne bo. Sostanovalec Robi, s katerim sta si po sreči res delila klop, je strmel vanj in nato s svinčnikom po zraku nad klopjo skušal napisati njegov priimek. Samo prvi del mu je ostal v zavesti, zato je šepnil:

»Kako se pišeš, Boris?«

Borisova rdečica je splahnela in s svinčnikom je brez zatikanja jasno izpisal na svoji beležki Kuznecov in jo porinil predenj. Priek se je pristno nasmehnil in ga pogledal tako, da je Boris odčital nemo vprašanje:

»Ruski priimek.«

Robijeva radovednost se je potošila. Tehnica med Benkič in Kuznecov, ki se je nestrpnost v njegovi otroški zavesti prevela na prvo stran, je tokrat obstala na drugi. Doma je zlasti zadnje leto večkrat omahoval in načrtoval prepis.

(nadaljevanje prihodnjič)

Jaz pa mislim ... (Kaj prinaša srečo?)

Te dni, ko se poslavljamo od starega in si voščimo vse najboljše v novem letu, je ničkolikorat izrečena tudi beseda sreča. In kaj pravzaprav prinaša ljudem srečo? Nekaj svojih misli o tem so nam povedali današnji anketiranci.

MATEJA REČEK, 8. raz. OŠ Kuzma: »Zelo srečna sem bila, ko sem osvojila naslov državne prvakinje v kateh leta 1992 v Rušah. Takrat sem bila prvič na tako pomembnem tekmovanju. Osrečujejo me tudi lepe ocene v šoli, darila za rojstni dan in pohvale, če kaj dobrega naredim. Kanček sreče ti lahko prinese tudi lep pogled simpatije. Srečni so tudi tisti, ki se brez nesreče vrnejo domov z dolgih potovanj. Mislim pa, da je za ljudi največja sreča zdravje.«

MARTINA ŽOKŠ, 6. raz. OŠ Grad: »Lahko sem srečna, ker se v šoli dobro učim, tako da dosegam odlične uspehe, ker sem zdrava, imam dobro družino, dobre prijatelje ... Srečna in vesela sem bila tudi pred leti, ko sva se z atijem nekam vozila in se ustavila tudi pri trgovini s kolesi v Moščancih. Tam mi je bilo zelo všeč zeleno kolo. Prosim, da mi ga lahko kupi. Dejal mi je, da nima s sabo

mi ga lahko kupi. Dejal mi je, da nima s sabo

toliko denarja. Ko sem že skoraj pozabila na to, mi je nekega dne pripeljal ravno tisto kolo. Še sedaj ga imam.«

PETRA ERNIŠA, OŠ Kuzma: »Mislim, da je človek najbolj srečen, če je zdrav. Učenci smo veseli in srečni, če smo uspešni v šoli; glasbenika prav gotovo osrečuje uspeh njegove skladbe, plesalec pa je srečen, če mu gre na odru vse tako, kot je treba. Tudi jaz se počutim srečno, kadar dobro plešem. Ker se bližajo prazniki, bo

veliko ljudi srečnih, ko se bodo srečali s svojimi sorodniki, znanci in prijatelji.«

VOJKO KERČMAR, 4. raz. OŠ Gornji Petrovci: »Najbolj sem srečen in vesel, ko imam rojstni dan, ker dobim darila in pridejo k meni prijatelji, s katerimi se zabavamo in delamo »norije«. Lani sem dobil novo kolo. Od veselja bi z njim najraje kam poletel. Mislim, da so ljudje srečni, ko je božič, novo leto in drugi veseli prazniki. Takrat pridejo skupaj in se poveselejo. Moji starši so bili prav gotovo srečni, ko jim je uspelo zgraditi novo hišo.«

J. G.

Bili smo gostje slovenskega odbora za UNICEF

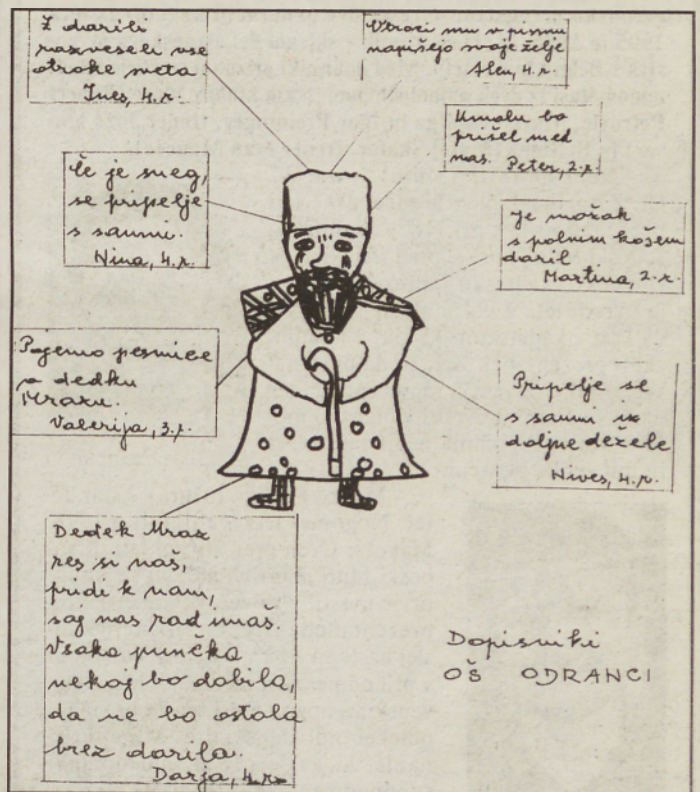
Dan varstva človekovih pravic, 10. december, je bil za nas posebno svečan in nepozaben. Preživele smo ga v Cankarjevem domu v Ljubljani, kjer je bila proslava 50-letnice UNICEFA, organizacije, ki pomaga otrokom povsod po svetu.

Človekoljubnemu zbiranju denarja ob tej priložnosti se je odzvalo veliko nastopajočih, med njimi tudi folklorna skupina naše šole. Predsednica slovenskega odbora za UNICEF Andreja Črnak-Meglič je predstavila delovanje in prizadevanje njihovega odbora. Nekaj prisrčnih besed pa je spregovoril tudi predsednik Republike Slovenije Milan Kučan. Nato je stekel program. Nestropno smo pričakovali trenutek našega nastopa. Pripravili smo splet madžarskih plesov. Na to smo se dolgo in vneto pripravljali, kar se nam je tudi obrestovalo. Naš nastop smo izvedli, kakor smo si ga zamislili s koreografom in mentorico. Za glasbeno spremljavo smo poskrbeli delno sami s petjem, spremljali pa so nas tudi ljudski godci iz Madžarske. Z

olajšanjem smo zapustili oder. Na koncu pa smo družno zapeli odo Naš svet poganja korenine iz vesoljne domovine ... Sledila je slastna pogostitev, na kateri smo pokramljali o lepem in zanimivem večeru.

Nepozabno bo ostalo tudi prijetno srečanje s predsednikom naše države.

MILENA, VESNA, KSENIJA in VALERIJA, 8. raz. Dvojezična OŠ Prosenjakovci

Veliko sreče, uspeha in znanja v letu 1997 vam želi vaš Vestnik!

Kako je na Hraškem Vrhu?

Moj domači kraj se imenuje Hraški Vrh. Leži približno tri kilometre južno od Kapele. Obdajajo ga Rački Vrh, Stanetinci, Murski Vrh in Hraštje - Mota.

Vas je razdeljena na dva dela - na vrh, kjer so sami vinogradi, in »graba«, kjer so polja in travniki. Ob vznožju hriba stanujem tudi jaz. Imamo lep razgled. Od nas se vidijo Murska Sobota, Rakičan in goriško hribovje. Pogosto vidimo tudi balone, ki vzletajo in pristajajo v Rakičanu. Z vrha pa je razgled še lepši. Od tam se vidi do Križevca pri Ljutomeru in Veržja. Na vrhu je tudi Krestova zidanica, ki pa žal propada. Dokler je bil dr. Bratko Krest pri močeh, pa je bila zelo lepo urejena.

Imamo tudi gasilski dom, ki so ga zgradili vaščani sami s prispevki in pridnimi rokami. V domu deluje vaška knjižnica, ki pa je sedaj zaprta.

Naš kraj ni velik, saj je v njem le okrog 40 hiš. Poseben problem je slaba cesta, ki pelje ob vznožju vrha. Ta cesta spada h KS Radenci, krajani pa živimo v kapelski krajevni skupnosti. Čeprav sta obe v isti občini, se ne moreta dogovoriti za posodobitev. Krajani pa hodimo večkrat po blatu do gležnjev.

MARTINA GOLINAR, 7. a OŠ Kapele

Želje ob novem letu

- Želim si, da bi bila srečna (Ana).
- Želim si, da bi bila vesela (Anja).
- Želim si, da bi imela v šoli same petke (Maja).
- V novem letu si želim, da bi bili vsi srečni in zdravi (Metka).
- Želim si, da new bi bilo vojn in da bi bili vsi srečni (Sabina).
- Rada bi bila zdrava, srečna in vesela (Martina).
- Želim si, da bi bila v drugem azredu odlična (Leja).
- Želim si, da bi se lepo razumeli (Klementina).

UČENCI 2. a-razreda OŠ Grad

P. S.: Hvala za vaše voščilo in tudi vam vse naj..., naj..., naj... v novem letu! In to seveda želim čisto vsem prijateljem Odsevov mladosti.

Pred kratkim, ko je bila na OŠ Mala Nedelja konferenca ravnatelj in ravnateljic OŠ iz pomurske regije, so se jim predstavili tudi otroci, ki obiskujejo šole malo šole; sodeč po njihovem uspešnem nastopu (skupaj z vzgojiteljicami) pa bi bili lahko že pravi solarji. (Fotografija: J. G.)

Potovanje z železnimi škornji v beli svet

Nekega dne, ko mi je bilo zelo dolgčas, sem zamišljeno gledala skozi okno.

Naenkrat sem zagledala palčka, ki je nesel proti moji hiši železne škornje. Svetlikali so se kot biseri. Potrkal je in odprla sem mu vrata. Dal mi je škornje. Bili so mi ravno prav. Obula sem si jih, palček pa se je poslovil. Odkorakala sem za njim, a ni ga bilo nikjer več. Pred mano je bilo vse belo: hiše, trava, ljudje, sonce in rože. Nikjer ni bilo druge barve, in to mi je bilo zelo čudno. Vendar so me drugi ljudje lepo sprejeli. Poskušala sem jim razložiti, da so v mojem svetu tudi drugačne barve, pa me niso razumeli. Zelo sem se trudila, ko sem naenkrat zaslišala: »Mojca, pridi h kosilu! To je bil mamin glas. Pogledala sem k nogam in železnih škornjev ni bilo nikjer. Torej se mi je vse to dogajalo samo v domišljiji. Zasmejala sem se in odšla jest.

NADJA HORVAT, 4. raz., OŠ Razkrižje

Tisoč in ena želja

Večina ljudi pravi, da ima človek tisoč želja, bolan pa le eno, in to je, da bi ozdravel. Mislim, da je to res. Jaz še nisem bila hudo bolna, spomnim pa se, kako je bilo hudo ob že malo večjem prehladu. Trpela sem zaradi vročine in glavobola ter si želela, da bi čimprej ozdravela.

Moja sosedka je letos umrla. Bila je že starejša. Klicala sem jo teta. Velikokrat sem bila pri njej. Imela je lepo stanovanje. Rada mi je pripovedovala marsikaj zanimivega. Imela je lepo življenje. Ko je zbolela, si je zelo želela ozdraveti, toda na žalost je zmagała bolezen. Njena želja se ni uresničila.

Ker sem še mlada, imam veliko želja. Bojim se, da se mi marsika-

tera ne bo uresničila. Tako je življenje.

NINA TOPOLINJAK, 6. b OŠ Gornja Radgona

Naša družina

V naši družini smo ati, mama, brat in jaz. Zelo dobro se razumemo. Mama je po poklicu ekonomska tehničarka, ati pa varilec. Oba delata v podjetju ARCONT. Mama je v pisarni, ati pa vari zabojnike. Brat Andrej je star 12 let in obiskuje 6. razred osnovne šole. Stanujemo v Boračevi skupaj z dedkom in babico.

SAŠO KOŠTRIC, 2. a OŠ Radenci

Veseli december

Zima je zame najlepši letni čas, saj je to čas praznikov, obdarovanj in veselja. Za otroke so najbolj zanimivi Miklavž, Lucija, božiček in pričakovanje novega leta. Že sedaj z Majo ugibava, kaj nama bo božiček nastavlil pod božično jelko. Mislim, da vem za skrivnost, vendar mama in ati modro molčita.

Mama ima te dni polno dela z »generalnim« čiščenjem stanovanja, kot to imenuje ona, da se bo med prazniki lahko posvetila pečenju vseh vrst potic. Komaj že čakam tisti dan, ko bo zadišalo iz kuhinje po prazničnih dobrotah. Želim si, da bi zapadlo toliko snega kot prejšnjo zimo, da bi se lahko sankali, smučali in

TONČEK JAKŠIČ, 5. raz. OŠ Prežihovega Voranca Bistrica

LEPO JE IMETI PRIJATELJA - To je naslov pesmice, ki so jo napisali, uglasbili in zapeli (skupaj s starši in mentorici) člani otroškega pevskega zbora na OŠ Franceta Prešerna Črenšovci. In dokaj lepo je zvenela njihova njihova skladba. (Posnetek: J. G.)

Seviljski brivec

Ansambel Pro musica tibiciana iz Maribora se nam je predstavil s koncertom o življenju in delu Gioacchinija Rossinija. Igralo je pet instrumentalistov: flavtistka, pianistka, dva violinista in saksofonist. Za uvod so zaigrali Uverturo k operi Seviljski brivec, nato je tenorist Saša Baronik zapel pesmico Otroci, ki je bila zelo smešna. Stedite so priredbe arij iz opere in za konec še slavna arija Figaro.

Tak koncert bi želela še enkrat poslušati. V šoli pa smo izdelali zanimiv miselni vzorec o koncertu in poslušali najlepše odlomke iz opere.

DARJA KERČMAR, 6. c, OŠ I. M. Sobota

Ali veste?

(Pokrovitelj nagradnega kviza je Knjigarna in papirnica DOBRA KNJIGA M. Sobota)

13. vprašanje pa ni bilo pretežko, kajne? Gruden je seveda slovensko ime za mesec december. Marija Gričar iz Preske pri Trzinu je še pripisala, da to je to zanjo najlepši in najtežji mesec. Štefan Maučec iz Turnišča pa je »izvrtal«, da je to tudi priimek slovenskega pravnikarja in zgodovinarja (Josip Gruden). Zadnjič v tem letu pa je bil zreb naklonjen Zlatki Zadravec iz Brezovca 41. Čestitamo!

KUPON št. 15- ALI VESTE?

Ali veste, kdaj imajo novo leto na Kitajskem? Odgovore pošljite čimprej, vsekakor pa še letos!

Predstavljamo vam

Priznanja NZS pomurskim reprezentantom

Nogometna zveza Slovenije je podelila priznanja mladim nogometašem - reprezentantom Slovenije do 16 let, ki so s slovensko reprezentanco uspešno tekmovali v kvalifikacijah za evropsko prvenstvo. Gre za dve generaciji kadetov iz leta 1995 in 1996, ki sta se uvrstili v skupni del evropskega prvenstva v Belgiji in Nemčiji. Med dobitniki priznanj so štiri mladi nogometaši iz dveh najboljših pomurskih klubov Mure (Robert Petrovič, Marko Fajdiga in Igor Preininger, trener Jože Husar) in Beltinec (Matej Škafar, trener Ivan Maučec).

- Robi Petrovič (Mura) - star 17 let. Z nogometom se je začel ukvarjati pred petimi leti pri NK Radgona. K soboški Muri je prišel pred tremi leti. V slovensko kadetsko reprezentanco se je uvrstil leta 1994 in doslej nastopil 25-krat v kadetski in 15-krat v mladinski reprezentanci. Želi si, da bi še naprej ostal v slovenski reprezentanci ter da bi se čimprej uvrstil v člansko moštvo Mure. Priznanja je bil zelo vesel in mu veliko pomeni.

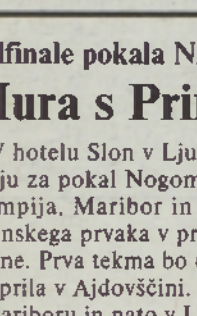

- Marko Fajdiga (Mura) - star 15 let. Nogomet je začel igrati pri NK Makoter Cven pred štirimi leti. K soboški Muri je prišel lani, ko se je tudi prvič uvrstil v slovensko kadetsko reprezentanco. V reprezentanci je doslej nastopil 35-krat. Želi si, da bi tudi v prihodnje ostal med najboljšimi slovenskimi nogometaši ter da bi kmalu oblekel tudi članski dres Mure. Priznanje, ki ga je prejel, mu pomeni spodbudo za nadaljnje delo.

- Igor Preininger (Mura) - star 15 let. Pred osmimi leti se je vključil v nogometno šolo Mure, kjer je pridobil osnove nogometne igre. Kot zelo nadarjen nogometaš je najprej igral v slovenski pionirski reprezentanci ter nadaljuje med kadeti. Dres državne reprezentance je doslej oblekel 40-krat. Rad bi še naprej ostal v slovenski reprezentanci in uspešno nastopil na evropskem prvenstvu. Vesel je priznanja, ki ga tudi zelo ceni.

- Matej Škafar (Beltinci) - star 16 let. Z nogometom se je najprej začel ukvarjati pred devetimi leti pri NK Lipa. Kot talentiranega nogometaša so ga pritegnili k NK Beltinci, kjer se je kmalu začel uveljavljati ter si tudi pridobil status slovenskega kadetskega reprezentanta. Doslej je v slovenski reprezentanci nastopil 35-krat. Upa, da bo tudi v prihodnje igral v slovenski reprezentanci, želi pa se čimprej vključiti v člansko moštvo Beltince. F. M.

Polfinale pokala NZS

Mura s Primorjem

V hotelu Slon v Ljubljani so izžrebali polfinalne pare v tekmovalni ligi za pokal Nogometne zveze Slovenije, kjer igrajo Primorje, Olimpija, Maribor in Mura. Sobočani so za nasprotnika dobili jesenskega prvaka v prvi državni nogometni ligi Primorje iz Ajdovščine. Prva tekma bo 6. marca 1997 v Murski Soboti, povratna pa 9. aprila v Ajdovščini. Maribor in Olimpija pa bosta najprej igrala v Mariboru in nato v Ljubljani.

Rokomet

Polet premagal Krog

V devetem kolu prvenstva v drugi državni moški rokometni ligi je Polet iz Murske Sobotice v lokalnem derbiju premagal Krog s 26 : 22 (10 : 8). Strelci: Lovenjak 7, Žugelj 6, Merica 5, Škraban 4, Horvat 2, Murgelj in Černela po enega za Polet ter D. Kolmanko 5, L. Sapač 4, A. Sapač 4, Meolic 4, A. Kolman 3 in Hegeduš 2 za Krog. Rokometaši Preventa B pa so premagali Radgono s 25 : 21 (15 : 11). Najučinkovitejša strelca pri Radgoni sta bila Klun 8 in Smolko 6.

Odbojka

Zmagi Sobote in Ljutomera

V zadnjem kolu prvega dela državnega odbojarskega prvenstva v moški 1. A-ligi je Maribor premagal Pomurje iz Murske Sobotice s 3 : 1 (15 : 12, 15 : 12, 14 : 16, 15 : 11). Pomurje: Berdon, Br. Marič, Janža, Kerec, Bačvič, Čeh, Bo. Marič, Novak, Topovšek, Poredoš, Baković. Pomurje je zasedlo tretje mesto. V zadnjem kolu prvega dela prvenstva v državni ženski odbojarski 1. A-ligi je Novo mesto premagalo Ljutomer Zavarovalnico Maribor s 3 : 0 (15 : 6, 15 : 2, 15 : 6). Ljutomer Zavarovalnica Maribor: Kodila, Ljubec, Šostarič, Lukienko, Kos, Vrtnjak, Pirher, Adamina, Kolar. Ljutomerčanke so zasedle četrto mesto. V zadnjem kolu prvega dela prvenstva v državni moški odbojarski 1. B-ligi je Ljutomer premagal Črnuče s 3 : 0 (15 : 10, 15 : 0, 15 : 2). Ljutomer: Primec, Rajnar, Babič, Dobosič, Onišak, Zidar, Kraljič, Pirher. Ljutomer je pristal na šestem mestu. V zadnjem kolu prvega dela prvenstva v državni ženski odbojarski 1. B-ligi je Sobota premagala Lit Gorico s 3 : 0 (15 : 5, 15 : 5, 15 : 13). Sobota: Drevnšek, Šipčnik, Resanovič, Zver, Kuhar, Šlebingar, Molec, Cipot. Sobočanke so osvojile prvo mesto. (NŠ, FM)

Odbojka - 1. A moški

Saloni	14	14	0	423	28
Olimpija	14	11	3	35:12	22
Pomurje	14	8	6	28:24	16
Maribor	14	8	6	26:25	16
Fužinar	14	6	8	25:25	12
Krka	14	4	10	18:34	8
Bled	14	4	10	15:33	8
Izola	14	1	13	7:40	2

Odbojka - 1. A ženske

Brank	12	11	1	35:11	22
Koper	12	9	3	31:15	18
N. mesto	12	9	3	29:16	18
Ljutomer	12	5	7	18:25	10
Bled	12	4	8	18:24	8
Krim	12	2	10	16:32	4
Zg. Savinjska	12	2	10	11:30	4

Odbojka - 1. B moški

Kamnik	14	13	1	39:6	26
Topolšica	14	13	1	40:8	26
Granit	14	8	6	28:25	16
Žužemberk	14	8	6	28:27	16
Termo Lubnik	14	7	7	30:23	14
Ljutomer	14	5	9	20:29	10
Žirovnica	14	2	12	8:38	4
Črnuče	14	0	14	5:42	0

Odbojka - 1. B ženske

Sobota	12	10	2	32:10	20
ŠOU	12	9	3	31:13	18
Pluj	12	9	3	28:17	18
Tabor	12	5	7	19:24	10
Gorica	12	4	8	17:27	8
Preavje	12	3	9	14:29	6
UK Tila	12	2	10	10:31	4

Namizni tenis

Kocuvan tretji

Prvi državni mladinski namiznoteniški turnir Top 12, ki je bil v Preseju in je bil kvalifikacijski za sestavo državne mladinske reprezentance, je zbral vse najboljše slovenske igralce. Od treh Sobočanov je bil izvrsten Gregor Kocuvan, ki je zasedel izvrstno tretje mesto, kar je njegova najboljša uvrstitev v mladinski konkurenci. Miran Solar je bil peti. V drugi skupini je laniški kadetski prvak Jure Koščak je zasedel dobro četrto mesto. M. U.

Košarka

Prepričljiva zmaga Radenske

V štirinajstem kolu prvenstva v državni moški košarkarski B-ligi je Radenska v Radencih prepričljivo premagala Elektro s 97 : 80 (47 : 31). Radenčani so tokrat prikazali hitro in domiselno igranje, ki jim je prinesel uspeh, in tako še naprej ostajajo v boju za najvišje mesto. Strelci: Ulaga 23, Novak 21, Bratkovič 20, Ojsteršek 10, Želj 14, Pavlin 4, Granfola 2, Petek 2 in Neuvirt 1. Naslednje kolo bo na sporedu 11. januarja v Mariboru. (BG)

Šport od tod in tam

Judo - Po uspešnem nastopu na tekmovalni za svetovni pokal v judu, kjer je zasedel peto mesto, je Ljutomerčan Aleš Vrbancič, član Olimpije, odpotoval na svetovno študentsko prvenstvo v Kanado. Žal pa je hudo zbolel in ni mogel nastopiti. Kot je po vrnitvi domov povedal, bi imel, sočel po zrebu, nekaj možnosti za uvrstitev v nadaljnje tekmovalje. (NŠ)

Odbojka - V zadnjem kolu jesenskega dela prvenstva v tretji državni moški odbojarski ligi so Beltinci v derbi tekmi premagali Braslovce s 3 : 2 in so tako med kandidati za naslov prvaka. V ženski konkurenci je ekipa Puconec premagala Sonimeks Radenci s 3 : 0.

Mali nogomet - V Lendavi je bil mednarodni turnir v malem nogometu. Med 25 ekipami je zmagala ekipa Zeta Viko iz Lentija na Madžarskem pred Čente Unitet iz Čentiba, Grlavo in Ilirijo.

Rokoborba - V Zagrebu je bil mednarodni bojični turnir v rokoborbi za st. dečke. Med 200 tekmovalci so sodelovali tudi mladi rokoborci iz Murske Sobotice in dosegli lep uspeh. Najuspešnejši je bil Slavko Miholič (50 kg), ki je zasedel prvo mesto. Uspešen je bil tudi Aleš Krojs (37 kg), ki je bil drugi. Šesti mesti pa sta zasedla Stavre Davidovski (41 kg) in Jure Kuhar (45 kg). (RB)

Namizni tenis - V drugem kolu občinske namiznoteniške lige Ljutomer so igrali: Logarovci I : Agroma I 0 : 5, Ljutomer : Servis Razlag 5 : 3, Agroma I : Ljutomer 3 : 5, Agroma II Logarovci I 1 : 5. Vodi Ljutomer s 6 točkami. V drugi ligi sta bila dosežena naslednja izida: Vučja vas : Logarovci II 5 : 2 in Agroma III : Agroma IV 5 : 0. Vodi prva ekipa Agrome s 4 točkami. (NŠ)

Squash - Squash klub Murska Sobota je pripravil 3. turnir za prvenstvo Pomurja. Sodelovalo je 17 moških in 5 žensk. Pri moških je zmagal Sever pred Štornikom in Cvetkom. Po treh turnirjih vodi Bojan Cvetko s 89 točkami pred Duškom Kovačem 81 in Benom Štornikom 76 točk. Med ženskami je zmagala Ritlopova pred Flisarjevo in Flegarjevo. Po treh turnirjih vodi Jasna Flisar s 96 točkami pred Mašo Flegar 90 in Simonu Ritlop 80 točk.

Mali nogomet - V Križevcih pri Ljutomeru je bil turnir v malem nogometu (trojke) za pokal KS Križevci. Med 18 ekipami je zmagala ekipa Križevci (Elvira Milka) pred Grlavo in Križevci (Irena Slavič). (NŠ)

Odbojka - V športni dvorani v Ljutomeru bo v soboto, 28. decembra, namesto odpovedanega mednarodnega ženskega odbojarskega turnirja srečanje prve in druge ženske reprezentance Slovenije. Iz ljutomerske ženske ekipe je povabljen Lea Kolar. Tekma bo ob 18. uri. (NŠ)

Nogomet - Po anketi bralcev športnega časopisa Ekipa je med najboljšimi nogometaši prve državne nogometne lige Stefan Škaper (Mura) s 389 točkami na četrtem mestu. Med najboljšimi vratarji je Stefan Černjavič (Mura) s 386 točkami na šestem mestu. Med najboljšimi tujci pri nas je Nebojša Vučičević (Mura) s 783 točkami na tretjem mestu. Med najboljšimi mladimi nogometaši je Daniel Brežič (Mura) s 485 točkami na četrtem mestu. Med najboljšimi trenerji je Pero Nadoveza (Mura) s 118 točkami na osmem mestu, Mirko Škalič (Mura) pa s 63 točkami na desetem mestu.

Mednarodni bojično-novoletni turnir v karateju

Sobočanom tri druga mesta

Murska Sobota - Karate klub Murska Sobota je pripravil v sodelovanju s Karate zvezo Slovenije v športni dvorani OŠ III. tradicionalni mednarodni bojično-novoletni turnir. Sodelovalo je okrog 220 tekmovalcev in tekmovalk iz Italije, Avstrije, Madžarske, Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Slovenije, medtem ko sta svojo udeležbo opravili Češka in Slovaška. Med njimi so bili tudi tekmovalci pomurskih karate klubov: Murska Sobota, Mura-ken, Gornja Radgona, Radenci in Ljutomer. Najuspešnejši so bili tekmovalci KK Murska Sobota, ki so nastopili v slovenski reprezentanci SKI in v katah zasedli tri druga mesta: Peter Kastrun (ml. dečki), Matej Skandali (dečki) in Mateja Recek (deklince). Uspešni so bili tudi Miranda Huber v katah in Peter Kamničar v borbah (oba Mura-ken), ki sta zasedla tretji mesti. Samo Potrč (Ljutomer) je bil tretji v borbah, Herbert Klobasa (Radenci) pa tretji v borbah absolutno. Tekmovali so v katah in borbah posamično in ekipno (reprezentance). Po kakovosti je bil to doslej najmočnejši tovrstni turnir pri nas,

Karate

Krahlerjeva tretja

V Trbovljah je bil 24. tradicionalni mednarodni turnir v karateju Trbovlje '96. Med okrog 350 tekmovalci in tekmovalkami so sodelovali tudi predstavniki Karate kluba Mura-ken iz Murske Sobotice. Najuspešnejša je bila Anita Krahler, ki je v borbah (55 kg) zasedla tretje mesto. Tanja Bagar je v isti kategoriji zasedla peto mesto. (Roland Horvat)

saj so sodelovali številni reprezentanti ter dobitniki kolajn z evropskega in svetovnega prvenstva. V posamični konkurenci so imeli največ uspeha italijanski tekmovalci in tekmovalke, ki so zasedli največ prvih mest. V ekipni konkurenci reprezentance pa je zmagala BiH, ki je v finalu premagala Hrvaško. V Murski Soboti je bil tudi simpozij, na katerem so pred-

pijske igre. S to usmeritvijo se strinjata tudi nacionalni karate zvezi Češke in Slovaške, katerih predstavniki se simpozija tokrat niso udeležili. Udeleženci srečanja v Murski Soboti so bili zadovoljni z organizacijo in kakovostjo tekmovalja ter se zavzeli, da naj bi bil bojično-novoletni turnir v Murski Soboti v prihodnje še močnejši, saj je to najboljše preizkušnja pred vsakoletnimi pomembnejšimi tekmovanji.

Na mednarodnem bojično-novoletnem karate turnirju v

Na mednarodnem bojično-novoletnem turnirju v karateju v Murski Soboti je sodelovalo osem ekip iz šestih držav, med njimi številni reprezentanti.

stavniki nacionalnih karate zvez pod vodstvom sekretarja Evropske karate zveze Georga Popperja razpravljali o razvoju karateja v Srednji Evropi ter potrdili usmeritve in prizadevanja, da bi bil karate uvrščen tudi na olim-

Murski Soboti so tudi enajstim najboljšim slovenskim karateistom in karateistkam v letu 1996 podelili plakete Karate zveze Slovenije, ki jo kot predsednik vodi Sobočan Ciril Klajnsček. Feri Maučec

Strelstvo

Zmage Ljutomera, Tišine in Vidma

V šestem kolu tekmovalja v prvi državni strelski ligi je ekipa SD Ljutomer premagala Portorož s 1742 : 1739 krogov in je po šestih kolih na petem mestu kot najbolje uvrščena pomurska ekipa. Posamežno: Manuela Rudolf 582, Rajko Robnik 582 in Darko Horvat 578 krogov. Ekipa SD Janka Jurkoviča iz Vidma je premagala Kamnik s 1726 : 1720 krogov. Posamežno: Gorazd Kocbek 581, Anton Kocbek 576 in Sebastjan Vajda 569 krogov. Ekipa SD Koloman Flisar Tišina je v Kranju premagala domačo ekipo Kranja s 1739 : 1720 krogov. Posamežno: Drago Pertoci 581, Branko Bukovec 579 in Dušan Ziško 579 krogov. SD A. H. Trbovlje pa je premagala SD Štefan Kovača Turnišče s 1761 : 1711 krogov. Posamežno: Robi Markoja 576, Božidar Drašković 571 in Danijel Režonja 564 krogov.

V tekmovalju druge državne strelke lige je Radgona premagala Juteks iz Žalca s 1712 : 1696 krogov.

Športniki občine Moravske Toplice 1996

Grabar pred Cifrom in Ungerjem

V Andrejcih je bila preteklo nedeljo prva razglasitev najboljših športnikov, društev in osnovnih šol Občine Moravske Toplice za leto 1996. Najboljše športnike so razvrstili v tri kategorije. **Športniki do 14 let:** 1. Slavko Miholič iz Čikečke vasi, član Rokoborskega kluba Murska Sobota, 2. Simon Moravec iz Moravskih Toplic, član Košarkarskega kluba Creativ Murska Sobota, 3. Peter Kastrun iz Moravskih Toplic, član Karate kluba Murska Sobota, in Stavre Davidov-

Najboljši športniki in predstavniki športnih društev Občine Moravske Toplice v letu 1996. Fotografija: Jure Zauneker

vski iz Moravskih Toplic, član Rokoborskega kluba Murska Sobota. **Športniki do 19 let:** 1. Dejan Gomboc iz Martjanec, član Aerokluba Murska Sobota, 2. Mitja Erniša iz Tešanovec, član Nogometnega kluba Bakovci, 3. David Potočnik iz Sebeborca, član Nogometnega kluba Čarda Martjanci. **Športniki nad 19 let:** 1. Geza Grabar iz Tešanovec, član Atletskega kluba Pomurje Murska Sobota, 2. Franc Cifer iz Sebeborca, član Nogometnega kluba Mura Murska Sobota, 3. Mirko Unger iz Moravskih Toplic, član Namiznoteniškega kluba Moravske Toplice Sobota. **Osnovne šole:** 1. Osnovna šola Bogojina, 2. Osnovna šola Fokovci, 3. Osnovna šola Prosenjakovci. **Športna društva:** 1. Strelska družina Sebeborci, 2. Nogometni klub Čarda Martjanci, 3. Klub malega nogometa Sebeborci. (FM)

Pogovor z Jožetom Vaupotičem

Zelo zadovoljni z minulo sezono motokrosistov

Končana so bila letošnja tekmovanja v motokrosu. Podmladkari so tekmovali v razredih 60 in 80 cm, člani pa v razredih 80, 125 in 250 cm. Med podmladkari je v razredu 60 cm sodelovalo osem, v razredu 80 cm pa enajst dirkačev. V razredu 80 cm je sodeloval tudi član MTK Radenci Blaž Germšek in z osvojenimi 38 točkami zasedel četrto mesto. V članskem razredu 80 cm je med 26 dirkači sodeloval član MTK Radenci Tadej Korošak in s 322 točkami zasedel odlično drugo mesto in le za 5 točk zaostal za zmagovalcem Sebastjanom Kernom. V razredu 125 cm je tekmovalo 42 dirkačev, zmagal je Boštjan Kampuš iz Spodnje Ščavnice s 347 točkami in postal državni prvak, Marko Jaušovec, član MTK Radenci, pa je s 181 točkami zasedel solidno peto mesto. V razredu 250 cm je zmagal Sašo Kragelj s 304 točkami, član MCC Goricko Jurij Kozar pa je s 17 točkami zasedel 20. mesto. V stadijskem motokrosu je v razredu 80 cm zmagal Kern s 45 točkami, Tadej Korošak (Radenci) pa je bil s 24 točkami tretji. V razredu 125 cm je v stadijskem motokrosu zmagal Aleš Rozman z 42 točkami, Boštjan Kampuš (Spodnja Ščavnica) je bil z 39 točkami drugi. V razredu 250 cm je v stadijskem motokrosu superfinala je zmagal Jani Sitar z 42 točkami, pred Boštjanom Kampušem s 30 točkami. Več o motokrosu smo se pogovarjali z Jožetom Vaupotičem z Janževega vrha, sekretarjem MTK Radenci, ki je tudi član komisije za motokros pri AMZ Slovenije in mednarodni športni funkcionar (komisar) za motokros.

Kako ste z organizacijskega in tekmovalnega vidika zadovoljni z minulo tekmovalno sezono v motokrosu?

»Z minulo tekmovalno sezono v motokrosu smo lahko več kot zadovoljni tako s številom organiziranih dirk kakor tudi udeležbo tekmovalcev, saj se je kljub zaostrenim gospodarskim razmeram število tekmovalcev povečalo. Zadovoljni pa smo tudi z organizacijo dirk, ki sta jih pripravila AMD Štefana Kovača Murska Sobota v Mačkovcih in MTK Radenci na Janževem Vrh. Pri MTK Radenci smo tudi zadovoljni z doseženimi rezultati naših tekmovalcev, saj je Tadej Korošak postal državni podprvak v razredu 80 cm, Marko Jaušovec pa je v razredu 125 cm zasedel peto mesto, čeprav mu je na dveh dirkah odpovedal motor tik pred koncem dirke, ko je bil na tretjem mestu. Tako da bi tudi on v močni konkurenci lahko zasedel tretje mesto. Korošak in Jaušovec sta zasedla tretji mesti v stadijskem motokrosu, Tadej Pušnik pa zaradi poškodbe ni nastopal. Korošak in Jaušovec sta sodelovala tudi na mednarodnih dirkah v motokrosu in prav tako dosegla lep uspeh. Korošak je postal prvak v tekmovalni sezoni za pokal Alpe - Adrija s 133 točkami pred Kernom, 114 točk, v mednarodnem stadijskem motokrosu pa je zaradi ene izpuščene dirke na Madžarskem postal podprvak s 54 točkami za Štefancem iz Hrvaške, ki je dosegel 2 točki več. Jaušovec pa je sodeloval v stadijskem motokrosu v Moskvi, kjer poteka ena največjih tovrstnih dirk, in zasedel 12. mesto kot najboljši slovenski tekmovalce. Sodeloval pa je tudi na svetovnem prvenstvu v Orehovi vasi, kjer je za 35 stotink sekunde zgrešil finale.«

Kot član vodstva naše reprezentance in kot delegat AMZS ste

sodelovali na nekaterih mednarodnih dirkah v motokrosu. Kako ocenjujete rezultate državne reprezentance?

»Z zadovoljstvom lahko ugotovim, da je naša državna reprezentanca dosegla fantastične

rezultate. Omenim naj samo nekatere najpomembnejše. Jani Sitar je na evropskem prvenstvu v razredu 250 cm zasedel peto, Sašo Kragelj pa sedmo mesto. Največji uspeh je dosegel Sašo Kragelj na svetovnem prvenstvu v Orehovi vasi, kjer je osvojil prve točke. Izvrstno dvanajsto mesto smo dosegli na tekmovalni sezoni za pokal narodov v Španiji, čeprav smo imeli s sestavo reprezentance veliko težav in odšli na tekmovalno brez priprav. Tako bodo letošnji rezultati z velikimi črkami zapisani v zgodovino slovenskega motokrosa.«

Kako pa ste zadovoljni z organizacijo tekmovalni v motokrosu pri nas?

»Na komisiji za motokros pri AMZS, kjer smo ocenili letošnjo sezono, smo ugotovili, da se organizatorji zelo trudijo, da bi čimbolje pripravili tekmovalja. Kljub temu pa je bilo ugotovljenih nekaj nepravilnosti in kršenja športnih pravilnikov, ki pa niso vplivali na regularnost posameznih voženj ali dirk v celoti. Tudi na račun vodenja komisije za motokros je bilo nekaj pripomb, vendar bo moral o njih razpravljati strokovni svet za šport pri AMZS kot najvišji organ.«

Motokros je drag šport. Kako v klubih zagotavljate potrebna sredstva?

»Res je. Zagotavljanje potrebnih sredstev je za klube pereč problem, saj ni pravega razumevanja za pokroviteljstvo, še posebno v pokrajini ob reki Muri. Z vidika uspešnosti ekonomske propagande je to prav čudno, saj motokrosisti dosegajo v mednarodnem merilu odlične rezultate in se o njih tudi v tujini veliki piše in prikazuje na televiziji. Če za zgled vzamem nogomet, ki porabi veliko denarja in ni pravih rezultatov, potem se resno vprašam, kje je vzrok. Prepričan sem, da bi bili naš motokrosist, njegovi motorji in avtomobil, popisan in polepljen z logotipi Radenske, Mure ali drugih večjih pomurskih podjetij, izredno velika reklama za neprimerno manjši denar. Zelo vesel bi bil, če bi v prihodnjem letu zbrali kašen tolar več, da bi lahko Sloveniji in Evropi pokazali, da tudi tehnične pangoje v Pomurju niso neznane.«

Ali v prihodnjem letu predvidevate kakšne spremembe v tekmovalni sezoni motokrosistov?

»V letu 1997 bomo nekoliko dopolnili športni pravilnik za tekmovalja v motokrosu. Gre predvsem za dve spremembi, ki pa bosta začeli veljati šele v letu 1998. V razredu 80 cm naj bi omejili starostno mejo na 16 let, vozniki pa bodo imeli svoje štartne številke, kar bo olajšalo delo organizatorjem. Bistvena novost pa je tudi, da bo v tekmovalni sezoni 1997 vsak klub lahko organiziral samo eno dirko za državno prvenstvo. S tem se bo število dirk za državno prvenstvo omejilo na osem. Seveda bo poleg državnega prvenstva še veliko drugih dirk v motokrosu za svetovno prvenstvo, evropsko prvenstvo, conske dirke, za pokal Alpe - Adrija, za mediteranski pokal, odprta prvenstva posameznih sosednjih držav, pozivne dirke in še kaj.«

Kdaj se bo začela nova tekmovalna sezona in koliko dirk bomo imeli v Pomurju?

»Tekmovalna sezona se bo začela 30. marca in bo trajala do konca oktobra. V letu 1997 bosta v Pomurju dve dirki v motokrosu, in sicer maja na Janževem Vrh in junija v Mačkovcih.«

Kakšne načrte pa imate v klubih v letu 1997?

»Klubiški načrti se pišejo šele v tem času, saj je prestopni rok za tekmovalce in športne funkcionarje do konca tega leta. Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil vsem, ki so nam pomagali pri organizaciji dirk, in zaželel, da bi bilo tako tudi v prihodnjem letu.«

Feri Maučec

Odbojarski pokal

Pomgrad Pomurje izpadlo

V povratni četrtfinalni tekmi za slovenski odbojarski pokal je Abanka Olimpija v Ljubljani premagala Pomgrad Pomurje iz Murske Sobotice s 3 : 0 (15 : 9, 15 : 6, 15 : 10). Sobočani niso prikazali igre kot na prvi tekmi v Murski Soboti, ko so premagali Ljubljancane s 3 : 1 in tako izpadli iz nadaljnjega tekmovanja. Za Pomurje Pomgrad so igrali: Berdon, Br. Marič, Kerec, Ceh, Janža, Bačvič, Novak, Bo. Marič, Topovšek, Baković.

1. B SRL - moški

Škottija	11	9	0	2	258:230	18
Sešir	11	7	1	3	253:234	15
Besnica	11	7	1	3	266:252	15
Inles	11	6	2	3	286:257	14
Drava	11	5	2	4	262:283	12
Grosuplje	11	5	1	5	251:241	11
Radeče	11	4	1	6	257:264	9
Dol	11	4	1	6	264:273	9
Ajdovščina	11	4	1	6	253:271	9
lnž. Sarbeč	11	4	0	7	268:274	8
Gorenje B	11	4	0	7	265:284	8
Pomurka	11	2	0	9	245:270	4

NK As Beltinci

Janko Irgolič novi trener

Kot kaže, bo prišlo pri beltingem nogometnem prvoligašu po zimskem odmoru do korenitih kadrovskih sprememb. Za zdaj je že znano, da bo trenerja Ivica Frkiča zamenjal Janko Irgolič iz Gornje Radgone, nekdanji vratar Maribora, Olimpije, Mure in Beltince ter dosedanja trener Radgone. V teh dneh je bilo v Beltincih na preizkušnji nekaj igralcev, med njimi 21-letni napadalec Zlatan Ramič, sicer mladinec beograjskega Partizana, 30-letni obrambni igralec beograjskega drugoligaša Hajduka Milomir Božić, igralec Lesa iz Ižakovca Krapec, igralec Sira iz Bratonec Prekazi, igralec Pertocija Bakovec Gabor in še nekateri drugi. Vodstvo kluba pa je dalo nekaterim igralcem proste roke, da si lahko poiščejo druge klube. S spremembami bodo v teh dneh seznanili novinarje na tiskovni konferenci. (FM)

Nogomet

Seminar za nove sodnike

Medobčinsko društvo nogometnih sodnikov Murska Sobota organizira seminar za nove nogometne sodnike. Vabijo vse, ki imajo veselje do nogometa, zlasti tiste, ki se ukvarjajo z nogometom ali so že prenehali igrati, da se prijavi najpozneje do 5. januarja 1997 na naslov: MDNS Murska Sobota, Mladinska 3 (telefon 21 428 ali 21 757).

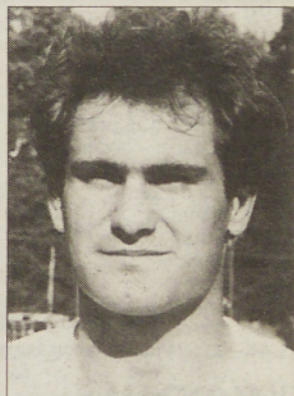
Bačvič (OK Pomgrad Pomurje Murska Sobota); ritmična gimnastika: Ana Praprotnik (ŠRG Murska Sobota); rolanje: Jasna Santavec in Davor Šijanec (oba RK Murska Sobota); rokborba: Mitko Nasevski (RK Murska Sobota); rokomet: Simon Buzeti (RK Pomurka Bakovci); squash: Dušan Kovač in Maša Flegar (oba SK Murska Sobota); Strelstvo: Valter Pajič (SD M1 Pomurka Murska Sobota) in Franc Vidonja (SD SK Trap Murska Sobota); tenis: Tjaša Korošec in Peter Škraban (oba TK Murska Sobota); športni ribolov: Boštjan Ovsenjak (RD Murska Sobota); šah: Miha Gomboc (ŠD Radenska Pomgrad Murska Sobota). FM

Novoletna anketa

Športniki z novoletnimi željami

Ob iztekajočem se koledarskem letu, ki je bilo za pomurske športnike, športnike in športne kolektive zelo uspešno, smo se sprehodili med nekaterimi športniki. Povprašali smo jih, kako bodo praznovali najdaljšo noč v letu in kaj pričakujejo od leta, ki prihaja. Večina med njimi si želi ponoviti letošnje rezultate, mnogi pa si obetajo tudi veliko več.

- Rade Bačič - rokoborec RK Murska Sobota: »Prehod starega v novo leto bom pričakal v domači družbi, kjer se najbolje počutim. Kot vsak športnik si želim novih uspehov na tekmovalnih. Letos zaradi poškodbe nisem mogel nastopiti na evropskem prvenstvu, ki je šlo tudi kot kvalifikacija za olimpijske igre. V novem letu si želim, da bi sezono končal brez poškodbe. Zlasti pa si želim, da bi soboški rokoborci obdržali status najboljšega v državi in da bi sodeloval na sredozemskih igrah v italijanskem Bariju in uspešno zastopal našo državo.«

- Manuela Rudolf - strelka SD Ljutomer: »Zaradi študijskih obveznosti bom najdaljšo noč v letu preživela v doma v krogu prijateljev. V novem letu si želim, da bi nadaljevala z dobrimi rezultati, s katerimi sem letos končala. Zelo rada bi sodelovala na tekmovalju za svetovni pokal, za katerega sem že izpolnila normo in dosegla dober rezultat, ki bi me pripeljal na evropsko prvenstvo, ki bo v Varšavi na Poljskem. To bi mi bila gotovo velika spodbuda za naprej. Vprašanje pa je, ali bom lahko preložila pomemben izpit in se udeležila tekmovanja. Želim si tudi do-
brih rezultatov naše strelske družine v prvi državni ligi.«

- Boris Rihtarič - namiznoteniški igralec NTK Arcont Radgona: »Načrtujem, da bi prehod starega v novo leto dočakal skupaj s prijatelji na prostem, verjetno v Murski Soboti. V športu pa si želim, da bi ekipa Arconta v prvi državni namiznoteniški ligi zasedla prvo mesto in postala državni prvak. Prav tako si želim, da bi na državnih prvenstvih in drugih tekmovaljih dosegel čimboljše rezultate in izboljšal sedmo mesto, ki sem ga dosegel letos na rang lestvici. Rad bi tudi prišel v državno reprezentanco, kar je gotovo želja vsakega športnika.«

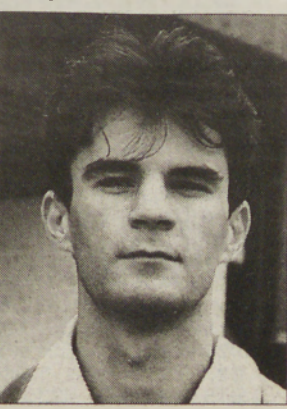

- Bogdan Črnko - nogometaš NK As Beltinci: »Kot običajno, se bom tudi tokrat poslovil od starega leta v družinskem krogu s prijatelji, ker se tako najbolje počutim. Želja v novem letu, ki je pred vrati, je veliko. Na športnem področju si predvsem želim čimprejnjega okrevanja in uspešno vrnitev na nogometno igrišče v beltingem parku, in da bi s svojo igro navduševal ljubitelje nogometa. Seveda pa si želim, bi si možnost zagotovilo status prvoligaša. V zasebnem življenju pa si predvsem želim zdravlja, ki je največje bogastvo.«

- Marija Stevanec - atletinja AK Pomurje Murska Sobota: »Najdaljšo noč v letu bom preživela v družbi prijateljev. V novem letu si želim dobrih rezultatov, predvsem na domačih državnih prvenstvih pa tudi na mednarodnih tekmovaljih. Predvsem bi rada zopet postala državna članska prvakinja, kjer sem bila letos druga, ter da bi se po enem letu zopet vrnila v državno člansko reprezentanco. Z zgraditvijo atletskega stadiona pri soboški prvi osnovni šoli, ki smo ga težko pričakovali, imamo atleti boljše možnosti za vadbo in mislim, da se bo to tudi poznalo pri rezultatih.«

- Samo Bačvič - odbojkar OK Pomgrad Pomurje Murska Sobota: »Težko pričakovane novoletne praznike bom z dekletom preživel v Umagu in mislim, da se bova dobro imela. V športu pa si želim, da bi v tekmovalju prve državne odbojarske lige Pomgrad prikazal dobre igre in v dvorano pritegnil čimveč ljubiteljev odbojke ter da bi se uvrstil v skupni del tekmovalja državnega prvenstva. V zasebnem življenju pa si želim, da bi čimprej končal študij ekonomije ob delu ter veliko razumevanja in ljubezni.« Feri Maučec

Priznanja

Plakete najboljšim športnikom in športnicam

Mestna občina in Športna zveza Murska Sobota sta v prostorih Zavarovalnice Triglav v Murski Soboti pripravili slovesnost, na kateri so najboljšim športnikom in športnicam mestne občine v letu 1996 podelili plakete Športne zveze Murska Sobota. Predsedstvo Športne zveze Murska Sobota se je letos odločilo za nekoliko drugačen način izbiranja najboljših športnikov in športnic po športnih panogah. V izbor so prišli samo tisti športniki in športnice, ki živijo na območju mestne občine in kljub dobrim rezultatom nimajo možnosti, da bi se predstavili širši

javnosti ob že ustaljenih izborih najboljših. Plakete Športne zveze Murska Sobota za leto 1996 so dobili - atletika: Anita Krančič in Cveto Cvetko (oba AK Pomurje Murska Sobota); balinanje: Dejan Pavalec (BK Murska Sobota); hokej na travi: Marko Horvat (HK Murska Sobota); invalidski šport: Boštjan Vogrinčič (MDS Murska Sobota); judo: Tadeja Rojko in Gran Hašaj (oba JK Murska Sobota); kajak-kanu: Tjaša Kranjec in Borut Horvat (oba BD Mura Kr.); karate: Miranda Huber (KK Mura Ken Murska Sobota) in Matej Skandalič (KK Murska Sobota);

kegljanje: Robert Drvarič (KK Radenska Murska Sobota); konjenstvo: Maja Vohar (KK Grad Rakičan); kosarka: Alenka Ōri (KK Pomurje Skiny) in Boris Raduha (KK Creativ Murska Sobota); motorno letenje: Peter Podlunšek (Aeroklub Murska Sobota); modelarstvo: Bojan Gjerek (Aeroklub Murska Sobota); zmajarstvo: Uroš Kolarič (Aeroklub Murska Sobota); namizni tenis: Mitja Horvat (NTK Noravske Tolice Sobota); nogomet: Daniel Brežič (NK Mura Murska Sobota); odbojka: Andreja Drevenšek (ŽOK Sobota Murska Sobota) in Samo

Televizijski spored od 27. decembra do 2. januarja

PETEK 27. DECEMBRA

TV SLOVENIJA 1

- 9.00 Strahec Pluf
9.30 Risanka
9.40 S Kazino do novih plesnih korakov
10.00 Jake in Ben, kanadska nadaljevanka, 3/13
10.45 Pasje mesto, kanadska nanizanka
11.10 Sommersby, ameriški film
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
15.20 Shlomo Mintz igra Bacha
15.55 Božič s Pavarottijem
17.00 Dnevnik
17.10 Lahkih nog naokrog
18.00 Po Sloveniji
18.30 Božič, reportaža
18.35 Risanka
18.40 Otrokom za praznike
19.00 Podarim - dobim
19.30 Dnevnik
20.00 Rondo kviz
20.25 Planet In
22.00 Forum
22.30 Dnevnik
23.00 Sova
Umor, je napisala, ameriška nanizanka
23.45 So leta minila, angleška nanizanka

TV SLOVENIJA 2

- 9.50 Mali ugrabitelji, kanadski film
11.25 Placido Domingo, portret
12.55 Povečava
13.55 Zgodovina Slovencev v 20. stoletju
14.45 Biblija: Jakob, nemški film
16.15 V slogi je moč, avstralska nanizanka
16.40 Umor, je napisala, ameriška nanizanka
17.30 So leta minila, angleška nanizanka
18.00 Alpe - Jadran
18.30 Koncerti za mlade
19.30 V slogi je moč, avstralska nanizanka
20.00 Pesem ptic trnovk, avstralska nadaljevanka, 6/10
20.50 Umor 1. stopnje, ameriška nadaljevanka
21.40 Črni dež, ameriški film
23.40 Videošpon

POP TV

- 10.00 Santa Barbara - 11.00 Nevarni Havaji - 12.00 POP-kviz, ponovitev - 12.30 M.A.S.H. - 13.00 Roseanne - 13.30 Ubili ptico oponašalko, film - 15.30 POP-30 - 16.00 Mulci! - 16.30 Santa Barbara - 17.30 Obalna straža - 18.30 POP-kviz, nanizanka - 19.00 Na zdravje! - 19.30 24 ur - 20.00 Urgenca, nanizanka - 21.00 Dosjeji X, nanizanka - 22.00 Pazite se varuške, film - 23.30 Lovca na glave - 0.30 24 ur, ponovitev - 1.00 POP-30, ponovitev

TV HRVASKA 1

- 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Za otroke - 12.00 Dnevnik - 12.20 Ljubzenske zveze, serija - 13.05 Santa Barbara - 13.50 Poročila - 13.55 Izobraževalni program - 14.55 Za otroke in mladino - 15.50 Poročila - 16.00 Dober dan, Hrvaška - 17.05 Krševno '96, dokumentarna oddaja - 17.35 Govorimo o zdravju - 18.05 Kolo sreče - 18.40 Računalništvo - 19.00 Dnevnik - 20.15 Po naši lepi, šov program - 21.30 Postal bom duhovnik, dokumentarna oddaja - 22.05 Pol ure kulture - 22.35 Opazovanja - 23.10 Dokumentarna oddaja - 0.10 Poročila

TV HRVASKA 2

- 14.25 Koledar - 14.35 Seinfeld, serija - 15.00 Druga priročnost, serija - 15.50 Mednarodna nagrada, ameriški film - 17.55 Smogovci - 18.35 Hugo - 19.05 Divje srce, serija - 19.30 Dnevnik - 20.25 Zakon v Los Angelesu, serija - 21.20 Majhna trgovina groze, ameriški film - 22.55 Srce zahoda, serija - 23.45 Škratni dež, ameriški film - 1.35 Gospodična Marple, serija - 3.35 Jazz - 4.10 Noč košarke

TV AVSTRILJA 1

- 3.00 Otroški program - 8.55 Vsi pod eno streho - 9.40 Ekipa A - 10.30 Pod cirkuskim šotorom - 12.00 Otroški program - 14.20 Artefix - 14.30 Naša mala farma - 15.40 Vesoljska ladja Enterprise - 16.30 Ekipa A - 17.15 Vsi pod eno streho - 17.40 Kdo je tukaj šef? - 18.05 Polna hiša - 18.30 Glej, glej, kdo tukaj razbija - 19.00 Prijatelji - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 0.15 Duh, Samovo sporočilo, film - 22.15 Pogledi s strani - 22.25 Terminator, znanstvenofantastični film - 0.05 Čas v sliki - 1.10 Skriti cilji, film - 1.55 Čas v sliki - 2.20 chiejkov vsak dan - 3.20 Dobrodošli v Avriji - 5.10 Vesoljska ladja Enterprise

V AVSTRILJA 2

- 0.00 Čas v sliki - 9.05 Junak iz Santa Clare - 10.25 Dogodivščine grofa Bobbya - 2.00 Čas v sliki - 12.10 Televizijsko nakupovanje - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Alpe - Jadran - 13.40 Kalifornijski klan - 5.15 Bogati in lepi - 16.00 Schiekov vsak n - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Nepristranski pogledi - 1.15 Primer za dva - 21.15 Zvezdnikovočenje - 22.05 Čas v sliki - 22.30 Moder-čas - 23.10 Saltimbanco in alegria - 10 Nebesni grešnik

RTL

- 5.30 Poročila - 6.35 Dobri časi, slabi časi - 7.00 Točno ob sedmih - 7.30 Poročila - 8.05 Springfieldska zgodba - 9.00 Poročila - 9.05 Kalifornijski klan - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Zlata dekleta - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Glej, kako razbija! - 13.00 Magnum - 14.00 Barbel Schäfer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Jeopardy! - 17.30 Med nami - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Pogovor - 21.15 Oslovski brat - 22.10 Life! - 23.15 TV-cesar - 0.00 Dnevnik - 0.30 Iz uličnih aktov - 1.20 Zlata dekleta

TV MADZARSKA 1

- 5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.10 Športna akademija - 9.35 Dopoldne - 11.05 Dallas - 12.00 Poročila - 12.05 Telepakk - 12.45 Počitniška matineja - 13.35 Pop - 13.45 Narodnostne oddaje - 15.00 Poročila - 15.10 Madžarska danes - 16.00 Poročila - 16.05 Posel - 16.30 Iz oči v oči s Hollywoodom - 17.00 Za upokojece - 17.30 Teka - 17.40 15 minut - 18.00 Okno - 18.55 Pravljica - 19.15 Klip mix - 19.30 Dnevnik, šport - 20.25 Dallas - 21.10 Desert - 22.25 Nočni program

TV MADZARSKA 2

- 12.00 Sesta - 14.40 Ko sem zadnjič videl Pariz, ameriški film - 16.40 Dandanes - 17.00 TOP 40 - 17.30 Regionalni dnevniki - 18.00 Skippyjeve dogodivščine - 18.30 Vesoljske igre - 19.00 Pratika - 19.10 Mešna četrt - 20.00 Alec Guinness, portret - 21.00 Dnevnik - 21.10 Policijska poročila - 21.15 Kviz - 21.45 Kultura - 22.00 Objektiv - 22.45 Vreme - 23.00 Pregled tiska - 23.10 Športna stava - 23.30 Vražji, francoski film (č.-b.)

SOBOTA 28. DECEMBRA

TV SLOVENIJA 1

- 10.25 Radovedni Taček: Dom
10.40 Zgodbe iz praznične školjke
11.20 Mladi baletni pesalci se predstavljajo
11.40 Analitična mehanika
12.10 Tednik
13.00 Poročila
13.05 Hugo
14.15 Policisti s srcem, avstralska nanizanka
15.00 Kinoteka: Grand hotel, ameriški film (č.-b.)
17.00 Dnevnik
17.10 Boj za obstanek, angleška serija
18.00 Na vrhu
18.35 Hugo
19.10 Otrokom za praznike
19.30 Dnevnik
20.00 Novoletni koncert, prenos iz Portoroža
21.05 Za tv-kamero
21.25 Cousteau ponovno odkriva svet, francoska serija
22.25 Dnevnik
22.55 Nuni na begu, angleški film

TV SLOVENIJA 2

- 8.55 Mostovi
9.25 SP v alpskem smučanju, slalom (ž.), 1. tek
10.45 Gala koncert pihalnih orkestrov
11.50 Podarim - dobim
12.10 Slalom, 2. tek
13.00 V slogi je moč, avstralska nanizanka
13.25 Planet In
15.00 Čarovnica, ki to ni bila, kanadski film
16.35 Življenje v računalniški dobi, ameriška serija
17.00 Rondo kviz
17.25 Košarka NBA
17.55 DP v košarki (m.)
19.30 V slogi je moč, avstralska nanizanka
20.00 Pesem ptic trnovk, avstralska nadaljevanka, 7/10
20.50 Stranka, ameriški film
22.45 Avtomagazin
23.15 Sobotna noč

POP TV

- 8.00 Dogodivščine medvedka Ruxpina - 8.30 Junak akcije - 9.00 Zvezdne steze, risane serija - 9.30 Maska - 10.00 Max glick - 10.30 Jama zlate vrtnice - 12.00 Lois & Clark, nove supermanove dogodivščine, nanizanka - 13.00 Nebeška vrata, film - 15.30 Hokej - 16.00 Svet športa - 17.00 Vesoljski bojevniki - 18.00 Prijatelji - 18.30 Varuška - 19.00 Športni krog - 19.30 24 ur - 20.00 Prvinski nagon, film - 22.15 Teksaški mož postave - 23.00 Teh Doors, film - 1.30 24 ur

TV HRVASKA 1

- 8.55 Poročila - 9.00 Risanka - 9.30 Snelgijčica, britanski film - 11.00 Prizma - 12.00 Dnevnik - 12.20 Viški boj, dokumentarna oddaja - 13.05 Filipovi otroci - 13.40 Briljantina - 14.25 Smerokaz - 14.55 Usode, dokumentarna oddaja - 15.40 Poročila - 15.45 Televizija o televiziji - 16.15 Zakaj naj bi bilo to nenavadno? - 16.35 Parlaonica - 17.20 Slovesna akademija Hrvaške vojaške akademije - 18.00 Dokumentarna oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.25 Vrnitev v prihodnost II, ameriški film - 22.15 To sem jaz, glasbena oddaja - 23.15 Opazovanja - 23.50 Polnočna pre-

miera: Umor v srcu Amerike

TV HRVASKA 2

- 12.50 Koledar - 13.00 Theatron - 15.30 S knjigo v glavo - 16.15 Zakon v Los Angelesu, serija - 17.05 Mladi Indiana Jones, ameriška nadaljevanka - 17.55 Alpe - Donava - Jadran - 18.25 Do Tarap, dokumentarni film - 19.30 Dnevnik - 20.15 Grozljivka - 21.15 Neskončno potovanje, serija - 22.20 Dosjeji X, serija - 23.10 Zlati gong, glasbena oddaja

TV AVSTRILJA 1

- 6.00 Otroški program - 10.40 Woody Woodpecker - 11.45 Sobotna igra - 12.10 Winter v Quebecu - 13.00 Šport - 14.10 Blossom - 14.35 Princ iz Bel-Aira - 15.00 Dogodivščine mladega Indiana Jonesa - 15.40 SeaQuest - 16.30 Beverly Hills - 17.15 Melrose Place - 18.00 Šport - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Sister act, Nune pojejo - 21.55 Jezero ljubezni - melodija smrti - 23.40 Strup, četrti del, film - 1.05 Terminator, znanstvenofantastični film

TV AVSTRILJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.05 Dober dan, Avstrija - 9.30 Sladko življenje grofa Bobbya - 11.00 Duh - Samovo sporočilo - 13.10 Lažnivec - 14.40 Lažnivi baron, komedija - 16.30 Dežela in ljudje - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Pogled v deželo - 17.35 Kdo me hoče - 17.53 Religije sveta - 18.25 Konflikti - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 TV-saga - 22.15 Dvajset let »njegovega časa« - 23.30 Čas v sliki - 23.35 Gaby - resnična zgodba, film - 1.20 Resnični prijatelji, film - 2.50 Pogledi s strani - 2.55 Šport - 3.55 2010, leto, ko sva se spoznala

RTL

- 5.35 Mladi duhovi - 10.15 Klasične risanke - 11.00 Power Rangers - 12.10 Salty, morski levček - 13.00 Polna hiša - 14.10 Princ iz Bel-Aira - 14.35 Nanny - 15.00 Grozno prijazna družina - 16.55 Melrose Place - 17.50 Central Park West - 18.45 Poročila - 19.10 Eksploziv - 20.15 Srečni vitez - 22.00 Kako, prosim? - 0.00 Blood-brother, drugi del, film - 1.35 Melrose Place - 2.20 Poročila - 3.10 Beverly Hills - 4.00 Central Park West - 4.45 Princ iz Bel-Aira - 5.10 Risanka

TV MADZARSKA 1

- 5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 8.00 Otroški program - 11.35 Narodna glasba - 12.00 Poročila - 12.05 Ponovitve - 14.40 Paolina Borghese, film - 17.00 Magazin za srčne zadeve - 17.55 Za boljši jezik - 18.05 Štorije - 18.30 Kolo sreče - 18.55 Pravljica - 19.15 Klip mix - 19.30 Dnevnik, šport - 20.20 Deklamacija - 20.30 Bela Salomon - 21.45 Ekskluzivno - 22.10 Zanesljiva stava, kriminalka

TV MADZARSKA 2

- 7.00 Za kmetovalce - 7.30 Narodnostne oddaje - 10.05 Gran Paradiso - 11.05 Dolina reke Rabe - 11.25 Kamera v nahrbtniku - 12.00 Poje Laszlo Lovay - 12.30 Rondo - 13.10 Prometna varnost - 13.15 Avtomagazin - 13.45 Kratki filmi - 15.05 Vreme - 15.10 Stiki brez meja - 15.40 Slikar István Kurucz - 16.00 Parlamenti sveta - 16.30 Horizont - 17.00 Košarka - 18.30 Telesportov božič - 19.05 Familija - 20.00 Tema - 20.30 Gledališki festival v Krakovu - 21.20 Načrtovanje družine na Kitajskem - 21.55 Csongor in Tünde, tv-igra

NEDELJA 29. DECEMBRA

TV SLOVENIJA 1

- 8.50 Živ žav
9.40 Skrivnost sedme poti, nizozemska nadaljevanka
10.05 Koncerti za mlade
11.05 Podobe narave, kanadska serija
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 Slovenski ljudski plesi
13.00 Poročila
13.05 Hugo
13.45 Karaoke
15.15 Dlan v dlan
15.30 Policijska akademija III, ameriški film
17.00 Dnevnik
17.10 Zimska Marjanca
18.30 Slovenski muzikantje
19.10 Otrokom za praznike
19.15 Loto
19.30 Dnevnik
20.00 ZOOM
21.05 Večerni gost
22.05 Dnevnik
22.15 Šport v nedeljo
23.00 Rockyjeve gibljive slike, angleški film

TV SLOVENIJA 2

- 9.25 SP v alpskem smučanju, slalom (ž.), 1. tek
10.45 Videošpon
11.15 Na vrhu
11.45 Avtomagazin
12.15 V slogi je moč, avstralska nanizanka
12.40 Slalom (ž.), 2. tek
Smuk (m.)
13.25 Smučarski skoki, prenos
16.10 Petelinji rock, ameriški film
17.40 Tepček, francoski film
19.30 V slogi je moč, avstralska nanizanka

- 20.00 Pesem ptic trnovk, avstralska nadaljevanka, 8/10
20.50 Sodnikovca žena, španska nadaljevanka, 4/5
21.40 Zgodba iz Lizbone, nemški film
23.20 Novice iz sveta razvedrila

POP TV

- 8.00 Pink Panther, risanka - 8.30 Peter pan - 9.00 Kapitan Zed - 9.30 Kimba, beli levček - 10.00 Reboot - 10.30 Detektivka in pol - 11.00 Radovedna Nancy - 11.30 Kuharske mojstrovine - 12.00 Argument - 12.30 Razprtije - 13.30 Neskončna zgodba 2, film - 15.00 Športni krog - 15.30 Glavni kuhar - 16.00 Hokej - 17.00 Dragulji - 18.00 Gospod varuška, film - 19.30 24 ur - 20.00 Chaplin, film - 22.30 25 Maxi let - 0.30 Na sever

TV HRVASKA 1

- 8.55 Poročila - 9.05 Risanka - 9.30 Skrivnostni svet A. Clarka, serija - 10.00 Dediščina človeštva, kviz - 11.00 Zagrebfest '96 - 12.00 Dnevnik - 12.20 Kmetijska oddaja - 13.10 Folklorna oddaja - 13.40 Mir in dobrot - 14.15 Opera Box - 14.50 Oprah šov - 15.40 Caddie Woodlawn, ameriški film - 17.30 Poročila - 17.40 Družinski kviz - 19.30 Dnevnik - 20.25 Film - 22.10 Opazovanja - 22.45 Ognjena srca, ameriški film - 0.15 Vodnik za dober seks, serija

TV HRVASKA 2

- 11.10 Koledar - 11.20 Dosjeji X, serija - 12.10 Polnočna premiera, ponovitev - 15.10 Zlati gong - 16.10 Neskončno potovanje, serija - 17.10 Dan koncertne dvorane Vatroslav Lisinski - 18.10 National Geographic, serija - 19.05 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.20 Aplavz, prosim - 21.20 Zakonski pristan, serija - 21.50 Severina - 22.45 Vidikon, glasbena oddaja

TV AVSTRILJA 1

- 6.00 Otroški program - 11.05 En, dva ali tri - 11.30 Sibirski pravljice - 12.00 Ko so moški še bili moški - 13.30 Šport - 15.55 Vrnitev vitezo, znanstvenofantastični film - 18.00 Srček - 18.25 Kuharske mojstrovine - 18.30 Šport v soboto - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Grajski hotel Orth - 21.10 Naš učitelj dr. Specht - 22.00 Čas v sliki - 22.05 Vsi čudeži tega sveta - 22.50 Katarina Velika, film - 0.20 Vizije - 0.25 Francišek, film - 2.35 Cimarron, western - 4.40 Mr. Moto in tekmovalstvo, kriminalka

TV AVSTRILJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.05 Sister act, film - 10.40 Teden kulture - 13.00 Čas v sliki - 13.30 Domovina, tuja mati - 14.30 Divje življenje - 15.05 Cesarčin sel - 15.30 Grof Bobby, strahovi divjega zahoda, komedija - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Klub za starejše - 17.55 Lindenstrasse - 18.25 Kristus skozi čas - 18.30 Avstrija v sliki - 18.55 Kuharske mojstrovine - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogled s strani - 20.15 Glej, kdo se oglašja, film - 21.45 Šport - 21.55 Tarot - 23.25 Čas v sliki - 23.30 Jezero ljubezni - melodija smrti

RTL

- 5.50 Otroški spored - 10.00 Maskirani jezdci - 10.20 New Spiderman - 10.45 Aljaska - 11.35 Ekipa A - 13.15 Vojna zvezd Galactica, film - 15.10 SeaQuest - 16.15 Hercules - 17.00 Xena - 18.45 Poročila - 19.10 Klic v silo - 20.15 Syltske zgodbe - 22.55 V navzkrižnem ognju - 23.45 Prime time - 0.35 Nočno razmišljanje - 1.40 Johnny Bago - 2.30 Johnny Bago, čudeži - 4.15 Hans Meiser - 5.15 Ekskluzivno

TV MADZARSKA 1

- 7.30 Otroški program - 9.00 Nedeljski magazin - 11.00 Tri želje - 12.00 Poročila - 12.05 Minute za srečo - 12.30 Operete - 13.05 Zgodba z naslovne strani, ameriški film (č.-b.) - 14.45 Odgovarjamo na telefone - 15.05 Znanstveni poročevalec - 15.35 Verski program - 16.00 Disneyjeve risanke - 17.05 Vojaški magazin - 17.35 Napisne table - 18.00 Štiristo tisoč dni - 18.30 Kolo sreče - 19.00 Teden, vmes Dnevnik - 20.15 Stanley in Iris, ameriški film - 22.05 Brandenburški koncert - 22.25 Večno članstvo, György Melis

TV MADZARSKA 2

- 7.30 Kje, kaj? - 8.00 Julijin program - 8.30 Zgodovina književnosti - 9.00 Vesoljske igre - 9.30 Čudovite živali - 9.50 Pop - 10.00 Računalništvo - 11.00 Šport - 13.00 Tv-magister - 14.00 Čudovita zemlja - 14.30 Dva dni v rojstnem kraju staršev - 15.05 McKenna, serija - 16.00 Skoraj resnična zgodovina 20. stoletja - 17.00 Gimnazija strlih src - 17.45 Vreme - 17.55 Najhitrejši ljudje sveta - 18.30 Transiz - 19.00 Območje Donava - Ipe! - 19.30 Pravljica - 19.40 Okolje - 19.45 Pázmándi, portret - 20.00 Glasba - 20.50 Srednjeevropski kulturni magazin - 21.45 Telesport - 22.45 Pregled tiska - 22.50 Nočno zatočišče, okrogla miza

PONEDELJEK 30. DECEMBRA

TV SLOVENIJA 1

- 9.05 Otroška gledališka predstava
9.40 Risanka
10.00 S Kazino do novih plesnih korakov

- 10.30 Jake in Ben, kanadska nadaljevanka
11.15 Zgodba iz Lizbone, nemški film
13.00 Poročila
13.05 Novice iz sveta razvedrila
14.20 Za tv-kamero
14.40 Forum
15.00 Nedeljska repotaža
15.30 Večerni gost
16.20 Dober dan, Koroška
17.00 Dnevnik
17.10 Radovedni Taček: Sneg
17.25 Očividec, angleška serija
18.00 Po Sloveniji
18.30 Risanka
18.40 Otrokom za praznike
18.50 Lingo
19.20 Zrebanje 3 x 3
19.30 Dnevnik
20.00 Parlamentarna križpotja
21.25 Roka rocka
22.00 Dnevnik
22.50 Noro zaljubljena, ameriška nanizanka

TV SLOVENIJA 2

- 10.55 Novoletni koncert
11.55 Reka upanja, francoska nadaljevanka, 13/18
12.45 Sobotna noč
14.45 Šport v nedeljo
15.30 V slogi je moč, avstralska nanizanka
15.55 Na robu, ameriška nanizanka
16.45 Simpsonovi, ameriška nanizanka
17.10 Noro zaljubljena, ameriška nanizanka
17.35 V slogi je moč, avstralska nanizanka
18.00 Košarka FIBA, Vzhod : Zahod, prenos
20.00 Pesem ptic trnovk, avstralska nadaljevanka, 9/10
20.50 Konec velikih počitnic, koprodukcija serija
22.20 Turistična oddaja
22.50 Svet poroča
23.20 Brane Rončel izza odra

POP TV

- 10.00 Santa Barbara - 11.00 Razprtije - 12.00 POP-kviz, ponovitev - 12.30 Kuharske mojstrovine - 13.00 Veterinarka - 14.00 Dragulji - 15.00 Max glick - 15.30 POP-30 - 16.00 Mulci - 16.30 Santa Barbara - 17.30 Obalna straža - 18.30 POP-kviz - 19.00 Na zdravje - 19.30 24 ur - 20.00 Zvestoba do groba, film - 22.00 Športna scena - 0.00 Tajna služba - 1.00 24 ur - 1.30 POP-30, ponovitev

TV HRVASKA 1

- 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Film za otroke - 11.30 Modul 8 - 12.00 Dnevnik - 12.20 Ljubzenske zveze, serija - 13.05 Santa Barbara - 13.50 Poročila - 13.55 Za otroke in mladino - 15.00 Vrnitev v prihodnost, ameriški film - 16.50 Poročila - 17.00 Dober dan, Hrvaška - 18.35 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik - 20.15 Kan-kan, ameriški film - 22.30 Opazovanja - 23.05 Marnie, ameriški film

TV HRVASKA 2

- 12.30 Koledar - 12.40 Vidikon, glasbena oddaja - 13.25 Lovci na slonovo kost, ameriški film - 15.05 Aplavz, prosim - 16.00 Mestece Peyton - 16.55 Smogovci - 17.35 Hugo - 18.00 Masada, serija - 19.05 Divje srce, serija - 19.30 Dnevnik - 20.20 Prijatelji, serija - 20.55 Šport v letu 1996 - 23.55 Koraki, glasbena oddaja

TV AVSTRILJA 1

- 6.30 Otroški program - 9.10 Ekipa A - 9.55 Vrnitev viteza, film - 13.35 Beethoven, risanka - 14.00 Tom in Jerry - 14.25 Artefix - 14.35 Woody Woodpecker - 16.30 Ekipa A - 17.15 Vsi pod eno streho - 17.40 Kdo je tukaj šef? - 18.05 Polna hiša - 18.30 Glej, glej, kdo tukaj razbija - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Čista sreča, komedija - 21.55 Kdo bo ljubil moje otroke?,

Televizijski spored od 27. decembra do 2. januarja

9.35 Dopoldne – 11.00 Disneyjeve risanke – 12.00 Poročila – 12.05 Počitniška matinja – 13.55 Pop – 14.10 Narodnostne oddaje – 15.00 Poročila – 15.10 Repeta, za šolarje – 16.00 Poročila – 16.25 Skrivnosti peska, serija – 17.00 Vklopi – 17.25 Madžarska s kamero – 18.00 O veri – 18.10 Begavčki – 18.30 Kviz – 19.00 Pravilica – 19.15 Ažurno – 19.30 Dnevnik – 20.10 Deklamacija – 20.20 Columbo, kriminalka – 22.00 Zunanje politični pregled leta – 22.55 Casanova se vrača, francoski film – 0.30 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2

16.00 Zamejski Madžari – 16.30 Varstvo okolja – 17.05 Trije doktorji, serija – 17.50 Vreme – 17.55 Pratika – 18.00 Regionalni dnevniki – 18.15 Znanstveni poročevalci – 18.45 Šport – 19.00 Košarka – 20.30 Večna zveza – 21.00 Dnevnik – 21.10 Policijska poročila – 21.15 Telesreča – 21.45 Kultura – 22.00 Program skupine L'art pour l'art – 22.30 Vreme – 22.45 Pregled tiska – 22.50 Srečanje, Andre Rozsda – 23.20 Mala večerna glasba

TOREK 31. DECEMBRA

TV SLOVENIJA 1

9.30 Otroška gledališka predstava
9.55 Risanka
10.15 S Kazino do novih plesnih korakov
10.45 Jake in Ben, kanadska nadaljevanka
11.30 Petelinji rock, ameriški film
13.00 Poročila
13.05 Lingo
13.55 Podobe narave, kanadska serija
14.20 Obzorja duha
14.50 Konec velikih počitnic, koprodukcija serija
16.20 Mostovi
17.00 Dnevnik
17.10 Skrivnost sedme poti, nizozemska nadaljevanka
17.35 Ameriška pravljica, otroški musical
18.20 Risanka
18.40 Otrokom za praznike
18.50 Kolo sreče
19.30 Dnevnik
20.00 Teater Paradižnik
21.15 Po domače
22.15 Mario z gosti
0.15 Letna revija dogodkov iz sveta razvedrila
1.00 Devet tednov in pol, ameriški film
3.00 Letna revija dogodkov iz sveta razvedrila

TV SLOVENIJA 2

12.25 Boj za obstanek, angleška serija
13.15 Alpe - Jadran
13.45 Koncert z Dubravko Tomšič
14.45 Hrestač, balet
16.30 ZOMM
17.40 Pustolovščine in odkritja
18.10 V slogi je moč, avstralska nanizanka
18.35 Karina in An, francoska nanizanka
19.00 Davov svet, ameriška nanizanka
19.30 V slogi je moč, avstralska nanizanka
20.00 Pesem ptic trnovk, avstralska nadaljevanka, zadnji del
20.50 Spomini nevidnega človeka, ameriški film
22.30 Prihranjeni funt, angleška komedija
23.05 Smrtonosno orodje III, ameriški film
1.00 Krpanova kobila, opera
3.00 Vohun, ki se je vrnil, ameriški film

POP TV

10.00 Santa Barbara – 11.00 Nevarni Havaji – 12.00 POP-kviz, ponovitev – 12.30 Grdi raček – 13.00 Kuharske mojstrovine – 13.30 Športna scena – 14.30 Zadeva Beiderbecke – 15.30 POP-30 – 16.00 Mulci! – 16.30 Santa Barbara – 17.30 Obalna straža – 18.30 POP-kviz – 19.00 Na zdravje – 19.30 24 ur – 20.00 Ograje našega mesta – 21.00 Newyorška policija – 22.00 Hudson Hawk – 0.00 Terminator

TV HRVASKA 1

7.55 Poročila – 8.00 Dobro jutro – 10.00 Poročila – 10.05 Zgovorna pošiljka, animirani film – 10.50 Skrita kamera – 11.20 Mala lokomotiva, risanka – 12.00 Dnevnik – 12.20 Ljubezenske zveze, serija – 13.05 Santa Barbara – 13.50 Poročila – 13.55 Za otroke – 15.25 Schönbrunn, dokumentarni film – 16.00 Poročila – 16.15 Nedokončana zgodba, film za otroke – 17.45 Najboljši čarovniki sveta – 18.40 Kolo sreče – 19.30 Dnevnik – 20.15 V pričakovanju novega leta – 0.45 Surove strasti, ameriški film – 2.50 Poročila – 2.55 Mesečnik, ameriški film

TV HRVASKA 2

12.05 Koledar – 12.15 Koraki, glasbena oddaja – 13.05 Revija na ledu – 14.25 Glasbena oddaja – 15.15 Profili, serija – 15.40 Masada, serija – 16.40 Divje srce, serija – 17.05 Hugo – 17.30 Netopir, gledališka predstava – 20.45 Umiri možato, ameriški film – 23.00 Kraljevi mamba, ameriški film – 0.45 Največji svetovni glasbeni hiti

TV AVSTRIJA 1

6.00 Otroški program – 10.15 Povratek v Indijo – 12.00 Takšen kot si, komedija – 13.30 Šport – 14.20 Divja iz Beverly Hills, film – 16.00 Iron Will, film – 17.45 Medvedek – 19.30 Čas v sliki – 20.00 Šport – 20.15 Start light, playbeck šov – 21.30 Srček – 22.00 Čas v sliki – 22.05 Samo ti, komedija – 23.25 Tohuwabohu – 0.00 007,

James Bond, film – 1.30 Največji ljubimec na svetu – 2.55 Royal flash, film

TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki – 9.05 Narobe svet – 10.30 Netopir – 12.10 Sphinx, skrivnosti zgodovine – 13.00 Čas v sliki – 13.10 Gradec – 15.25 Prodani dedek, film – 17.00 Čas v sliki – 17.05 Dobrodošli v Avstriji – 19.00 Avstrija danes – 19.45 Silvestrski nagovor – 20.15 V belem, komedija – 21.50 Sanjarje – 22.00 Silvestrski večer – 0.00 Novo leto

RTL

5.30 Mladi duhovi – 6.05 New Scooby Doo Movies – 8.50 Sneguljčica, film – 10.15 Mali čarovnik, film – 11.35 Brian, sam v divjini, film – 13.15 Galaktična misija, film – 15.00 Pesti za alelujo, komedija – 16.55 Dva nebeška sla na poti v pekel, film – 18.45 Poročila – 19.10 Ekskluzivno – 20.15 Sedem dni sedem glav – 21.45 Šala, skeč, smešni toni – 23.50 Novemu letu na zdravje! – 0.05 Šesti mednarodni dnevi komedije – 1.00 Tutti Frutti

TV MADŽARSKA 1

8.00 Vaška TV – 9.00 Silvestrski dopoldan – 12.00 Poročila – 12.05 Pesem doni – 12.35 Igre na srečo – 13.30 Največji šov na svetu, ameriški film – 16.10 Igre na srečo – 16.25 Konec leta – silvestrovo – 16.45 Katoliška kronika – 17.10 Igre na srečo – 17.30 Kviz – 18.00 Silvestrovo 1996, vmes ob 20.00 Kaj pa je, doktor, ameriški film – 0.00 Himna, novoletno voščilo predsednika Madžarske – 0.10 Pesem doni – 1.00 Novoletni program (do 4.00)

TV MADŽARSKA 2

9.00 Otroški program – 12.20 Brez strahu – ekstremni športi – 12.35 Pop – 15.00 Šport '96 – 16.30 Mesečno 200 fix, madžarski film (č.-b.) – 18.00 Obožujem te, vendar se bom ločil, ameriški film – 19.25 Pravilica – 20.00 Silvestrski gala v operi – 21.00 Lyonski omnibus – 22.00 Čar športa – 23.00 Silvestrski program iz Moulin Rougeja, vmes ob 0.00 Himna (do 4.00)

SREDA 1. JANUARJA

TV SLOVENIJA 1

8.00 Karaoke
9.30 Živ žav
10.20 Jake in Ben, kanadska nadaljevanka
11.15 Novoletni koncert z Dunaja, prenos
13.30 Poročila
13.35 Kolo sreče
14.05 Dirkalni pufsek, nemški film
15.45 Po domače
17.00 Dnevnik
17.10 Mario z gosti
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik
20.00 Svet v letu 1996
21.00 Toti band
22.10 Dnevnik
22.30 Boter I, ameriški film
1.30 Caroline v velemestu, ameriška nanizanka

TV SLOVENIJA 2

10.15 Turistična oddaja
10.45 Caroline v velemestu, ameriška nanizanka
11.15 Policijska akademija III, ameriški film
12.35 Umor 1. stopnje, ameriška nadaljevanka
13.25 Interšport turneja v smučarskih skokih, prenos
16.20 Slovenski utrinki
16.50 Ljudje in zemlja
17.20 Pod klobukom
19.00 Kolo sreče
19.30 V slogi je moč, avstralska nanizanka
20.00 Športni utrinki
20.20 Paralelni slalom (m.)
21.30 Traviata, opera

POP TV

10.00 Santa Barbara, ponovitev – 11.00 Pavarotti '93 – 12.00 POP-kviz – 12.30 M.A.S.H. – 13.00 Radovedna Nancy – 13.30 Newyorška policija – 14.30 Ograje našega mesta – 15.30 POP-30 – 16.00 Mulci! – 16.30 Santa Barbara – 17.30 Obalna straža – 18.30 POP-kviz – 19.00 Na zdravje – 19.30 24 ur – 20.00 Air America, film – 22.00 M.A.S.H. – 22.30 Nevarni Havaji – 23.30 Obalna straža – 0.30 24 ur – 1.00 POP-30

TV HRVASKA 1

8.55 Poročila – 9.00 Risani film – 9.30 Želje – nindže, ameriški film – 11.00 Dnevnik – 11.15 Novoletni koncert z Dunaja, prenos – 13.30 Hatari, ameriški film – 16.10 Poročila – 16.15 Bogovi so padli na glavo, ameriški film – 18.10 Kolo sreče – 18.40 Pozabljene igrčke, risani film – 19.30 Dnevnik – 20.15 Begunec, ameriški film – 22.30 Poročila – 22.40 Živa resnica – 23.10 Mač Max III, ameriški film – 1.00 Poročila

TV HRVASKA 2

9.35 Koledar – 9.45 Čudovita narava, dokumentarni film – 11.20 Kraljevi mamba, ameriški film – 13.05 Ponovitev novoletnega programa – 17.35 Masada, serija – 18.35 Hugo – 19.05 Divje srce, serija – 19.30 Dnevnik – 20.15 Koncertna dvorana V. Lisinski: Flamenco – 21.50 Picket Fences,

serija – 22.35 Carrotov reklamni zlom – 23.25 Glasbena oddaja

TV AVSTRIJA 1

6.00 Otroški program – 10.30 Matilda, film – 11.45 Vetrovna palača – 13.30 Šport – 15.30 Hocus Pocus, komedija – 17.00 Winnetou 1, western – 18.30 Mr. Bean – 19.00 Roseanne – 19.30 Čas v sliki – 20.00 Šport – 20.15 Sister act, drugi del, komedija – 22.00 Terminator, drugi del – 1.40 Terminator, drugi del, znanstvenofantastični film – 3.50 V okovih strasti, film

TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki – 9.05 Johann Strauss – 11.15 Novoletni koncert – 13.35 Pevci svetega Florijana – 13.50 Schwarzwaldske melodije, film – 15.25 Mama mia, komedija – 17.00 Čas v sliki – 18.20 Dunajski gost – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.00 Pogledi s strani – 20.15 Anna Maria – ženska gre svojo pot – 22.55 Čas v sliki – 0.30 New York, New York – 2.40 Pogledi s strani – 2.45 Mrtvi trdni spijo, kriminalka

RTL

5.45 Princeza Lila – 7.35 Zbajbi kralji, pravljčni film – 9.00 Nova cesarjeva oblačila, pravljčni film – 11.55 Buck Rogers, znanstvenofantastični film – 13.25 Galactica, tretji del, film – 15.05 Bud Spencer in njegov mali prijatelj, komedija – 16.40 Don Camillo, komedija – 18.45 Poročila – 19.10 Rudijev praznični šov – 20.15 Vprašanje časti, drama – 23.00 Robocop 2, znanstvenofantastični film – 1.00 Robosaurus, znanstvenofantastični film

TV MADŽARSKA 1

8.35 Otroški program – 10.55 Brez strahu – ekstremni športi – 11.15 Novoletni koncert z Dunaja – 13.45 12 mesecev v gozdu, januar – 14.25 Risanka – 15.00 Dallas – 17.20 Saltimbanco, kanadski cirkuski film – 18.25 Ob začetku leta – 18.55 Zvezdnik stoletja – 20.00 Dnevnik – 20.10 Deklamacija – 20.30 Novoletni gala koncert – 22.10 Truplo mojega sovražnika, francoski film

TV MADŽARSKA 2

9.45 Smer Kalifornija, film – 11.15 Dvojčka, ameriški film – 13.00 Samo moj brat, tv-igra – 13.55 Novoletno voščilo – 14.00 Rin-Tin-Tin, serija – 14.30 Melodije – 15.05 Šport '96 – 16.35 Gustav, risanka – 17.15 Ruski božič, resna glasba – 18.20 Medved, francoski film – 19.55 Pravljica – 20.10 Kabaret – 20.45 Napačna zveza, ameriški film – 22.10 Tovarnarji sanj, madžarski film – 22.50 Zabavna glasba

CETRTEK 2. JANUARJA

TV SLOVENIJA 1

8.30 Otroška gledališka predstava
9.05 S Kazino do novih plesnih korakov
9.35 Risanka
9.55 Jake in Ben, kanadska nadaljevanka
10.40 Pustolovščine in odkritja, italijanska serija
11.10 Zimska Marjanca
12.30 Slovenski muzikantje
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
14.15 Svet v letu 1996
15.15 Willy II., ameriški film
17.00 Dnevnik
17.10 Praznične zgodbe iz školjke
18.10 Hugo
18.40 Risanka
18.50 Kolo sreče
19.30 Dnevnik
20.00 Tednik
21.00 Osmi dan
22.10 Dnevnik
22.40 Misijon, angleški film
0.40 Ellen Cleghorne, ameriška nanizanka

TV SLOVENIJA 2

11.15 Sherlock Holmes in sedem škrtov, nemški film
12.50 Toti band
13.45 Spomini nevidnega človeka, ameriški film
15.25 Otroški program
16.40 Sodnikova žena, španska nadaljevanka, 4/6
17.30 Korenine slovenske lipe
18.00 Žrebanje štartnih števil za Zlato lisico
19.00 Ellen Cleghorne, ameriška nanizanka
19.30 V slogi je moč, avstralska nanizanka
20.00 Angel, varuh moj, ameriška nanizanka
20.45 Obsedno stanje, ameriški film, 1. del
22.25 Italijanska noč v Waldbuhnu, glasbena oddaja

POP TV

10.00 Santa Barbara, ponovitev – 11.00 Nevarni Havaji – 12.00 POP-kviz – 12.30 M.A.S.H. – 13.00 Rock and roll skating championship – 13.30 Življenje se začne – 15.30 POP-30 – 16.00 Mulci! – 16.30 Santa Barbara – 17.30 Obalna straža – 18.30 POP-kviz – 19.00 Na zdravje – 19.30 24 ur – 20.00 Družinski hlevček – 21.00 Gorski zdravnik – 22.00 M.A.S.H. – 22.30 Nevarni Havaji – 23.30 Obalna straža – 0.30 24 ur – 1.00 POP-30

TV HRVASKA 1

7.55 Poročila – 8.00 Dobro jutro – 10.00 Poročila – 10.05 Za otroke – 12.00 Dnevnik – 12.20 Ljubezenske zveze, serija – 13.05 Santa Barbara – 13.50 Risanka – 14.10 Poročila – 15.15 Za otroke – 16.15 Ponovitve – 16.45 Književna dediščina – 17.15 Hrvatska danes – 18.05 Kolo sreče – 18.40 Dokumentarna oddaja – 19.30 Dnevnik – 20.10 Kultura – 21.10 Željka Ogresta in gostje – 22.15 Opazovanja – 22.50 Prisluškovanje, ameriški film – 0.45 Poročila

TV HRVASKA 2

15.45 Koledar – 15.55 Sedem grešnikov, ameriški film – 17.35 Masada, serija – 18.35 Divje srce, serija – 19.00 Hugo – 19.30 Dnevnik – 20.15 Druga prilika, serija – 21.15 Molj je zlato, francoski film – 22.50 Filmska gibanja – 23.30 Seinfeld, serija

TV AVSTRIJA 1

6.00 Otroški program – 8.05 Disneyev festival – 10.05 Roseanne – 12.00 Otroški program – 13.55 Tom in Jerry – 15.45 Vesoljska ladja Enterprise – 17.15 Vsi pod eno streho – 18.30 Grozno prijazna družina – 19.00 Nori par – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Komisar Rex – 21.05 Totalni spomin, znanstvenofantastični film – 23.00 Čas v sliki – 23.05 Target, film – 4.40 Demoni, film

TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki – 9.05 Vetrovna palača – 13.00 Čas v sliki – 14.45 Lipova ulica – 16.00 Schiefjok vsak dan – 17.05 Dobrodošli v Avstriji – 18.50 Kuharske mojstrovine – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki –

RADIO MURSKI VAL UKV 94,6 MHz (DOPOLDAN TUDI SV 648 KHZ)

PONEDELJEK: 05.45 Jutro na Murskem valu – 05.45 Pozdrav in napovednik – 06.10 Vreme, ceste – 06.25 Obvestila – 06.30 Horoskop – 06.40 Šport – 06.45 Pesem tedna – 06.50 Dnevni časopisi – 7.00 Druga jutranja kronika – 07.20 Kronika UNZ – 07.30 Informacije v treh jezikih – 07.45 Porabsko/nemško zvočno pismo – 08.00 Dopoldne na Murskem valu – 08.00 Poročila – 08.05 Obvestila – 08.10 Pozdrav in napovednik – 08.30 Mali oglasi – 09.00 Menjalniški tečaj bank – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.10 Menjalniški tečaj bank – 10.15 Božično-novoletni maraton – Poročila BBC – 12.05 Obvestila – 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine – 13.00 Popoldne na Murskem valu – 13.10 Pozdrav in napovednik – 13.30 Poročila – 13.35 Obvestila – 13.40 Za zdravje – 14.00 Božično-novoletni maraton – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Osrednja poročila na Murskem valu – 17.00 Šport – 17.30 S krščakom, cekron pa z marelof – 18.15 Bilo je nekoč ... – 19.00 Dnevnik RaSlo – 19.30 Moja mala noč na glasbo – 24.00 Želimo vam lahko noč.

TOREK: 05.45 Jutro na Murskem valu – 05.45 Pozdrav in napovednik – 06.00 Izbor pesmi tedna – 06.10 Vreme, ceste – 06.25 Obvestila – 06.30 Horoskop – 06.40 Šport – 06.45 Pesem tedna – 06.50 Dnevni časopisi – 07.00 Druga jutranja kronika – 07.20 Kronika UNZ – 07.30 Informacije v treh jezikih – 07.45 Ljubljansko zvočno pismo – 08.00 Dopoldne na Murskem valu – 08.00 Poročila – 08.05 Obvestila – 08.10 Pozdrav in napovednik – 08.30 Mali oglasi – 09.00 Menjalniški tečaj bank – 09.05 Vonj po bencinu – oddaja o avtomobilizmu – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.10 Menjalniški tečaj bank – 10.30 Kratki stik – 11.00 Božično-novoletni maraton – 12.00 Poročila BBC – 12.05 Obvestila – 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine – 13.00 Popoldne na Murskem valu – 13.10 Pozdrav in napovednik – 13.30 Poročila – 13.35 Obvestila – 14.00 Božično-novoletni maraton – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Osrednja poročila na Murskem valu – 17.00 Iščemo za vas – 17.30 Mali oglasi – 18.00 Na narodni farmi – 19.00 Dnevnik RaSlo – 19.30 DA in NE – 24.00 Želimo vam lahko noč.

SREDA: 05.45 Jutro na Murskem valu – 05.45 Pozdrav in napovednik – 06.10 Vreme, ceste – 06.25 Obvestila – 06.30 Horoskop – 06.40 Džouži na obisku – 06.45 Pesem tedna – 06.50 Dnevni časopisi – 07.00 Druga jutranja kronika – 07.20 Kronika UNZ – 07.30 Informacije v treh jezikih – 07.45 Zagrebško zvočno pismo – 08.00 Dopoldne na Murskem valu – 08.00 Poročila – 08.05 Obvestila – 08.10 Pozdrav in napovednik – 08.30 Mali oglasi – 09.00 Menjalniški tečaj bank – 09.15 Poslušamo vas – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.10 Menjalniški tečaj bank – 10.15 NST-SNMV – 11.00 Božično-novoletni maraton – 12.00 Poročila BBC – 12.05 Obvestila – 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine – 13.00 Popoldne na Murskem valu – 13.10 Pozdrav in napovednik – 13.30 Poročila – 13.35 Obvestila – 14.00 Božično-novoletni maraton – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Osrednja poročila na Murskem valu – 17.00 V stiski – 17.30 Srebrne niti – 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi – 19.00 Dnevnik RaSlo – 19.30 Mursko-morski val – 24.00 Želimo vam lahko noč.

CETRTEK: 05.45 Jutro na Murskem valu – 05.45 Pozdrav in napovednik – 06.10 Vreme, ceste – 06.25 Obvestila – 06.30 Horoskop – 06.40 Mlado jutro – 06.45 Pesem tedna –

20.15 Quer umi – 21.05 Najboljše iz Vere – 23.30 Hitlerjeva bilanca – 0.10 Mongolska reka

RTL

5.32 Dobro jutro – 5.35 Bogati in lepi – 8.05 Springfieldska zgodba – 10.30 Zlata dekleta – 12.00 Točno ob dvanajstih – 13.00 Magnum – 14.00 Barbel Schäfer – 15.00 Ilona Christen – 16.00 Hans Meiser – 17.00 Jeopardy! – 18.45 Poročila – 19.10 Eksplozivno – 20.15 Operacijski blok – 22.15 Straža – 0.45 Cheers – 1.10 Zlata dekleta

TV MADŽARSKA 1

5.40 Vaška TV – 6.00 Sončni vzhod – 9.00 Poročila – 9.10 Športna akademija – 9.35 Dopoldne – 11.10 Marienhof, serija – 12.00 Poročila – 12.05 Posel – 12.25 Počitniška matineja – 14.00 Poročila – 14.10 Narodnostne oddaje – 15.00 Repeta – 16.15 Arboretum Budakeszi – 16.25 Skrivnosti peska – 17.00 Risanka – 17.25 Mesta z otroškimi očmi – 17.50 Program madžarskih Židov – 18.10 Posel – 18.25 Kviz – 19.00 Pravilica – 19.15 Kultura – 19.30 Dnevnik – 20.00 Sosedje, tv-roman – 20.35 Friderikusov šov – 22.40 Jazz – 23.15 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2

15.40 Zeleni planet – 16.00 Mentalna higiena – 16.10 Zlata doba Erdelja, film – 1. del – 17.30 TOP 40 – 18.00 Regionalni dnevniki in magazini – 19.05 MacGyver, serija – 20.00 Horizont – 20.30 Boj za dojenčke – 21.30 Kviz – 22.00 Dnevnik – 22.10 Vreme – 22.20 Afganistan – Koranistan? – 22.45 Kralj Lear, sovjetski film (č.-b.)

06.50 Dnevni časopisi – 07.00 Druga jutranja kronika – 07.20 Kronika UNZ – 07.30 Informacije v treh jezikih – 07.40 Kmetijski strokovnjak – 08.00 Dopoldne na Murskem valu – 08.00 Poročila – 08.05 Obvestila – 08.10 Pozdrav in napovednik – 09.00 Menjalniški tečaj bank – 09.15 Sedem veličastnih – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.10 Menjalniški tečaj bank – 10.15 Božično-novoletni maraton – 11.15 Mali oglasi – 12.00 Poročila BBC – 12.05 Obvestila – 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine – 13.00 Popoldne na Murskem valu – 13.10 Pozdrav in napovednik – 13.30 Poročila – 13.35 Obvestila – 14.00 Božično-novoletni maraton – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Osrednja poročila na Murskem valu – 17.30 Mali radio/Mladi val – 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi – 19.00 Dnevnik RaSlo – 19.30 Geza se zeza – 24.00 Želimo vam lahko noč.

PETEK: 05.45 Jutro na Murskem valu – 05.45 Pozdrav in napovednik – 06.10 Vreme, ceste – 06.25 Obvestila – 06.30 Horoskop – 06.45 Pesem tedna – 06.50 Dnevni časopisi – 07.00 Druga jutranja kronika – 07.20 Kronika UNZ – 07.30 Informacije v treh jezikih – 07.45 Mariborsko zvočno pismo – 08.00 Dopoldne na Murskem valu – 08.00 Poročila – 08.05 Obvestila – 08.10 Pozdrav in napovednik – 08.30 Mali oglasi – 09.00 Menjalniški tečaj bank – 09.15 Zamurjenci – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.10 Menjalniški tečaj bank – 10.15 Božično-novoletni maraton – 11.30 Od petka do petka – 12.00 Poročila BBC – 12.05 Obvestila – 12

Ježoščekof füčkec

Ka je zraslo, je zraslo, je rekla Pintarova Lujzika, za božič no den samostojnosti mo klali; se pa te nemreš za svetke samo vina piti, če se ti nič mastnega ne pospela po guti v želodec. Gujdek je bija pje kak ti napol športnik, gibčen kak koki olimpijec. Neje meja nič celulita. Toki je bija, kak da je prileta s Pariza s shujševalne kure, s tistega sanatorija, v keren dela shujševalno kuro tiudi Liza Taylor za droge peneze. Pri Lujziki pa je bilo fse zapstuj.

Krucipakel, te pa so pje štirje mesori zacajta zaron zgrabili gujdeka za rogle, lujzika pa se je drla: »Hromoki pijoni, ka ste čoravil! Ne mi bujti krave - tota doji kak lendavski naftovod. Krco zabodnite, pa popaščite se, ka bi že rada jetra prožila! Gema lustig, ka mo denok jas sita, če že gujdek nema kaj jesti, ka je fso runo pa mrkefco požrja.«

Te pa so gora pje s povečevalnikom iskali po štali. Vün s ta glavne mesora je hūdi dūnilo: »Totemi zacūgnjenci ti proviš gujdek? Toti pje nema nikše svinske formel.« Le zgrabtega ga, pa se ga ne bojte, se pa nema ajca! je rekla Lujzika nasajeno.

Te pa so si pje še enok podali glaš žganice, potli pa so skočili na bodega pučkeka, ker je nemilo zacmūcka kak mokra miš. Tak kak da bi gor pogledna, se je vün spod mesorof posmekna pa je bitkna naravno f krovje jasli. V jaslah je mela icika še puno slame od večerje, kero joj je dola babica za desert, ka joj nebi vnoči bija dunugi cajt.

Fsi štirje mesori so obležali v krovjen dreki. Gujdek pa se je lepo zakopa v slamo pa je ne šteja več vün prit, čiglih so ga mesori lepo prosili: »Hote vün, gospod pučkeka!«

Glih te je stopa v štalo stori naglūšni dedek, ker je pozimi hoda scot f stalni žleb, ka jemi je nekda enok v zimi jegof moški cejak vūni za hišoj zmrzna. To blo je te, gda ga je montrala prostata pa se je pol vūre napija, pa je sploh ne veda, ka jemi je cūrek zmrzna.

Te pa je dedek pogledna v jasli: »Ja, Lujzika! Ka si te letos v štali jaslice naredila? Bog te nema rat, pa tokega molega Jezuščka si notri f slamo djola, ka se mi rovno mili!« MIROS

Zakaj se ptiči ne zaletijo?

Znanstveniki že dlje časa proučujejo naslednji fenomen: v zraku je navadno veliko ptičev, ki pogosto letijo tudi v skupinah in zelo blizu, pa vendar se nikoli ne zaletijo. Kljub potrpežljivemu opazovanju se lahko izvedenci zanašajo zgolj na ugibanje, saj s ptiči ni mogoče leteti. Pri dnevni svetlobi se ti najverjetneje zanašajo na vid. Imajo precej krajši reakcijski čas kot ljudje, in četudi bi se dve živali v zraku dotaknili, so njuni refleksi dovolj hitri, da preprečita nesrečo. Poleg tega oddaljenost med njimi za eno ali dve širini kril ni tako majhna, kakor je videti. Ponoči pa se zanašajo na šum peruti.

Bi posvojili povodnega konja?

Povodni konji, kot pove že ime, brez vode na morejo živeti, zato imajo v varšavskem živalskem vrtu z njimi same težave. Ker nimajo ustreznega bazena, morajo pazniki povodne konje redno polivati z vodo. Tudi prostora za štirinastinsko družino teh debelokožnih orjakov primanjkuje, zato je uprava vrta sklenila, da bo mladičema poiskala nadomestne starše. Prihodnji posvojitelji morajo poleg ljubezni do živali izpolnjevati še en pogoj: imeti morajo vsaj 35 kvadratnih metrov velik bazen. Interesentov je menda kar nekaj, zavistnih sosedov pa tudi!

Levi prilastek

»Kje je gospa Meta?« sem vprašal Marjana. Površen opazovalec bi pomislil, da se je v Marjanovih očeh utrnila iskrica radosti. Pa zagotovo ni bilo tako.

»Danes je ne bo, gre na neki simpozij.«

»To je pa fino,« sem rekel brez kakšnega koli asociativnega namiga.

Marjan je medtem obrezoval slike za steklarja Nejca.

Na eni se vidi Nejc pred svojo »štacuno«, na drugi pa ravno tako Nejc pred »štacuno«, toda v družbi mačka Mihe, ki je poziral s ponosno dvignjenim repom.

»Tudi mački niso več, kar so bili nekoč,« je menil Marjan. »Tega pokličesh: Miha, Miha, in že priteče, hrani pa se skupaj z golobi iz iste skled.«

»Pacifist ali kakor bi danes rekli, mirovnik.«

Na neki lokalni radijski postaji so napovedali točen čas - poldne. Praktično v istem hipu je vstopil Lojz. Pozdravil je kakor velevata olik in slovenska tradicija. V nasprotju z ameriški filmi, v katerih skoraj nikoli nihče ne pozdravlja.

»A gospe Mete še ni?« je vprašal presenečeno.

»Ne, na simpozij gre,« je rekel Marjan.

»Kakšen?« sva vprašala.

»Slavisti imajo simpozij, razpravljali bodo o prilastkovem predikatu,« je rekel Marjan z nekakšnim ogorčenjem. »Sicer pa je slovenščina itak mrtve jezik. Otroci jo bodo vse bolj zasovražili, slovničja ne bodo več, skratka, sloven-

ščina je mrtva.«

»Ni!« sem rekel in karajoče dvignil prst. »V zadnjem času imamo toliko lepih novih besed, pomisli samo na zgoščenko, mirovnik, kot je muc Miha in in ...«

»Jaz sem pa mislil, da je zgoščenka novo ime za krvavice,« je rekel Lojz.

»To je sicer res,« je rekel Marjan. »Vseeno pa ti profesorji 'slovenačkog' jezika malo pretiravajo. Na celem simpoziju bodo ves čas razpravljali denimo o levem ali desnem prilastku.«

»Bova midva že dobila svojo 'stipendijo' od gospe Mete, ko se vrne. Ti za levi prilastek, jaz za zgodbo,« sem potožil v obupu.

»Kaj se more, ko je vse to res,« je bil Marjan odločen kot Galileo.

Nova točaja Pišika, majhno in neznamno dekletce, se nam je nasmehnilo še brez poklicne rafiniranosti izkušenejših in je vprašala: »Koliko kav in kakšne?« Potem je šla k sosednji mizi in tudi vprašala, kaj bodo pili.

»Kakšen spomin!« je rekel Lojz.

Čez nekaj minut sta bila že oba nestrpna, kave pa od nikoder. Potem je spet prišla Pišika in vprašala: »Kaj ste že naročili?«

»Medtem ko se mi zabavamo in pijemo kavo, slavisti na simpoziju trpijo, za lepši jezik,« sem pripomnil.

»Meni je prav vseeno, ali je levi ali desni prilastek,« je trmoglavil Marjan.

Borivoj Repe

Jazz & Blues

Vsako leto decembra objavi ameriška revija za jazz in blues Down Beat rezultate glasovanja bralcev te revije za najboljše v različnih kategorijah. Poglejmo nekaj zanimivejših.

Najbolj prestižna je vsekakor t. i. kategorija Hall Of Fame, v katero se uvrščajo najbolj zaslužni za kakršenkoli razvoj v jazzu, ki so ga prispevali s svojim delom. Letos je ta čast doletela ameriškega pianista Horaca Silvera, katerega podrobnejšo kariero smo predstavili kakšno številko nazaj.

Druga najbolj prestižna kategorija se imenuje jazz glasbenik leta. Bralci so letos že drugič zapovrstjo izbrali tenor saksofonista Joa Lovana, ki je zmagal tudi v kategoriji jazz album leta (tudi drugič zapovrstjo) z letošnjim albumom Quartets: Live At Teh Village Vanguard.

Alto saksofonist leta je postal zadnji saksofonist Milesa Davisa mladi Kenny Garrett, med trobentači pa je letos premočno zmagal Tom Harrell. Med akustičnimi jazz skupinami je neprekosljiv Charlie Haden s svojo skupino Quartet West, med električnimi skupinami pa skupina kitarista Johna Scofielda. Najboljše mesto med tenor saksofonisti je letos pripadlo legendarnemu Sonnyu Rollinsu. Med pianisti še vedno prevladuje Keith Jarrett, prav tako je v kategoriji orgel, kjer svojega prestola nikomur ne prepusti Jimmy Smith. Prav tako John Scofield ne prepušča svoje prevlade med električnimi kitaristi. Najboljši akustični basist je letos ponovno Charlie Haden, med električnimi basisti pa Steve Swallow. Bobnarska legenda Elvin Jones se prav tako ne da in krepko zaseda prvo mesto. Med violinisti pa Stephanie Grappelli tako ali tako nima prave konkurence.

Zanimiva sprememba je nastala pri moških jazz pevcih, kjer je letos prvo mesto zasedel dokaj neznan pevec Mark Murphy, zato pa med ženskimi jazz pevkami Casandra Wilson ne dovoljuje nikakršnih presenečenj. Blues glasbenik je letos ponovno B. B. King, za blues album leta pa je bil izbran album Buddya Guya z naslovom Live-The Real Deal.

Za letošnji izbor je značilno predvsem to, da so najboljša mesta skoraj praviloma zasedali preverjeni glasbeniki, ki so podobnih mest bili deležni že v preteklem letu. Naslednji izbor bo objavljen sredi naslednjega leta, takrat pa bodo svoje glasove oddajali glasbeni kritiki.

Dobro znani kitarist Pat Metheny je pred kratkim izdal svojo najnovejšo ploščo, katere naslov je preprosto Quartet. Z njim sodelujejo njegovi sodelavci klaviaturist Lyle Mays, basist Steve Rodby in bobnar Paul Wertico. Glede na glasbo, ki so jo fantje predstavili s tem najnovejšim albumom in katere avtor je v celoti Pat Metheny, bi se človek lahko prestrašil, da je s Patom Methenym nekaj narobe ali pa mu je enostavno zmanjkalo idej. V skladbah se je precej oddaljil od svojih znanih aranžmajev, ki so bili za njega tako značilni, in se spustil v vode klasičnega jazzja. To ni njegov prvi skok v klasični kitariski jazz, je pa zagotovo daleč najslabši poizkus v tej smeri. Čakamo na boljše čase, Pat.

Legendarni tenor saksofonist Joe Henderson, njegovega lanskoletnega koncerta navzoči še vedno ne moremo pozabiti, je poskrbel za dokaj nenavadno potezo. Joe je sicer znan po delovanju z majhnimi zasedbami, poleg tega pa nikoli ni bil avtorsko dejaven. Zato je toliko zanimivejša njegova najnovejša plošča, ki jo je posnel s svojim big bandom in nosi enostaven naslov Joe Henderson Big Band, za nameček pa je vse zaigrane skladbe napisal in aranžiral Joe Henderson sam. Ploščo je izdala založba Verve, pri izvedbi skladb pa mu pomagajo sami prekaljeni jazzisti, kot so Chick Corea, Christian McBride, Nicholas Payton, Freddie Hubbard, Joe Chambers, Lewis Nash, Al Foster, Jon Faddis in Lew Soloff.

Iztok R.

S Sašom Loščem - Lošo o njegovem delu, Plavem orkestru ... »Nekaterih skladb se danes sramujem«

Enajst let je že od takrat, ko so se pojavile skladbe, kot so Bolje biti pijan nego star in druge skladbe s plošče Soldatski bal ... sarajevske skupine Plavi orkestar. Morda se kdo spomni tudi njihovega koncerta v Predanovcih? Sem so prišli prav na vrhuncu slave. Danes Plavega orkestra ni več, skladbe s tega albuma pa so še vedno žive. Predvsem pa jih vedno znova vzamemo iz naftalina na kakšni boljši zabavi. Loša, pevec, živi trenutno v Ljubljani, kjer se je zelo intenzivno vključil v glasbeno ustvarjanje, in to na različnih področjih.

S skupino Crvena jabuka si pred kratkim posnel skladbo Beli božič. Kako je prišlo do tega sodelovanja?

»Za ploščo sem posnel pet, šest skladb, ena od teh je tudi skladba Beli božič, za katero smo posneli tudi videospot. Po štirih letih in po vojni je to moj prvi komad, ki sem ga zapeel. Drugače sem bolj pisal glasbo za druge, za gledališče in tudi za marketing. Lani sem napisal glasbo za tri celovečerne filme, v prihodnjem letu me čakata še dva. Pišem glasbo za Teater Paradižnik. Veliko stvari delam tudi pod psevdonimom ali pa se sploh ne podpisem. Pisal sem tudi za Cetinskega, Severino, tudi za slovenske skupine pa za Tanjo Ribič.«

Kakšna pa je razlika med tem, ko delaš glasbo zase ali ko delaš za druge?

»Nikoli ne delam tako, kot bi delal za druge, ampak delam, kot da bi delal zase. Edino za žensko mi je nekoliko težje, na primer postaviti se v položaj ženske.«

Se spomniš prvega nastopa skupine Plavi orkestar v Predanovcih?

»Seveda se spomnim, bilo je super. V Prekmurju je bilo vedno super nastopati.«

Kako pa je danes s skupino Plavi orkestar?

»Ta skupina je v nekakšni tranziciji, raztreseni smo po vsem svetu - eden je v Parizu, drugi v Kanadi, tretji v Sarajevu, jaz pa sem v Ljubljani. Preden se je začela vojna, smo posneli album Simpatija, ki se je zelo dobro prodajal. Z njim smo v bistvu naredili comeback Plavega orkestra. Na naš koncert je takrat prišlo tudi po petnajst tisoč ljudi. To je tudi zadnja plošča, ki se je prodajala v vseh delih nekdanje Jugoslavije. Plavi orkestar nikoli ni razpadel, ampak so v bistvu okoliščine mimo naše volje razdružile našo skupino. V ponovni začetek Plavega orkestra bo potrebno veliko investirati. Vprašanje je tudi, kdaj bo pravi trenutek za začetek.«

Že dlje časa živis v Sloveniji, kako si se vživel?

»Meni Slovenija zelo ustreza,

zelo sem podoben Slovencem, tudi sam sem tako neagresiven, zadržan. Slovenija pa se je tudi pokazala kot zelo zelo humana država, brez velikih besed, ki omogoča normalen standard, normalno življenje ... Veliko potujem, po Finski, Nemčiji, in ko se vrnem v Slovenijo, se počutim, kot bi se vrnil domov. Ta štiri leta so mi zelo pri srcu.«

Dobro si se naučil govoriti Slovenščino?

»Da, ampak jaz ljubim popolnost v vseh stvareh. In če ne obvladam popolnoma enega jezika, raje ne govorim, kajti lahko zveni, kot če bi govoril kakšen študent iz Zambije. Razumem vsako besedo. Vendar tudi sam ne maram, ko nekdo, ki ne zna, govori sarajevščino. Tudi moje dekle je Slovenka, ona govori slovensko, jaz pa sarajevsko.«

Se boš vrnil v Sarajevo, ko bodo razmere dovoljevale?

»V Sarajevu sem že bil, v septembru, napisal sem glasbo za mednarodni filmski festival, mislim da mi je bilo čudovito. Spet sem se srečal s skrivnimi simpatijami do vsega, kar je tam. Ne vem še, mislim pa, da bi mi bilo idealno življenje šest mesecev v Ljubljani in šest mesecev v Sarajevu. Še bolj pa, da bi imel kakšno hišo kje na morju. Da bi si odpočil od dinamičnega življenja.«

Vaša prva plošča Soldatski bal je bila najbolj temperamentna, živa ...

»Ko si mlad, si naklonjen radikala-

lizmu, ko prideš v srednja leta, liberalizem, na koncu pa si konzervativen. Ko si mlad, si prepričan, da lahko spremeniš svet, to so samo sladki spomini. Kasneje pride do resignacije, pa se potem sramuješ svojih skladb.«

Pa nam lahko zaupaš, kataris se sramuješ?

»Joj, ne vem, na primer Tell Me Why. Što če nama soferima kuća. Kaja, te pesmi mi res ne bi bilo potrebno posneti. Jaz nisem več človek show biznisa, jaz težko nastopam, svoje življenje sem preusmeril drugam. Raje sem v ozadju, raje komponiram. Mnogi koncerti me več ne

ganejo. Tudi intervjujev ne dajem preveč rad, ker jih razumem kot pep show, zakaj koga zanima, kaj imam rad in česa ne. Konec koncev, kaj mi bo slava, jaz sem se je naučil, ko mi je takšno življenje ustrezalo.«

ANR

AUDIO - VIDEO - CD

M SHOP

69000 Murska Sobota,
Slomškova 43
TELEFON, TELEFAKS:
(069) 37 333

Glasbene lestvice

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU: NSTSNMV

1. IN TOO DEEP - Belinda Carlisle
2. DON'T CRY FOR ME ARGENTINA - Madonna
3. DANCE WITH LIFE - Bryan Ferry
4. DANCE INTO THE LIGHT - Phil Collins
5. THINK OF TOMORROW - Chris Isaak
6. EVERY BABY - The Kelly Family
7. ANYTHING - 3T

PREDLOGI:

- DREAM A LITTLE DREAM - Terry Hall & Salad
- WORDS - Boyzone
- UN AMICO VERO - Massimo Di Cataldo

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE: 7 VELIČASTNIH

1. ŠTAJERSKA LADY - Alenka Pinterič
2. NAJ GOVORE TELES - Aleksander Mežek
3. MENTOL BOMBON - Zoran Predin in Šukar
4. SAJ TE PRIME, PA TE MINE - Adi Smolar
5. POJDIVA V ZLATI DAN - Anika Horvat in Patrik Greblo
6. ZVEZDA MOJE SREČE - Darko Kegl
7. DAJMO OTROKU ROKO - Majda Pelan

PREDLOGI:

- RDEČI ŠAL - Avia band
- TI ALI ŠOLA - New Swing Quartet
- BODI MOJA - Napoleon

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE: S KRŠČAKON, CEKRON PA Z MARELOF

1. DOMOTOŽJE - Henček
2. POROČNA - Stoperji
3. VOŠČILO STARŠEMA - Štirje kovači
4. TA POLKA ŠMENTANA - Gašperji
5. LJUBEZEN IN GORE - Zupen
6. MAMIN PRAZNIK - Ans. Ivana Puglja
7. PRESNETE GRABLJE - Dan in noč

PREDLOGI:

- DECEMBRSKI DAN - Primorski fantje
- MOJEMU SINKU - Ans. Mira Klinca
- BELE STRMINE - Rom pom pom

Izpolnjene kupone pošljite do četrтка, 2. januarja 1997, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 52

Glasujem za skladbo:

*tuja:

*domaća:

*narodnozabavna:

Ime in priimek ter naslov:

V Veržuju bo v soboto, 28. decembra, koncert v velikem pokritem šotoru. Nastopili bodo Vlado Kreslin in Mali bogovi, Zoran Predin in Šukarji, Posodi mi jūrja ter skupina Be Radio.

Rubriko pripravlja: ALEKSANDRA NANA RITUPER

Bogata žetev radgonske osnovne šole dr. Janka Šlebingerja Sola je rasla z učitelji

Sredi leta je radgonska osnovna šola dr. Janka Šlebingerja z bogatim kulturnim programom proslavljala 40-letnico svojega obstoja in delovanja. Med vsemi manifestacijami zasluži še posebno pozornost predstavitev knjižnega dela prof. Cilke Dimec - Žerdin IMELI BOMO ŠOLO, ki je v najzlahtnejšem pomenu besede »življenjepis« te šole.

Prof. Dimec - Žerdinova je bila idejni tvorec posebne osnovne šole v Gornji Radgoni, prva učiteljica na šoli in prav od začetka dalje neprekinjeno 31 let njena ravnateljica. Šola je postavila trdne temelje delovanja in dovolj prepričljivo utrdila njen pomen ne le v radgonskem, pač pa tudi v širšem pomurskem in slovenskem prostoru.

Osnovna šola dr. Janka Šlebingerja sodi prav v vrh šolstva te kategorije na Slovenskem. Tak ugled si je pridobila s 40-letnim kakovostnim vzgojno-izobraževalnim delom, z nenehnim iskanjem in prilagajanjem novih pedagoških poti, s pedagoško subtilnostjo vseh učiteljev na šoli, z naravno humanizacijo medseboj-

nih odnosov med učenci in učitelji, s tenkočutnim ravnanjem s starši otrok te šole in z vztrajnostjo umeščanja šole v družbeno okolje, kar je terjalo stalne in dolgoletne napore vseh pedagoških delavcev na šoli, še posebno pa vodstva šole.

Štiridesetletnica neprekinjenega delovanja šole s prilagojenim programom v Gornji Radgoni je že primerna časovna razdalja za celosten pogled in oceno o doseženem.

Katja Špur je v knjigi Vrtec v Jeruzalemu ovekovečila nastanek prvega vrtca v takratnem viničarskem okolju Prlekije, a prof. Dimec - Žerdinova je z monografijo IMELI BOMO ŠOLO postavila trajen spomenik prvi šoli s prilagojenim programom v Pomurju.

Vsebinska knjiga je strukturno razdeljena v dva, v sebi sklenjena dela. V prvem delu je poudarek na zgodovinskem vidiku tako kraja kot tudi šolstva, med drugim tudi posebnega šolstva, vse pa seveda v zgosteni obliki, vendar dovolj pregledno in umljivo. V drugi del zapolnjuje bogata tematika posebnega šolstva z obsežnimi in dobro razčlenjenimi posebnimi poglavji. Osrednje poglavje je v vsej podrobnosti posvečeno osnovni šoli dr. Janka Šlebingerja v Gornji Radgoni. Tu je natančno in dokumentirano prikazana 40-letna zgodovina nastajanja, transformacije in razvoja šole ter poudarjeni agensi takega razvoja. Sledita poglavji o društvu za pomoč duševno prizadetim osebam ter osnovne šole s prilagojenim programom Pomurja (Ljutomer, Murska Sobota in Lendava). Knjigo končuje sklep-

na misel. Besedilo knjige dopolnjuje slikovno gradivo, pojasnjuje pa več tabel in grafikonov. Tisk in oprema sta v skladu s sodobnimi grafičnimi zahtevami in standardi.

Svetovni pedagoški klasik Dieterweg je poudaril, da šola raste in uspeva z dobrim učiteljem. Ta pedagoški aksiom v celoti velja za radgonsko osnovno šolo s prilagojenim programom! Srečno in nadvse pomembno je naključje, da je bila prof. Dimec - Žerdinova vseskozi trdna in pedagoško eruptivna osebnost, pronicljiva pedagoška inovatorica in da je znala udeležati hotenja šole z gmojnimi razmerami. In še ena ugotovitev drži: skrbno in preudarno je izbirala učni kader za težko, odgovorno in družbeno pomembno vzgojno-izobraževalno delo, svoje bogate pedagoške, socialne in organizacijske izkušnje pa je nesebično prenašala na mlajši učiteljski rod. Pod njenim pedagoškim mentorstvom se je izšolalo veliko učnih moči, ki kakovostno vzgajajo, oblikujejo in izobražujejo mladi rod na šolah s prilagojenim programom v vseh štirih šolah v svetu ob Muri.

Mladen Tancer

Sosvet Upravne enote Lendava

Spet zapora zaradi smeti?

Župani se še vedno ne morejo dogovoriti s KS Dolga vas

V petek, 20. decembra, se je v Lendavi na pobudo načelnika Upravne enote Lendava Štefana Gjerkeša sestal sosvet županov. Dnevni red je bil enak kot že večkrat doslej: plačevanje ekološke rente Dolgi vasi in delitvena bilanca.

Tudi tokrat so ostali brez dokončnih odločitev, kajti vsak vztraja na svojem bregu. Krajani Dolge vasi bi radi dobili od 9 do

10 milijonov letne rente od vsakega, župani okoliških občin pa trdijo, da mora Lendava plačati precej več kot »podeželske obci-

ne«. To, da »meščani« zberejo več smeti kot »vaščani«, je dokazala tudi konkretna analiza zbranih odpadkov v zadnjih mesecih - Občina Lendava si lahko pripiše kar 67 odstotkov vseh odpadkov, ki jih delavci Komunalne odpeljejo na odlagališče odpadkov v Dolgi vasi. In še ena analiza obstaja, na katero se opirajo župani pri svojem nasprotovanju takšnega »obiranja« Dolgo-

vaščanov: strokovno narejena analiza o škodljivosti odlagališč je dokazala, da ni večjega škodljivega vpliva odlagališča na zdravje ljudi. Tu je tudi odprto vprašanje, kdo je pravzaprav zgradil odlagališče v preteklosti, čigava last je in kdo lahko za kakšno ceno pobira rento? Vse to pa so nedorečene stvari tudi na republiški ravni.

Tudi stanovanjski sklad na območju prejšnje lendavske občine še ne more zaživeti, čeprav je formalni sklep o njegovi ustanovitvi že sprejet; najprej bo potrebno pošteno razdeliti premoženje, da ga bodo potem lahko spet združevali in načrtovali nadaljnje naložbe v stanovanja, ki so potrebna povsod.

BBP

Murska Sobota

Občina bo odstopila zemljišče policiji

Župan Andrej Gerenčer je povedal, da bo mestna občina odstopila zemljišče za gradnjo policijske postaje v Murski Soboti, in sicer na vogalu Ulice arhitekta Novaka in Gregorčičeve. Gradnjo nove stavbe bo seveda investiralo Ministrstvo za notranje zadeve, hkrati pa bodo staro zgradbo policijske postaje vrnili mestni občini brez odškodnine, s čimer bodo urejene medsebojne gnotne zadeve. Po nedavni seji mestnega sveta so na slovesen način odprli nov vhod v občinsko zgradbo s Slovenske ulice. M. J.

**STROJNO KLJUČAVNIČARSTVO
IN KOVAŠTVO**

Alojz Prelog s.p.

Frana Kovačiča 10, Verzej

Telefon: 87 463

PONUJAMO VAM:

- klinaste brane, tri-, štiri- in petpoljne
- predstevnike različnih širin, do 5 metrov delovne širine tudi s hidravličnim zapiranjem
- okopalnike za sladkorno peso in koruzo z dozirnikom za dognojevanje in škropilno napravo
- predelavo predstevnikov z enovaljnega na dvovaljni sistem
- rezervoarje za kurilno olje (1000-3000 l)
- Za vse našete izdelke božično-novoletni popust do razprodaje zalog.
- Vsem skupaj želimo blagoslovljene božične praznike ter zdravo, uspešno in zadovoljno novo leto 1997!

Do praznika z referendumom?

Nedavni sklep Mestnega sveta Murska Sobota o določitvi 16. julija za občinski praznik, ki je izzval veliko hude krvi že na zasedanju, je povzročil nemalo negodovanja tudi v soboških mestnih četrtih. V njihovih vodstvih se ne strinjajo z odločitvijo mestnih svetnikov, ki so po tajnem glasovanju že v prvi obravnavi sklenili, da bo namesto dosedanjega 17. oktobra nov datum praznovanja 16. julij. Pri tem so se opirali tudi na rezultate ankete, s katero se je več kot tri tisoč Sobočanov med več kot 4.000 anketiranimi opredelilo za praznovanje 17. oktobra. Kot so zatrdili, v vodstvih mestnih četrti sicer spoštujejo pravico mestnih svetnikov, da glasujejo po svoji vesti in prepričanju, toda le-ti pri izbiri datuma naj ne bi upoštevali volje občanov.

Tako je namesto 17. oktobra, ki so ga doslej praznovali v spomin na znane dogodke ob množičnih aretacijah leta 1944, ki so dosegle svoj vrhunec z obkolitvijo Brumnove hiše v Murski Soboti, ko je prišlo do krvavega spopada z okupatorji, določen kot nov praznik 16. julij, ko se v uradnih dokumentih iz leta 1948 Murska Sobota prvič omenja. V znak protesta zoper takšno odločitev mestnega sveta so se minule dni sestali sveti mestnih četrti, ki so sprejeli sklep, s katerim mestnemu svetu predlagajo, naj razpiše referendum. Na njem bi se občani mestne občine lahko neposredno izrekli o novem datumu občinskega praznovanja. Če svetniki ne bi upoštevali njihove odločitve, v mestnih četrtih zagotavljajo, da bodo zbrali dovolj podpisov za razpis referenduma. Pri tem jih podpirajo tudi člani borčevske organizacije. Hkrati so na mestnega župana Andreja Gerenčerja naslovili zahtevo, naj do rešitve zapleta glede datuma občinskega praznika zadrži že sprejeto odločitev mestnih svetnikov.

Dodajmo še to, da je svet Mestne četrti Partizan sklenil, da bo tožil Draga Šiftarja iz vrst SDS, ki je mestnega svetnika Martina Žizka na seji mestnega sveta obtožil, da je kot član volilne komisije v svoji mestni četrti poneveril rezultate državnoborskih volitev. Pri tem je najbolj zanimivo, da kakršnihkoli nepravilnosti nista ugotovili ne volilna komisija MČ Partizan ne občinska volilna komisija.

M. JERŠE

Na podlagi zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije (Ur. list RS, št. 5/96) in odredbe o postopku za izvajanje javnega razpisa za oddajo javnih naročil (Ur. list RS, št. 28/93) ter odredbe o spremembi odredbe o postopku za izvajanje javnega razpisa za oddajo javnih naročil (Ur. list RS, št. 19/94) Občina Beltinci objavlja

JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMOV NA PODROČJU ŠPORTA, KI SO V JAVNEM INTERESU V LETU 1997

I.

Na razpisu lahko sodelujejo naslednji izvajalci športnih programov:

- športna društva,
- zveze športnikov, ki jih ustanovijo društva za posamezna območja,
- zavodi, gospodarske družbe, zasebniki in druge organizacije, ki so registrirane za opravljanje dejavnosti v športu,
- ustanove, ki so ustanovljene za opravljanje dejavnosti v športu in so splošno koristne in neprofitne,
- vrtci, osnovne šole, poklicne šole, srednje tehniške in srednje strokovne šole, gimnazije in druge splošne srednje šole, višje strokovne šole in visokošolski zavodi.

II.

V letu 1997 bomo (so)financirali naslednje programe

I. ŠPORT OTROK IN MLADINE

- INTERESNA ŠPORTNA VZGOJA PREDŠOLSKIH OTROK: (so)financirali bomo programe, ki imajo značaj redne vadbe.
- INTERESNA ŠPORTNA VZGOJA ŠOLOOBVEZNIH OTROK: (so)financirali bomo programe, ki imajo značaj redne vadbe, organizacijo in izvedbo šolskih športnih tekmovanj, tečaje plavanja.
- PROGRAMI ŠPORTA NADARJENIH OTROK IN MLADINE, USMERJENIH V KAKOVOSTNI IN VRHUNSKI ŠPORT: (so)financirali bomo programe v individualnih in kolektivnih športnih panogah, ki imajo značaj rednega športnega treniranja.

2. ŠPORTNOREKREATIVNA DEJAVNOST ODRASLIH

(so)financirali bomo propagandne akcije in prireditve.

III.

Izbrane programe bomo sofinancirali na podlagi Kriterijev za financiranje športnih programov v občini.

Prednost pri izbiri bodo imeli izvajalci neprofitnih organizacij in zavodov.

IV.

Rok za prijavo programov je 6. 1. 1997.

V.

Svoje programe pošljite na naslov: OBČINA BELTINCI, Mladinska ul. 2, 9231 Beltinci.

VI.

Z izbranimi izvajalci bomo sklenili pogodbe. Št. 16/96, OBČINA BELTINCI

»EMAL«

Storitveno in trgovsko podjetje EMAL, d. o. o., Tišina 3e, poslovna enota v Cankarjevi ulici 33 se ukvarja s prodajo:

- traktorjev IMT
 - traktorskih motorjev IMR
 - rezervnih delov za traktorje IMT in motorje IMR
 - akumulatorjev in gum
 - olja in maziv
 - raznega materiala za splošno porabo
 - rezervnih delov za izdelke TORPEDO, SIP in CREINA
- Opravljamo prevoze doma in v tujini.

Strankam se zahvaljujemo za zaupanje v letu 1996 in obenem želimo vsem vesele božične praznike in srečo ter mnogo uspehov v letu 1997!

Kolektiv EMAL-a

*Skromno, tiho si živel,
za nas si delal in skrbel,
srce ljubeče zdaj v grobu spi,
nam pa rosijo se solzne oči.*

V SPOMIN

Jutri, 25. decembra 1996, mineva žalostnih deset let, odkar nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, dedek in tast

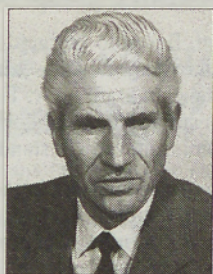
Herman Kočar

iz Serdice 92

Čas neusmiljeno teče, a žalost in bolečina ostajata v naših srcih. Ostali so nam lepi in neminljivi spomini na tvoje plemenito srce in zlate roke. Hvala vsem, ki ohranjate lep spomin nanj in postojite ob njegovem grobu.

Serdica, 6. 12. 1996

Vsi njegovi

*Minilo žalostno je leto,
zapustil dom in svoje drage si.
Naš dom zdaj prazen je,
ker tebe ni.
Grob tvoj cvetje ti krasi,
in grenko solza ga rosi.*

V SPOMIN

Boleč in žalosten je spomin na 31. december, ko mineva žalostno leto, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in stari ata

Ernest Grah

od Grada 153

Iskrena hvala vsem, ki se ustavite ob njegovem grobu, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Žalujoci: žena Frida in otroci z družinami

*Kako je hiša prazna,
odkar tebe v njej več ni.
Prej bila tako prijazna,
zdaj otožna, tuja se nam zdi.*

ZAHVALA

V 77. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek, tast in brat

Jože Vigali

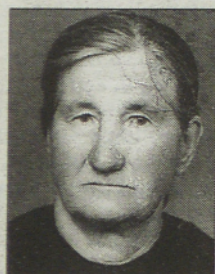
iz Bakovec

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, posebno Prkičevim in Jančarjevim, ter znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala za darovane vence, cvetje, sveče in svete maše ter izrečene sozljaje.

Prisrčna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter Simoni za poslovilne besede. Hvala tudi pogrebništvu Komunala in domačim gasilcem.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci vsi njegovi najdražji

*Zdaj ne trpiš več, mama,
zdaj počivaš ...*

ZAHVALA

Manj kot mesec prej, preden bi dočakala 85 let, nas je zapustila naša najdražja mama, stara mama, prababica in sestra

Jožefa Puvar

s Krajne 60

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, njen grob zasuli z venci in cvetjem, nam pa izrekli besede sozljaja ali darovali sveče in sv. maše. Lepa hvala njeni osebni zdravnici dr. Nadi Šavel - Švagelj za vso človeško in medicinsko pomoč ter patronažni sestri za obiske na domu.

Prisrčna hvala g. kaplanu za ganljivo slovo, pevcem za čutno odpete žalostinke, govorniku za besede slovesa in pogrebništvu Banfi.

Vsem skupaj še enkrat - prisrčna hvala!
Njeni najdražji

*V grobu mirno spiš,
v naših srcih pa živiš.
Tvoj večni dom rože ti krasijo,
in sveče ti v spomin gorijo.*

V SPOMIN

Žalosten in boleč je spomin na 27. december 1994, ko naju je mnogo prerano zapustil dragi mož in oče

Ervin Žnidarič

s Cankove

Hvala vsem, ki ste ga ohranili v spominu, ki z lepoto mislijo nanj postojite ob njegovem grobu ter mu prižigate sveče in prinašate cvetje.

Žena in sin

*Leti dve nas že v srcih teži,
ker tebe več med nami ni,
oslabelo srce in pridne roke,
v črnem okvirju je zdaj tvoje ime,
doma je praznina, v srcih bolečina.*

V SPOMIN

Štefanu Žibriku

iz Markišavce

Ob teh lepih božičnih praznikih nam dela v srcih vihar žalosti spomin, odkar nas je pred dvema letoma za vedno zapustil naš dragi mož, oče in stari ata. Hvala vsem, ki se spomnite nanj, mi prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi, ki smo te imeli radi!

*Že leto dni v grobu spiš,
a v naših srcih še živiš.
Tvoj večni dom naj rože ti krasijo,
in svečke ti v spomin gorijo.*

V SPOMIN

23. decembra mineva leto žalosti, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče, opa in tast

Koloman Temlin

iz Kroške ulice
Murski Soboti

Zelo boleč je spomin na dan, ko si za vedno odšel od nas. Prisrčna hvala vsem, ki se ga s spoštovanjem spominjate in z dobro mislijo postojite ob njegovem grobu.

Žalujoci vsi njegovi

Sredi dela nas je po kratki bolezni zapustil naš dobri sodelavec

Viktor Čerpnjak

telefonist

iz Moravskih Toplic, Na Bregu 2

Od njega smo se poslovili 19. 12. 1996 v Moravskih Toplicah.

Spoštovanega in cenjenega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu.

Sodelavci Uprave PZZ M. Sobota

*Ne mine ura, dan, ne noč,
med nami vedno si navzoč,
v naših srcih ti živiš,
zato pot nas vodi tja,
kjer tihi dom le rože zdaj krasijo
in drobne lučke ti v spomin gorijo.
Solza, žalost, bolečina te zbudila ni,
a ostala je praznina,
ki hudo, hudo boli.*

ZAHVALA

Te dni je minilo leto dni, odkar nas je zapustil naš dragi sin in brat

Slavko Pertoci

Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Mama, oče, brat in sestre z družinami

*Zdaj ne trpiš več, oče,
zdaj počivaš.
Kajne, sedaj te nič več ne boli.
A svet je mrzel, prazen, opustošen
za nas,
odkar tebe več med nami ni.*

ZAHVALA

14. decembra nas je v 75. letu za vedno zapustil dragi mož, oče, dedek in pradedek

Ivan Fratar

iz Gančanov

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala za darovane vence, sveče, sv. maše ter za izrečena sozljaja.

Prisrčna hvala g. kaplanu, vsem lovcem, g. Grlecju za odigrano Tišino, pevcem, pevkam, govorniku KS ter g. Erjavcu za lepe poslovilne besede. Lepa hvala dr. Hauzerjevi in internemu oddelku v Rakičanu.

Vsem še enkrat - prisrčna hvala!

Žalujoci: žena, sin z družino, hčerka z družino, vnuki, pravnukinja in drugo sorodstvo

ZAHVALA

4. decembra nas je v 79. letu zapustila naša draga mama, babica in prababica

Alojzija Tivadar

iz Gančanov 25

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali in izrekli sozljaje.

Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem, govornici za ganljive besede slovesa in pogrebništvu Jurič. Lepa hvala osebju internega oddelka soboške bolnišnice in Onkološkemu inštitutu Ljubljana za vso nego in skrb ter vsem, ki ste darovali cvetje, vence in za sv. maše.

Žalujoci tvoji najdražji

*Kje so tvoje pridne roke?
Kje tvoj obraz, nasmeh in dobra volja?
Vse še vedno čaka,
vendar zaman, tvojega čutili več ni koraka.
Usoda je hotela, da to, kar smo ljubili,
za vedno smo izgubili.
le srce in duša vesta, kako boli, ko te več ni.*

V SPOMIN

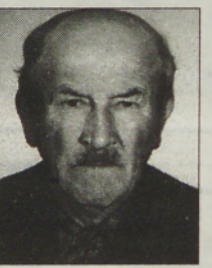
27. decembra mineva žalostno leto, ko nas je zapustila draga žena, mama, babica in hčerka

Jolanka Kerec

z Vaneče

Ne čas ne solza nas ne moreta potolažiti, pogrešamo te vselej in povsod. Zato živiš med nami in ne boš nikoli pozabljen. Hvala vsem, ki obiskujete njen prerani grob, prinašate cvetje in prižigate sveče.

Žalujoci: mož Alojz, sinova Robert z Brigito in Martin, hčerki Silvia z Jožekom in sinom Sebastjanom, Andrea z Dejanom in hčerko Anne-Mario ter oče

ZAHVALA

V 88. letu nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, stari oče, svak, sorodnik in boter

Franc Vogrinčič

iz Lemerja 62

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za darovane vence, cvetje, sveče, prispevke za mrliško vežico ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in nam izrekli sozljaje.

Posebna hvala za pomoč izbranemu zdravniku dr. Muhru ter zdravnikom in osebju bolnišnice v Ormožu. Lepa hvala tudi podjetju Pomgrad Nizkogradnje Murska Sobota, Davčni inšpekciji izpostava Maribor ter hčerkinim sosedom iz Murske Sobote.

Prisrčna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter godbeniku za odigrano Tišino, gasilskemu društvu, predstavniku KS g. Flegarjevi za poslovilne besede, SLS, ter pogrebništvu Banfi.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci: žena Franciška, sin Zoltan z ženo Jožico, sin Feri z Ireno iz Maribora, hčerka Erika z možem Štefanom, vnuki Nataša, Klavdija z Edijem, Zdravo in Aleksandra ter drugo sorodstvo

motorna vozila

CIMOS AX 11 TRE, letnik 1988, 1. lastnik, in traktor ZETOR 35 prodam. Antolin, Hotiza 105a, tel.: 76 349. m10883

živali

TELICO, brejo 9 mesecev, kontrola A, prodam. Tel.: 26 311 ali Kranjčič, Vesčica 28, p. M. Sobota. m10901

posesti

STAREJSO HIŠO na lepi sončni legi na Goričkem prodam. Tel. 26 606. m9947

ENONADSTROPNO HIŠO v Murški Soboti z garažo in vrtnim stanovanjem v bližini centra prodam. tel.: 28 122. m10783

PRODAMO hišo v Murški Soboti. Tel.: 31 205. m10785

HIŠO z gostinskimi prostori in stanovanjem damo v najem. Tel.: 43 087. m10813

TRISOBNO PRITLIČNO STANOVANJE v Murški Soboti, centralno ogrevano, telefon, CATV, vrt, oddam ali prodam. Tel.: 46 161. m10875

GRADBENO PARCELO z lokacijskim dovoljenjem in 42 ari zemlje v Gradišču prodam. Tel.: 43 150. m10879

NJIVO v Murški Soboti in gozd prodam. Tel.: 27 908. m10888

HIŠO v Bodoncih 29 ob glavni cesti z 1,20 ha zemlje prodam. Tel.: 24 950. m10890

NA GORIČKEM, ob glavni cesti, oddam tri prostore za trgovino, delavnico ali skladišče in bife. Tel.: 57 392. m10893

VINOGRAD v Globoki prodam. Tel.: 82 041, zvečer. m10896

6 AROV VINOGRADA, novi nasad, v Ledavskih gorah, naprodaj. Tel.: 75 855. m10899

kmetijska mehanizacija

ZELO UGODNO! TRAKTORJE STEYR, nove in rabljene, prodam. Servis Steyr, Lenarčič, Ropoča, tel.: 57 162. m10656

KOSILNICO BCS, 127 cm, lahko tudi pokvarjeno, kupim. Silvo Klun, Slatnik 23, Ribnica, tel.: 061 860 192. m10844

razno

TERVOL, trdi in mehki, ugodno prodam. tel.: 33 003. m10841

STE ŽE VLOŽILI CERTIFIKAT? Zanj dobite delnice in nagrado: mlinček, likalnik, radio, telefon 062 631 164, po 16. uri. Zadnjič. m10852

Podjetje za odkup, prodajo in predelavo lesa odkupi večjo količino hlobovine bukve, javorja, jelše, topola in kostanja. Okupujemo tudi mešana in čista bukova drva v obliki cepanic ali golice. Ugodni plačilni roki, mogoča kompenzacija za kmetijsko mehanizacijo, tehnično blago in stanovanjsko opremo, za večje količine lesa opravljamo tudi posek. Tel.: 063 829 073, od 8. do 15. ure, ali 063 785 211, od 16. do 19. ure, ali na naslov našega predstavnika v Murški Soboti, tel.: 32 362, od 8. do 16. ure, ali 069 53 200. m10876

GOZD, 1 ha, na Goričkem v Prosečki vasi, in zasteklene okvirje, primerne za zasteklitev zimskih vrtov,

prodajo. Gostilna Gyergék, Tišina. m10882

NOVE BLATNIKE, zunanje in notranje, za avto Wartburg prodam. Viktor Lorber, tel.: 062 721 741. m10884

DESET KOSOV NOVIH NOTRANJNJIH VRAT, različnih dimenzij, lužen hrastov temni les, in nov hladilnik z zamrzovalnikom, 250 l, prodam. Tel.: 87 819. m10887

SODARSKI STROJ in premični most na tračno žago za žaganje sodarskih drog prodam. tel.: 23 894. m10903

storitve

CENJENE STRANKE OBVEŠČAMO, da smo dobili novo pošiljko poročnih in maturantskih oblek. Tel.: 41 542. m10881

VESTNIK

Pokličite in poslali vam bomo brezplačni katalog!

RAČUNALNIŠKI TEČAJI

06.01.-10.01. OB 16.uri: ZAČETNI WIN95
13.01.-17.01. OB 16.uri: WORD 7.0
20.01.-24.01. OB 16.uri: EXCEL 7.0

Informacije in prijave: vsak delovnik med 8. in 16. ur

B2 d.o.o., podružnica M. Sobota, Slovenska ul.42, ☎37-160, fax: 37-161.

SDS

Občankam in občanom želimo ob božiču in novem letu obilo sreče, zdravja in osebnega zadovoljstva!

Socialdemokratska stranka Slovenije

LOKAL * INTERING * PRILOŽNOST

TRGOUSKI
LOKAL
V
ŽUTI
KUČI

VELIKOSTI
105 m2
PRODAMO
ZA
SAMO

160.000 DEM

INTERING d.o.o., M. Sobota, Arh. Novaka 13. Tel.: 069 31-906

★ ★ ★ ■ ■ ■

GOSPODINJE!

Če vam zamrzovalna skrinja toči ali ledeni, pokličite

IZOLACIJSKI SERVIS
F. HAJDINJAK;

Gornji Slaveči 6, Kuzma,
tel.: 55071
Popravilo z garancijo na
vašem domu.

★ 24 ur ♥ v živo ★

090 41 66

VEDEŽEVANJE

VEDEŽEVANJE NUMEROLOGIJA
Magic line
090 4 123

VROCI SEX V ŽIVO
00.599.2815
DIVJE ZGOODBE
00.599.2811

SUPER VROČE
00.599.2555

VESTNIK
Radio Murški val 94,6 Mhz

VESTNIK
Radio Murški val 94,6 Mhz

VENERA
AGENCIJA ZA TRŽENJE

VESTNIK

*Prijetne praznike,
obilo veselja
in sreče
v novem letu 1997
vam želi*

Mercator
Mercator SVS, d.d., Ptuj

**Trdno potrjeno
zaupanje
naših klientov**

Za letom dragocenih izkušenj in utrjenega medsebojnega sodelovanja prihaja leto novih skupnih priložnosti. Vsakemu izmed naših 9250 klientov pripravimo ponudbo po meri. Samo tokrat je naše sporočilo za vse enako:

Vesele božične praznike ter srečno in uspešno novo leto!

UBK BANKA
BANKA Z OSEBNIM PEČATOM

P.S.: Poslovnim partnerjem in bralcem Vestnika želimo srečno tudi v imenu naših ustanoviteljev, uglednih podjetij iz slovenske kemijske industrije.

Ge še nejdne domou!

V četrtek, 19. decembra, so bile predavalnice na slovenskih fakultetah še bolj prazne kot ponavadi, še posebno pa so manjkali prekmurški študentje. Na fakulteti je zavladala panika, v Prekmurju pa smo se že prestrašili, da bomo ostali brez novega vala intelektualcev. Vzrok ni bil kakšen bojkot, bil je povsem preproste narave: Bujta repa, ki se je zgodila noč poprej in se raztegnila vse do jutra. Ali povedano drugače, tradicionalna zabava prekmurških študentov v Ljubljani. In nihče ni pravi študent, če vsaj enkrat ne doživi tega na lastni koži. Zato je bil izostanek od predavanj popolnoma upravičen in je dejansko del učnega programa vsakega študenta. Še posebno za tiste, ki se zavedajo, da so vse izkušnje za življenje zelo pomembne.

In tudi Bujta repa. Da bi okusili vse njene čare, so v Ljubljano z dvema avtobusoma pripotovali prekmurški študentje, ki so na začasnem študiju v Mariboru, ni pa manjkalo tudi tujerodnih študentov (Primorcev, Štajercev, Korošcev ...), katere je privabila izrazito močno odmevna ustna reklama o najboljšem žuru v Ljubljani - b(B)ujti repi. Tam so bili študentje s statusom in brez njega, nekdanji študentje in tudi prihodnji, drugi študentje v različnih oblikah. Pa tudi nekaj slovenskih znanih osebnosti ni hotelo zamuditi dogodka, ko se bo tresla Ljubljana.

Na prizorišču smo se lahko živo prepričali, kaj so to študentje »na kubik«? To so bili prekmurški (in drugi) študentje v Litostrojski jedilnici na Bujti repi. In sicer je bilo takole, večina jih je normalno stala, nekaj jih je sedelo, potem pa jih ji bilo precej takih, ki so plesali po mizah, nekaj pa se jih je od otrujenosti zvrnilo kar po tleh. Jedilnica je bila najmanj dvakrat premajhna, da bi sprejela vse bujte repe študente. Zato pa nam je bilo

Zaplešimo na mizah ...! Prvi študentje v akciji »na kubik«.

vsem skupaj toliko bolj toplo, in če si bil utrujen, si se samo naslonil na kakšnega od bujtorepnikov. Do onemoglosti so izmučili

dve pomurski skupini. Delno krivdo za popolno izčrpanost nosita tudi Ten High in Posodi mi jürja. Ko so »muzičari« udarili po svojih instrumentih, so noge kar zacepetale, vse pa je kar zmetalo pokonci in plesalo se je vso noč. Tudi plesišče je bilo premajhno, tako da so si mesto iskali tudi po mizah. Samo da je bil prostor in si lahko dal duška žurerskim iz-

za zelo visoko ceno. In to zato, da bomo vsi skupaj lahko mirno spali. Tisti, ki niste prišli na Bujto repo letos, boste imeli popravni izpit prihodnje leto. Prekmurški študentje so zelo vzdržljivi, bi lahko ugotovili. Ko sva se s fotografom Juretom okoli treh zjutraj napotila domov, v jedilnici niso in niso hoteli popustiti.

Torej Prekmurje se lahko vese-

Na Bujti repi je bila obvezna tudi bujta repa.

Vaj, kak je meni vruče!

In dokler bomo imeli takšne študente, nam nihče nič ne more.

P. S.

Junaki na fotografijah so izmišljeni, morebitne vizualne podobnosti s prekmurškimi študenti so zgolj naključne. Opozorilo velja za starše in varuhe moralnega obnašanja prekmurških in drugih študentov ter mladine nasploh.

Aleksandra Nana
Rituper - Repa

Foto:
Jure Zauniker - Bujti

Nekateri so izpadli iz igre že zelo zgodaj!

Carli Siflar - Janšton je po direktivi državnega partijskega komiteja začel s čiščenjem okrožnega komiteja v Murski Soboti. Tako je Miran Györek že zaprosil za vstop v LDS, če mu bo odprta pot v diplomacijo. Ludvik Sukič - Ringo pa je odšel na posvet v Ingolstadt. Po čiščenju ima Carli nalogo, da ustanovi holding komunalnih podjetij po ljubljanskem vzoru.

li, v prihodnjih letih prihaja domov trdna in stabilna inteligenca.

Limbo sem, limbo tja ...

Naselje Puconci se je odcepilo od Krajevne skupnosti Puconci. Te dni se bodo začeli pogajati o delitveni bilanci. Tega, ali je v delitveni bilanci tudi Titova slika, nam ni uspelo izvedeti. V delitveno bilanco zagotovo ne bo šel ostanek predvolilnih plakatov LDS.

Jenő Sapač - Brzi je po kongresu SLS na Bledu ostal v tem mondenem turističnem središču. Kot nam je uspelo izvedeti, bo na Omanovi graščini nad jezerom pisal novo kmetijsko strategijo za razvoj hribovskega kmetijstva. Ali bo projekt uspešen, nam ni znano, kajti njegov osebnostni pisar Boris Hegedűs - PR nam je sporočil, da Jeneka daje močna vrtoglavica zaradi redkega zraka.

Stanko Hari - Brzič je stopil v Panagro skozi velika vrata. Zagnal je proizvodnjo beckerja in stiskalnic za riževo slamo. Iz zanesljivih virov smo izvedeli, da tokrat ne bo šel v Korejo, kajti kljub ekspertnemu obvladovanju podpisovanja pogodb teh pooblastil pri novem delodajalcu še nima. Korejci bodo kljub vsemu eno od sort riža poimenovali Stanko Hari, kajti ostal jim je v lepem spominu in z njim vsak dan komunicirajo prek radioamaterskih zvez.

Andrej Gerenčer - Broker je že rezerviral parlamentarno restavracijo, v kateri bo sprejel soboške doktorje znanosti. Protokol je prevzel Ludvik Filo - Plakadni.

Agencija Tihi družabnik 009 - Nojeva glava je kupila radgonski Elrad.

Kljub dnevu odprtih vrat in poskusnim vožnjam z novim A8 občani Ljutomer niso izbrali Ludvika Bratuše - Luidžija za naj... preka na njihovem legitimnem radiu Maxi Prlek. Ljudži je pristal komaj na tretjem mestu.

Jože Toplak - Preplačani se je te dni mudil s »kufrom« na Turistični zvezi. Štefanu Dravcu - Agilnemu je predal neizplačane obveznosti in mu dodal božičnico za uspešno delo.

Naj še kdo reče, da LDS-ovci niso za zakonitost. To so dokazali na mi-

nulem referendumu na Ivancih, ko so dali izvoliti svoje strankarske veljake v vaški odbor ne, da bi razpisali volitve. Ob tej packariji so izjavili Nič se ne zgodi brez nas!

Jožef Kocon - Mejni je že dal napolniti rezervoarje za ogrevanje lendarkega kulturnega doma z brezbarvnim kurilnim oljem. Dobavitelj ni bila Nafta, ampak konkurenčna firma, ki je tudi najemnica nekdanje Naftine družbene prehrane.

BESEDANI KONJ

Moja domača banka

Pomurska banka d.d.
Murska Sobota

Menjalniški tečaj Pomurske banke dne 23.12. 1996. Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 21. decembra 1996 od 00. ure dalje.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.293,5163	1.260,00	1.287,00
Francija	100	2.694,4464	2.598,10	2.680,60
Nemčija	100	9.102,8593	8.870,00	9.060,00
Italija	100	9,2594	8,84	9,21
Švica	100	10.597,5488	10.234,60	10.559,40
ZDA	1	141,6860	137,30	140,90

Delovni čas
v torek, 31. decembra 1996

Genjene stranke in kornite obveščamo, da bodo vse enote LB Pomurske banke poslovale zadnji dan v letu od 7. do 13. ure.

Vsak četrtek presenečenje za tri naročnike, ki pravočasno poravnajo naročnino.

Praktične nagrade v vrednosti 10.000 tolarjev.

VESTNIK NAGRAJUJE!

Imena srečnih izžrebancev:
Jožef Novak, Suhi Vrh 8, 9208 Fokovi,
Rozina Holsedl, Fiksinci 59, 9262 Rogašinci,
Jože Smodiš, Krapje 7, 9241 Verzej.
Nagrade bomo poslali po pošti.

NISTE SAMI, VESTNIK JE Z VAMI!